

FÖLJDE SITT SAMVETE I KRIGETS TYSKLAND

Sidan 18

USA:s biståndsstopp ledde till katastrof i Uganda Sidan 3

Allt populärare yoga i kyrkan fortsätter dela åsikter Sidan 4

Världsläget: Slocknar optimismen finns det ännu hopp Sidan 8

Tystnaden kring kroppen

»I det tomrummet har yogan funnit en nisch i kyrkan.«

DEN ENDA KROPP som kyrkan verkar resonera högt om tycks vara Kristi kropp, och bildspråket kring den. Varje söndag uppmärksammas den i nattvardens ord och symbolik med ett oblatkex.

Mindre talar vi då om hur vi som människor och kristna har våra fysiska kroppar som våra ständiga reskamrater genom livet. Dag och natt är kroppen med oss, ständigt och överallt. Svettig, spänstig, stark, domnande, darrig, skör. Ibland tung att släpa på när man tycker man redan borde vara framme.

I kroppen bor din energi, din livskänsla och din lust. I den bor din trötthet, sjukdom och värk.

Många frågar hur man kan be och tillbe, inte bara med själ och ande, utan också med sin kropp. Men där lämnar dagens kristna tradition oss ganska fattiga, eller som i den där återvändsgränd på internet där det på skärmen står *404 – sidan finns inte*.

GOD LUTHERSK teologi talar om hur vi ska leva våra liv i det jordiska, i det andra, världsliga regementet. Men då handlar uttolkningarna ofta om flit, företagsamhet, familj och sociala plikter. Men inte om vårt fysiska liv i kroppen, i vilken vi tillsvidare ska leva.

När bibelordet talar om kroppen som den heliga Andens tempel, framstår det sällan som en spännande andlig möjlighet. Den formuleringen ses mera som en uppmaning att inte röka, supa eller knarka.

YOGAN har funnit en nisch i det tomrum där kyrkan svarar på den moderna människans frågor med stumhet. I Finland är det oftast Stillhetens yoga som gäller i kyrkan – en mild och snäll, men också tyst certifierad och kontrollerad finländsk variant, skriven av en präst, legitimerad av en biskop.

Efter ett halvt sekel av debatt om yoga dyker den fortfarande upp som en vattendelare. När en församling spricker i karismatiskt kontra liberalt. När domkapitlet i stiftet vill fortbilda sina anställda i metoder kring stillhet, avslappning och frid i vardagen.

För någon för yogan med sig en insikt om vad som universellt känns riktigt i kroppen och harmoniskt för alla människor. För någon annan så är det någonting hedniskt och "okristet". Det *holistiska*, tanken som människan som spunnen av kropp, själ och ande, har ofta då på rätt så oförklarliga grunder blivit till en främmande, ful idé.

SÅ VAD ÄR en god kristen uppfattning om kropp? Det är dessvärre ofta ett ganska oskrivet blad. Få citerar bibelsammanhang som säger någonting om det.

För någon verkar det vara så kluvet att man först går ut i Guds natur och skidar 15 kilometer, sedan duschar, och därefter sätter sig för att rak i ryggen ta till sig ett gott bibelstudium.

Forskare som just nu tittar på nya rutiner kring kropp och bön i kyrkan antyder försvant att amerikanskt influerad karismatik och lov-sångskultur faktiskt är kroppsliga med uppsträckta händer och *groove* som på urbana musikkubbar, inför Guds ansikte.

Då frågar man sig kanske varför västerländsk popkultur kan ha sitt inflytande över våra bönemönster – medan kristna mystikers meditationer eller indiska böneställningar är suspekta?

Jan-Erik Andelin är redaktör för opinion och samhälle vid Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Chefredaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Jan-Erik Andelin
tfn 044 564 6000

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Rebecca Pettersson
tfn 040 831 6788

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: 2024 Crow's Nest
Productions Limited. All Rights
Reserved.

Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemskretsar. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland 63 € Utlandet 88 €

I DETTA NUMMER

Forskning sätter finger på yogakritik

Det kristna Stillhetens yoga har på sex år snabbt tagit plats i kyrkan. En ÅA-avhandling ska i sinom tid visa på varför vissa är tveksamma till trenden.

Sid 4

Privata begravningsplatser kämpar

Det finns begravningsplatser i Svenskfinland som förvaltas av föreningar – eller privatpersoner eller kommuner. De får ekonomin att gå ihop med talkokrafter och sparsamhet.

Sid 6

I kris blir längtan större

Då vi känner maktlöshet inför världens tillstånd och den framtid vi ger vidare – då gör slitna fraser ingen skillnad. Men hopp gör skillnad. Att dela ut en tidning gör skillnad.

Sid 8

När du gick i lås – vad hände då?

Destruktiva livsteman – så kallade känslolås – kan förstöra för oss i vårt liv och våra relationer. Nästa gång du reagerar kraftigt kan du undersöka vad som ligger bakom.

Sid 22

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

”Varje dag gör jag en ny modell”

Vem är du? När han fick e-post om att allt amerikanskt bistånd stoppas var **Wycliffe Nshaka** i chock. – Jag har jobbat med bistånd i Uganda i 23 år, och aldrig upplevt något liknande.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Wycliffe Nshaka är chef för Kyrkans utlandshjälps arbete i Uganda, och han har aldrig varit mer stressad än han är nu.

– Att projekt avslutas omedelbart, trots att man uppfyller alla villkor – det händer bara inte. Föreställ dig hur jag måste förklara för de lokala myndigheterna och mottagarna att vi slutar understöda dem. De förstår bara inte. Barn med handikapp, tonårsmammor – jag kan inte förklara vändningarna i USA:s utrikespolitik för dem.

Han är uppgiven, på gränsen till förtvivlad. Många av de projekt som han jobbar med har varit samfinansierade och fått betydande bidrag från USA. När president Trump för några veckor sedan bestämde att det amerikanska biståndet läggs på is var verkningarna stora i Uganda.

Vilka program påverkas mest?

– Alla bistandsprojekt i Uganda påverkas. Ett stort projekt kring hälsa är i fara: hjälp till människor som har HIV, program för att bekämpa malaria och tuberkulos, program som försöker stärka landets hälsovårdssystem, program mot omskärelse ... Men för vår del är det utbildningen som berörs.

– Först, när projektpengarna lades på is, sa jag upp personal och 50 lärare. Nu kommer jag att tvingas säga upp fler, kanske alla. Och en skola utan lärare ... där händer inget. Problemet med Trump är att han inte tänker på grundläggande mänskliga rättigheter. Hur kan man säga att man inte bryr sig om jämlikhet, mångfald och inklusivitet? Vi ser nu andra länder följa samma exempel. Attityden till bistånd har förändrats i det välbärgade väst.

Vad tänker du om framtiden?

– Uganda är i en svår situation, för vårt land är ett av de stabila länderna i den här regionen. Vi får många flyktingar från Kongo och Sydsudan. I framtiden måste vi jobba mer mot olika länders regeringar. Vi måste också samarbeta mer med kyrkor. Vi tänker också på att försöka nå ut till olika stiftelser, företag och privatpersoner. De superrika tänker kanske bara på avkastningar av sina aktier och på hur de ska få lägre skatter. Men i det globala system vi har kan man inte förskansa sig i sina egna länder, man måste också tänka på andra.

GÖR:

Ansvarar för Kyrkans utlandshjälps projekt i Uganda.

BAKGRUND: Har jobbat med bistansfrågor i 23 år.

HÄLSNING TILL KP:S LÄSARE:

”Ni kan hjälpa genom att donera pengar. Vi lever i en tid då kyrkorna verkligen behövs. Folk tror att deras bidrag inte gör någon skillnad, men det här är något vi kan göra tillsammans.”

Har den här tiden varit tung för dig personligen?

– Förstås. Det är mars nu, och vi gör upp kontrakt med människor för ett år i taget, i januari. Och i februari måste jag gå till dem och säga: vi river upp ditt kontrakt. Mitt emot mig på kontoret sitter en människa som berättar att hen tagit ett banklån som hen inte nu kan betala. Ärligt sagt är det väldigt traumatiskt. Som människor ser jag lidandet, men jag är bakbunden och kan inget göra. Jag kan bara säga: jag behåller dig gärna, men jag kan tyvärr inte betala dig. Vad kan jag göra? Det är alldeles fruktansvärt.

– Det jobb som förr gjordes av fyra personer måste nu göras av en. Jag vet inte hur jag ska lösa pusslet. Redan arbetsdagarna blir så långa. God administration kräver att det är olika personer som kontrollerar och godkänner olika processer. Du måste ha en grundstruktur med folk för att det ska fungera.

Kan man sammanfatta det så här: Det känns hopplöst, men du måste ändå försöka omorganisera allt?

– Ja, det är korrekt uttryckt. Jag måste lista ut hur jag kan bibehålla våra interna kontrollmekanismer. Det är verkligen ett pussel. Varje dag gör jag upp en modell, konstaterar att den inte fungerar, och förkastar den. Och följande dag gör jag upp en ny modell ... jag hittar alltid något problem. Jag har aldrig upplevt något liknande under hela min karriär.

Stillhetens yoga en måndagskväll i Borgå. FOTO: JAN-ERIK ANDELIN

Forskare granskar populär kristen yoga

Stillhetens yoga utövas i dag i var femte församling i den evangelisk-lutherska kyrkan. Yogans ursprung utanför kristendomen och Europa väcker fortfarande frågor. Ny forskning ska titta på varför.

TEXT: **JAN-ERIK ANDELIN**

”Om den kristna yogan har gjorts med positioner som har skapats för att ge ära åt avgudar så ser jag ingen mening i det. Om man tänjer och tänker på Jesus och vad han har gjort så för all del, men varför skulle man kalla det yoga?”

Det svarar **”Frans”**, okänd och anonym, på ett webbformulär i ÅA-doktoranden **Sofia Lindahls** materialinsamling för hennes pro gradu-avhandling som blev klar i höstas. ”Frans” hade blivit kristen efter två år med olika meditationstekniker, yoga, schamanism, rosentherapi och andra nyandliga praktiker.

Debatten om huruvida element ur yoga kring bön och stillhet i kyrkan är okej tar inte slut.

– Vi måste komma vidare från en diskussion som har varit *antingen-eller*. Där har man mest frågat om det handlar om hinduism, kristendom eller *jumppa*. Vi behöver tala mera nyanserat om det, säger Sofia Lindahl.

Hon har nu inlett ett fyra års doktorandskap vid Åbo Akademi om hur ”nya andliga praktiker” har rotat sig i folkkyrkan. Hon ska titta på Stillhetens yoga och Centering prayer-bön, i Finland kallad *sydänrukous*. Praktiken har utvecklats av bland andra den katolska munken **Thomas Keating** (1923–2018) i USA.

– Jag ska titta på kristna ur tre grupper: de som har egen erfarenhet av olika nyandliga praktiker, de som förespråkar dem och de som tar avstånd från dem, säger Sofia Lindahl.

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost:
redaktionen@
kyrkpressen.fi
Telefon:
040 831 6902

Kristen yoga

Former av kristen yoga erbjuds i var femte evangelisk-luthersk församling i Finland.

Stillhetens yoga är den vanligaste form av yoga som erbjuds; en stillsam, enkel variant med bibel-läsningar och kristna böner, lanserad av prästen Heli Harjunpää 2019.

Yogaformen har registrerats som varumärke av Harjunpääs företag Valosäde. Det kommersiella intresset är litet, ®-symbolen sägs se till att konceptet inte ändras.

Kvinnor yogar, också biskopen

Stillhetens yoga – en inhemsk, kristen yoga-variant – har på kort tid vuxit sig mycket populär i Finland. Närmare 70 evangelisk-lutherska församlingar i Finland har så här långt erbjudit den varianten av yoga.

Bakom Stillhetens yoga står prästen **Heli Harjunpää**. För att ha tagit fram en ny och populär verksamhetsform för kyrkan blev hon utnämnd till Årets präst 2022.

Omkring 170 instruktörer har hittills utbildats för yogaformen, bland dem också Åbiskopen **Mari Leppänen**.

Mari Leppänen sitter också i ledningen för föreningen Hiljaisuuden ystävä (Stillhetens vänner), som jobbar med kristna retreat, men som också är ramverket för Stillhetens yoga.

Religionsvetaren **Tommy Ramstedt**, också med ÅA-bakgrund, har intervjuat åtta Stillhetens yoga-ledare. Han hittar en starkt kvinnodominerad grupp som ofta är intresserad av andlighet men som också är kroppsligt flitiga.

– Alla som jag har intervjuat kring kristen yoga har en bakgrund i att de sedan barndomen har varit fysiskt aktiva, med balett, dans, bergsklättring, konstakning ...

Seminarier och debatter ska sedan 10–15 år tillbaka också ha bidragit till att yoga i kyrkan har legitimerats och blivit okej, anser han.

Rädsla för det ordlösa ordet

Maria Repo-Rostedt är en av dem som 2022 introducerade Stillhetens yoga på svenska i Finland. Hon är en erfaren retreatledare, frivillig kaplan vid retreatgården Snoan och präst i Karis-Pojo församling. Hon är också en av åtta utbildare i Stillhetens yoga i Finland.

Motståndet mot yoga nickar hon vant till. Detta trots att man till rörelserna i Stillhetens yoga uttalat vänder sig till vår treeniga kristna Gud, i bibeltexter, kristna böner och dikter.

– Det förekommer också kritik mot retreat, meditation eller helig dans. Och inte enbart en rädsla för det kroppsliga, utan också för den ordlösa relationen mellan Gud och människa. Man tänker liksom att Ordet måste vara skrivet eller talat, säger hon.

Om man vill ta med sin kropp i sin bön, men yoga skrämmer en, vad föreslår du då?

– Du kan gå från en punkt till en annan. Tänk att det är din pilgrimsvandring. Dansa till någon musik som du tycker om, gärna en kristen bönesång. Kanske i en grupp för helig dans tillsammans med andra.

När någonting faller på plats

Teologen och forskaren **Laura Hellsten** har själv skrivit om kropp, dans och kyrka bland annat med en doktorsavhandling vid ÅA 2020. Den har både prisbelönats och senare blivit internationellt publicerad.

Kyrkan har efter reformationen gjort sig av med det kroppsliga och gamla rika traditioner på området. Men Laura Hellsten är inte "ett stort fan av att vi i kyrkan håller på med yoga".

– Inte för att en massa andar skulle komma in i våra kroppar som det sägs i debattfälten, utan av andra orsaker. Det handlar väldigt mycket om kulturell appropriering. Vita människor tar en andlig övning, låtsas som att den inte har någon religiös eller andlig dimension, skalar av den till något sekulärt och kommersialiserar den. Och sedan köper kyrkan in det där, säger hon.

»Det finns en rädsla för det ordlösa mellan Gud och människa.«

Laura Hellsten ser en lång historia av hur man i väst har tagit avstånd från andra kulturers fysiska uttryck och "djuriska" ritualer utan att i dag bearbeta de sår. Man har skapat sig själv en kolonial, kristendom och blivit "huvudfotingar".

Själv har hon undervisat i kroppsbön som till exempel de klassiska böneställningarna enligt den kristna dominikanerordens grundare, spanjoren **Dominicus** på 1100-talet.

Upplevelser av bön och kropp kan vara starka. Vissa rörelser ska enligt henne användas med urskillning, som profeten Elias rörelse då han uppväckte någon från de döda, eller Jesus på korset.

– Erfarenheterna av kroppsbön är olika, och ofta också könade, säger Laura Hellsten.

Kroppsligheten var enligt henne ofta erotisk hos till exempel medeltida mystikerkvinnor. Kvinnor hon har mött i sin forskning i dag är medvetna om det som inslag i en sund andlighet, även om man inte samtalar om det i kyrkan, säger hon.

– Många män som gör kroppsovningarna talar i sin tur ofta om att de får en väldigt stark wow-erfarenhet. Någonting klickar på plats, de kommer i kontakt med sina känslor på ett bra sätt. De lär sig lyssna; och Gud talar.

Forskaren Tommy Ramstedt publicerar inom kort en forskningsartikel om Stillhetens yoga i de finländska religionsvetarnas facktidsskrift *Temenos*.

Sofia Lindahl skriver ÅA-avhandling om yoga.

FOTO: SOFIA TORVALDS

Maria Repo-Rostedt leder Stillhetens yoga på svenska. FOTO: ARKIV/EMELIE WIKBLAD

Små begravningsplatser kämpar med ekonomin

Runt om i Svenskfinland finns små begravningsplatser som drivs av föreningar eller sammanslutningar. Två begravningsplatser stöds av den lokala församlingen eller samfälligheten.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Wilan, Aftonfrid, Aftonro ... Namnen ger en fingerisning om stämningen på begravningsplatserna. Här råder ett lugn.

Ser man till dem som upprätthåller begravningsplatserna kan man ändå skönja en liten oro, en oro för ekonomin. De föreningar som inte fått motta arv eller donationer har det vanligtvis kämpigt med ekonomin. De vanligaste inkomstkällorna är avgifter för gravplatser och kondoleansadresser.

– Försäljningen av kondoleansadresser har också minskat efter pandemin eftersom allt fler begravingar sker i stillhet, säger **Putte Bäck** som är sekreterare för föreningen som upprätthåller Wilan.

Vi befinner oss på gränsen mellan byarna Markby i Nykarleby och Ävist i Pedersöre. Vi är så nära kommungränsen att Bäck tvekar gällande på vilken sida vi är. Men sedan slår han fast att vi är i Nykarleby. Härifrån är det närmare 30 kilometer till Nykarleby centrum men något kortare till Purmo kyrka. Under menförom restider är vägarna ökända. Stundtals är det som byarna befann sig på en ö. Att man vill ha en egen begravningsplats är förstärligt.

Senaste sommar firade begravningsplatsen 100-årsjubileum med biskop **Bo-Göran Åstrand** vars släktingar från Kasackbacka ligger här. Vi tidpunkten för jubileet hade 340 personer gravlagts på Wilan.

– Vi har en till fyra begravingar här per år, säger Bäck.

Skötseln av gravgården sker på talko. Talkosessionen börjar på våren då man räfsar bort den föregående höstens löv.

Elledningarna nuddar nästan vid begravningsplatsen, men det finns ingen anslutning. Allt kostar, också grundavgiften. Den belysning som finns fungerar med solceller.

Skattemedel ska inte användas

På annat håll stöder Vasa kyrkliga samfällighet begravningsplatsen i Sundom med 200 euro per begraving. Också begravningsplatsen i Molpe har fått ett årligt understöd på 1 500 euro från Korsnäs församling.

Att församlingarna stöder begravningsplatserna är lite problematiskt eftersom Kyrkostyrelsen i december i fjol gick ut med direktiv om att kyrkoskattemedel inte ska användas för att täcka kostnaderna för begravningsverksamheten.

Bakgrunden till det är att staten skurit ner finansieringen av de lagstadgade uppgifter som kyrkan har – dit begravningsväsendet hör – med 19,6 miljoner euro i budgeten för 2025. I praktiken betyder det att församlingarna subventionerar begravningskostnader för dem som inte hör till kyrkan.

I Molpe by i Korsnäs upprätthåller byns samfällighet en begravningsplats som Korsnäs församling gett ett litet årligt bidrag till.

– I dagsläget får vi ett litet bidrag av församlingen. Vi har fått 1 500 euro per år, vilket täckt välgavgiften och inget annat. Vi räknar med att det här bidraget kommer att minska, säger **Susanne Häggdahl** som är kontaktperson för begravningsplatsen.

”Det finns ett värde i talkoarbetet.”

De huvudsakliga inkomsterna är försäljningen av gravplatser och kondoleanser. Begravningsplatsen ligger på bysamfällighetens mark och därför har bysamfälligheten i huvudsak bekostat den nyligen gjorda investeringarna i elektrifiering och en urnelund. Till elektrifieringen bidrog Aktion Österbotten.

– Det mesta arbetet på begravningsplatsen sköter vi på talko och jag tycker vi gör det bra. Vi har byggt ett förråd och ordnat med belysning på talko, säger Häggdahl.

Molpe har också en bykyrka som ägs av Molpe Bönehusförening. I den hålls förrättningar och gudstjänster.

– Med eller utan bidrag ska vi nog också i fortsättningen sköta om vår begravningsplats.

Kyrkpressen har inte lyckats få tag på tag på Korsnäs församlings ekonomichef **Christina Forss** för att höra hur hon ser på saken.

Billigare för samfälligheten

I Sundom är man inte särskilt orolig över att samfälligheten ska dra in stödet.

– Då riskerar föreningen att upphöra och begravingarna faller på samfälligheten. Vi kan hålla ner kostnaderna eftersom det mesta som görs är på talko. Den kyrkliga samfälligheten gör det till betydligt högre kostnader. Det finns ett värde i talkoarbetet, säger **David Käld**, ordförande för Sundom gravgårdsförening.

Vasa kyrkliga samfällighets ekonomichef **Kjell Fellman** är inne på samma linje.

– Grundtanken är att vi är med och stöder föreningen så länge den finns. Det finns ett gammalt samarbetsavtal från tiden då Sundom överfördes från Solf till Vasa 1973, som ger Sundomborna rätt att bli begravna i Sundom. I annat fall skulle de begravas i Vasa och då skulle hela kostnaden falla på samfälligheten. Nu tar Sundomborna en del av kostnaderna på sig genom sitt arbete.

Grankulla stad har egen begravningsplats

Bland begravningsplatserna som inte sköts av den lutherska kyrkan sticker en ut, begravningsplatsen i Grankulla, som ägs av Grankulla stad. Församlingarna där har ingen egen traditionell begravningsplats. Stadens begravningsplats invigdes 1927 till en luthersk begravningsplats.

Arrangemanget har att göra med att Grankulla frigjorde sig från Esbo 1920 medan Gran-

Putte Bäck tänder ett ljus i ljusställningen som Wilan fått i donation.

kulla svenska och finska församling bildades först 1978. Grankullabon **Frans Stockmann**, son till varuhusets grundare, avled 1920 och testamenterade ett stort jordagods till Grankulla. Där kom man att anlägga en kommunal begravningsplats eftersom den lutherska kyrkan inte fanns representerad på orten, bara en metodistkyrka byggd 1917.

– Vi har ett oproblematiskt samarbete med staden, säger **Ulrik Sandell**, kyrkoherde i Grankulla svenska församling.

Grankulla kyrkliga samfällighet svarade 1997 på begravningslagens och kyrkoordningens krav att församlingarna ska ha en begravningsplats med att bygga ett kolumbarium, en innebegravningsplats för urnor med cirka 500 gravplatser. Då det i varje gravplats ryms flera urnor kan närmare tvåtusen personer begravas där.

– Numera kremeras nio av tio avlidna. På stadens begravningsplats sker begravning på traditionellt vis, så att urnan eller kistan sänks i graven.

På frågan om kostnader svarar Sandell att kostnaderna för begravningen på stadens begravningsplats betalas av de anhöriga direkt till staden.

– Byggekostnaderna för kolumbariet innebar en stor satsning för samfälligheten, men jag ser en inbesparing i underhållskostnaderna jämfört med en traditionell begravningsplats.

Kristna begravningsplatser inom Borgå stift som sköts av andra än den lutherska kyrkan

PEDERSÖRE

Forsby Föreningen, Forsby gravgård
Överpurmo Ebenhaeser, Gravgårdsföreningen Ebenhaeser

NYKARLEBY

Pensala Aftonfrid, Gravgårdsföreningen Aftonfrid
Markby Wilan, Föreningen Enskilda Begravningsplatsen Wilan

VÖRÅ

Oxkangar, Gravgårdsföreningen Ro

KORSHOLM

Vassor, Vassor begravningsplats

VASA

Sundom, Sundom gravgårdsförening

MALAX

Petalax, Petalax gravgårdsförening Aftonro

KORSNÄS

Molpe, Molpe Samfällighet
Korsnäs, Korsnäs Baptistförening eller Korsnäs

kommuns fria gravgårdsförening

NÄRPES

Nämnäs, Närpes västra gravgårdsförening
Aftonvila
Yttermark, Yttermark gravgårdsförening

PARGAS

Norrskata, Pingstförsamlingen

KIMITOÖN

Högsåra gravgård, Gravgårdsföreningen Aftonklockan

RASEBORG

Bromarv, Sandö begravningsplats, Missionskyrkan

INGÅ

Fagervik gård, privat

SJUNDEÅ

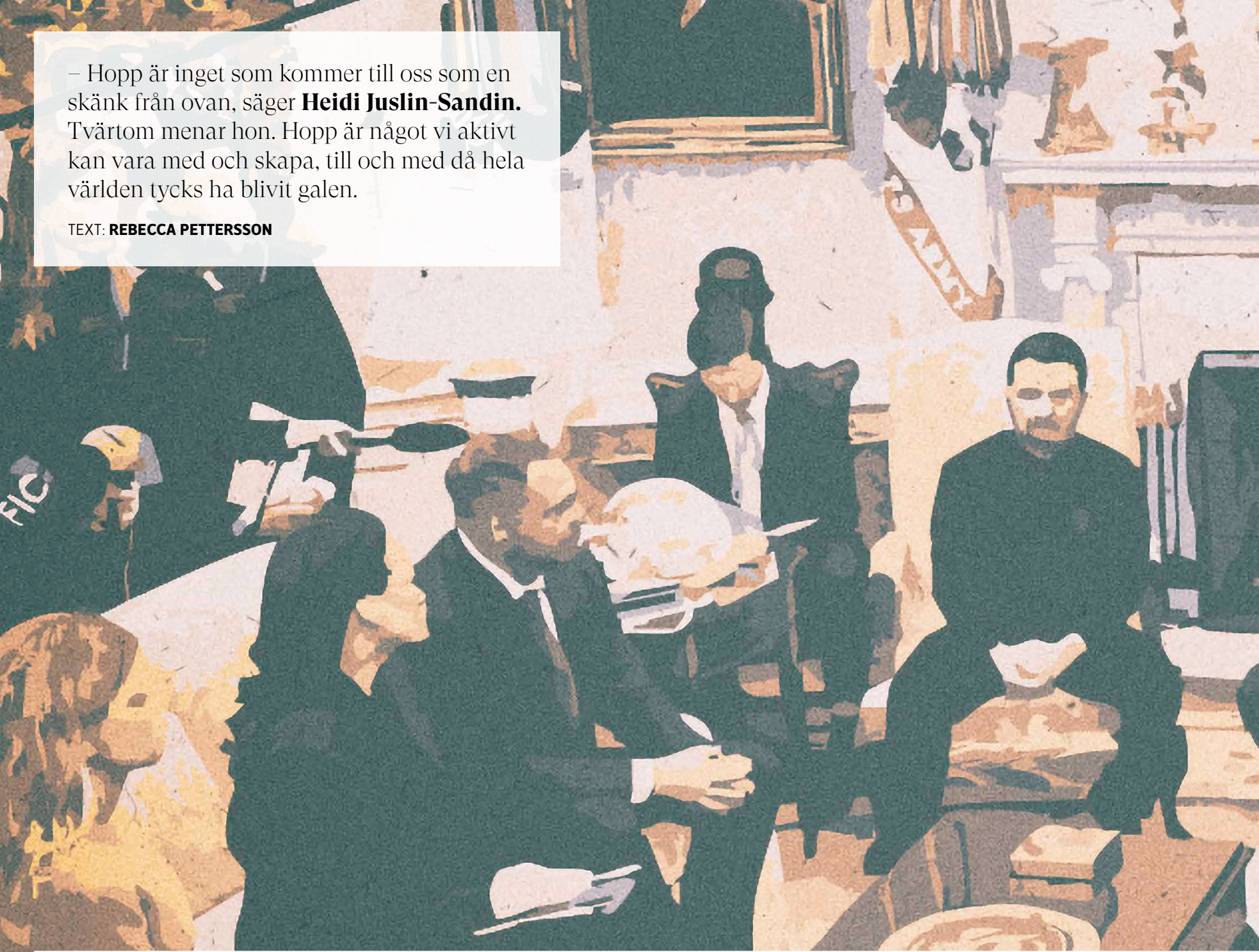
Svidja gård, privat

GRANKULLA

Grankulla stad

– Hopp är inget som kommer till oss som en skänk från ovan, säger **Heidi Juslin-Sandin**. Tvärtom menar hon. Hopp är något vi aktivt kan vara med och skapa, till och med då hela världen tycks ha blivit galen.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

Så länge Vasyl gör sin

Varifrån kommer alla strider och konflikter bland er? Kommer de inte från begären som kämpar i era kroppar?
Jakobs brev 4: 1–3

Du öppnar tidningen och möts av nyheter som du måste läsa två gånger för att förstå. Det är som om världen själv är svår att känna igen.

Demokratiskt valda ledare allierar sig med diktatorer. Begrepp som rätt och fel, sant och falskt, blandas ihop. Samtidigt fortsätter människor att lida, dö och sörja.

Att be om fred kan kännas naivt då det bara verkar blir värre. Men då bönen fastnar i halsen finns det uråldriga traditioner att luta sig mot. Och om man inte kan be – då kan man kanske förbanna?

I EN KOMMENTAR i Dagens Nyheter avhandlar Björn Wiman USA:s utrikespolitiska förehavanden sedan Trumps tillträde, men

framför allt skriver han om dokumentärfilmen *Vid frontlinjen* som framställts av Ukrainas Journalistförbund.

I dokumentären får vi följa Vasyl Myrosjnyk, chefredaktör för lokaltidningen Bohodukhiva, under en dag. Utanför ett tryckeri i Charkiv-regionen lyfter han en bunt tidningar mot näsan, drar in luft i lungorna och utbrister: ”Det

Mikael Kurkiala är omvärldsbevakare vid Svenska kyrkans enhet för forskning och analys. FOTO: ARKIV/SOFIA TORVALDS

doftar färsk tidning!” Vasyl Myrosjnyk distribuerar själv tidningen längs gränsområdet vid fronten i nordöstra Ukraina. För den civila befolkningen som finns kvar längs gränsen är han en livsviktig länk till omvärlden – särskilt då strömförsörjning och tillgång till internet saknas.

Oberoende av vilka nyheter som ingår i hans tidning så kommer han med hopp.

FORSKAREN OCH FÖRFATTAREN Mikael Kurkiala har skrivit en hel bok om det här med hopp. I *Där pendeln har sitt fäste* argumenterar han för att vi ska betrakta hopp som en plikt snarare än en känsla.

– Det finns ju den här slitna bilden som tillskrivs Luther, att även om jorden går under imorgon så planterar jag ett äppelträd i dag. Det är hopp, inte på grund av, utan trots, säger Mikael Kurkiala.

Ur det perspektivet kan man ju tänka att vi alltid är förpliktigade att hoppas, oberoende av

tidning finns det hopp

»Vi måste plocka ner hoppet från de höga hästarna.«

våra omständigheter. Men för att tänka så måste man kanske contextualisera hoppet en aning.

– En sjukhuspräst sa en gång att han aldrig har mött optimism vid någon dödsbädd, men väldigt ofta hopp.

I ett längre perspektiv kommer alla människor vi älskar någon gång att dö. Men vi lever inte med de perspektiven, vi lever med andra perspektiv, och därför kan vi hoppas.

– Vad ska vi hoppas på då vi är väldigt gamla eller väldigt sjuka? Jo, då kan vi hoppas på en god kopp kaffe eller ett meningsfullt möte. Vi måste plocka ner hoppet från de höga hästarna, säger Mikael Kurkiala.

VAD ÄR DÅ HOPP för oss som just nu lever i

trygghet men ser på utvecklingen i omvärlden med oro? Frågan går till prästen Heidi Juslin-Sandin. Hon har en bakgrund inom Röda korset där hon i 20 år arbetat med kris och katastrof.

– Mycket av det jag jobbat med, som jordbävningar, tsunamin och översvämningar, kan jämföras med situationen i världen just nu. Det handlar om saker långt borta som har efterverkningar

Heidi Juslin-Sandin är stiftssekreterare för personälvård i Borgå stift men har en bakgrund vid Röda Korset. FOTO: ARKIV/SOFIA TORVALDS

också här, men det händer inte konkret hos oss, säger hon.

I sådana lägen vill hon betona kraften i att fortsätta med de goda rutinerna som utgör vardagen. Medan Vasyl Myrosjnyk fortsätter köra ut sin tidning fortsätter du och jag med vårt.

– Hopp är inget som kommer till oss som en skänk från ovan eller som en känsla. Hoppet föds ur att jag i vardagen kan göra små goda saker. Jag kan hålla upp dörren för någon med många väskor vid järnvägsstationen eller ge några euro extra i kollekten.

Samtidigt kan de egna tendenserna till hopplöshet och oro kännas lite obekväma, ja rent av pinsamma. Vem är jag att vara orolig för världens tillstånd då barnen i Gaza varken har tillgång till mat, elektricitet eller sjukvård?

Oron för det abstrakta är en oro förbehållen de privilegierade.

– Ja. Varför kom jag undan? Det är också en slags kris, och det finns inget svar på den frågan, säger Heidi Juslin-Sandin.

Vasyl Myrosjnyk utanför sin redaktion. "Det brukade finnas en trädgård här, ett dussin fruktträd", säger han i den korta dokumentärfilmen "Vid frontlinjen". FOTO: SKÄRMDUMP

Då frågor utan svar samlas på hög kan bönen bli svår att formulera. Ska man fortsätta be om fred på jorden då upprustningen är ett faktum? Ska man be om vishet för alla länders ledare då vissa av dem är diktatorer?

Själv tar Heidi Juslin-Sandin till Psaltaren då hon upplever att andra böner saknar klangboten.

– Där möter jag en ångest och förtvivlan som jag kan känna igen mig i även om formuleringarna ligger långt bakåt i tiden.

– Det är inga puttenuttiga ord om tröst. Det är stora sår, kamp och krig. Samtidigt finns där också lovsång och hopp.

*Som hjorten längtar till bäckens vatten,
så längtar jag till dig, o Gud.
Jag törstar efter Gud,
efter den levande Guden.
När får jag komma,
när får jag träda fram inför Gud?
Tårar har blivit min föda
dag och natt.
Ständigt frågar man mig:
»Var är din Gud?»*

Psalm 42: 1–4

MEDAN HEIDI JUSLIN-SANDIN söker i Psaltaren letar Mikael Kurkiala förbannelser. Han upplever att bönen språk inte räcker till för att härbärgera den känsla av maktlöshet som växer i honom då han ser på världens tillstånd.

– För förtvivlan tror jag att bönen språk fungerar,

»Vreden är svår att paketera i bönen form. Där tror jag att vi behöver andra uttryck.«

men vreden är svårare att paketera i bönen form. Där tror jag att vi behöver andra uttryck.

Om vi godkänner att Gud blev människa kan vi inte heller förneka vreden inom oss, tror han. För vreden är ju högst mänsklig, och religionen måste kunna svara an mot det som människan är.

– Vreden som många bär inom sig skapar en ordlöshet, för man vill inte svära i sina böner till Gud.

OMMANINTE vill leta förbannelser kan man gå i gudstjänst. Gudstjänstens och mässans formuleringar är äldre än Nya testamentet, och de är välbeprövade av generationer innan oss. I gudstjänsten är vi dessutom tillsammans, och då villkoren för våra liv förändras, då tror Heidi Juslin-Sandin att vi behöver varandra.

– I sådana här tider har också kyriet blivit viktigt för mig. Herre förbarma dig. Kyrie eleison. Den bönen tar vid där orden tar slut. Vi får bäras av den, och det tror jag att kyrkan gjort i alla tider. Särskilt då det varit kris.

NÄRALLA VÄGARFRAMÅT tycks vara blockerade växer ofta millenaristiska rörelser. Det syns genom historien.

Det här är rörelser som förutspår den nuvarande världens slut och ett kommande tusenårigt lyckorike som ska inträda efter undergången.

– Precis det hände hos de nordamerikanska urfolk som jag jobbat hos. Under 1800-talet berövades de inte bara politisk makt, utan också alla former för meningsskapande. Väckelserörelser av det här slaget är ett sätt att reagera på en svår låsning i samtiden, säger Mikael Kurkiala som i grunden är kulturanthropolog. Mel-

lan 1991 och 1997 gjorde han fältarbete i reservatet Pine Ridge i South Dakota, hem för oglala lakota (sioux)-folket.

Men det finns också mindre dramatiska och mer konstruktiva religiösa praktiker att ta till i kristider. Själv slår han ett slag för fastan.

– Det är en religiös praktik som har fått en ganska undanskymd ställning och som kunde dammas av, särskilt vad gäller att dra ner på tempot och strypa inflödet av information. I fastan kunde många av oss dra ner på nyttjandet av till exempel sociala medier.

Mikael Kurkiala som jobbar för Svenska kyrkan ser att många svenska ungdomar har bättre kännedom om ramadan än om den kristna fastan, men de lär sig om den kristna fastan genom ramadan.

– En del av kristendomens återkomst handlar om en växande medvetenhet som följer av närvaron av andra religioner.

I sin bok *Där själen går i exil* skriver han att Gud är närvarande som en frånvaro i en avsakraliserad värld. "Vi tittar in i tomrummet och sörjer och förundras."

– Jag tror att tomrummet blir mer kännbart i kris, och då blir också längtan efter att det ska fyllas mer kännbart. Det genererar en gudslängtan.

DÅ DET BLIR misstänkt stillsamt längs vägar stannar Vasyl Myrosjnyk sin Renault för att ta av den skottsäkra pressvästen – han vill inte dra onödig uppmärksamhet till sig. Sen kör han vidare med en hand på ratten. Med den andra tecknar han korstecknet över sin panna och sitt bröst. Han fortsätter framåt. Han har en tidning att dela ut.

Helig vrede

EN GRÅ lördag gick vi en kortare vandringsled. Jag före och hon efter. Knotiga rötter och hala stenar krävde skärpa. I rygg-säcken skramlade grillspett mot termosen. Vi pratade om en fb-tråd där folk hade varit förvånansvärt öppna gällande missnöjet med församlingsanställdas löner. "Du är ofta så kritisk mot kyrkan, Maria", sa hon plötsligt, hon som aldrig vågar säga sin åsikt offentligt. "Nu är du orättvis", svarade jag. "Räknar du i spaltmeter i tidningar och sändningstider på radio och tv så har jag lyft kyrkan och andliga frågor så mycket ... fasiken under 30 år." "Jo, jo, men ändå ..." flåsade hon 10 meter bakom. "Jo jo men ändå ..." vad betyder det? Det tog några dagar innan jag förstod vår diskussion och det är att det inte spelar någon roll om man till 80 procent hurrar och hejar på allt religiöst om man också skriver ifrågasättande om kyrkans mörka bakgård. Där finns så mycket svårt begravt men ändå vill så många bara rulla ut en grön gräsmatta över den mörka historien och plantera rosenrabatter rakt på de diskussioner som borde föras.

När jag veckan efter promenaden läser Jenny Küttims briljanta bok om Je-

hovas vittnen ser jag mönstret. Jenny lyfter tystnadskulturen inom många religiösa samfund men även lydnadskulturen. Det krävs 100 procent lojalitet med läran och samfundet, annars är man en avfälling och ett hot. 80 procent är helt enkelt 20 procent för lite. Det innebär förstås inte att folk i religiösa sammanhang håller med ledarna och läran till 100 procent, men många fattar, till skillnad från mig, att hålla tyst. Tystnad premieras alltid i hierarkiska organisationer och motsatsen fördöms.

MEN ÄR det kristet att tiga? Är det ofromt att vara förbannad? I Bibeln kan man läsa om Guds vrede. Vreden är en del i Guds kamp mot det onda och knappast skulle Gud heller vara så otroligt arg om Gud inte älskade oss så mycket. Ilskan är liksom kärlekens konsekvens. Jesus var också arg. Många gånger blixtrar han till när gudsviljan kränks eller när människor i marginalen far illa. Att bli upprörd över orättvisor är alltså att vara Jesuslik. Att vara rasande är att vara Guds avbild men ändå bemöts aggressionen ofta som en last och inte som en dygd inom församlingsliv och kyrka.

När jag i mina 20 procent kritiserar kyrkan gör jag faktiskt det av samma skäl som när Gud blir galen på folk som syndar: jag blir arg för att jag bryr mig. Jag bryr mig så otroligt mycket om gudstjänstliv, teologisk

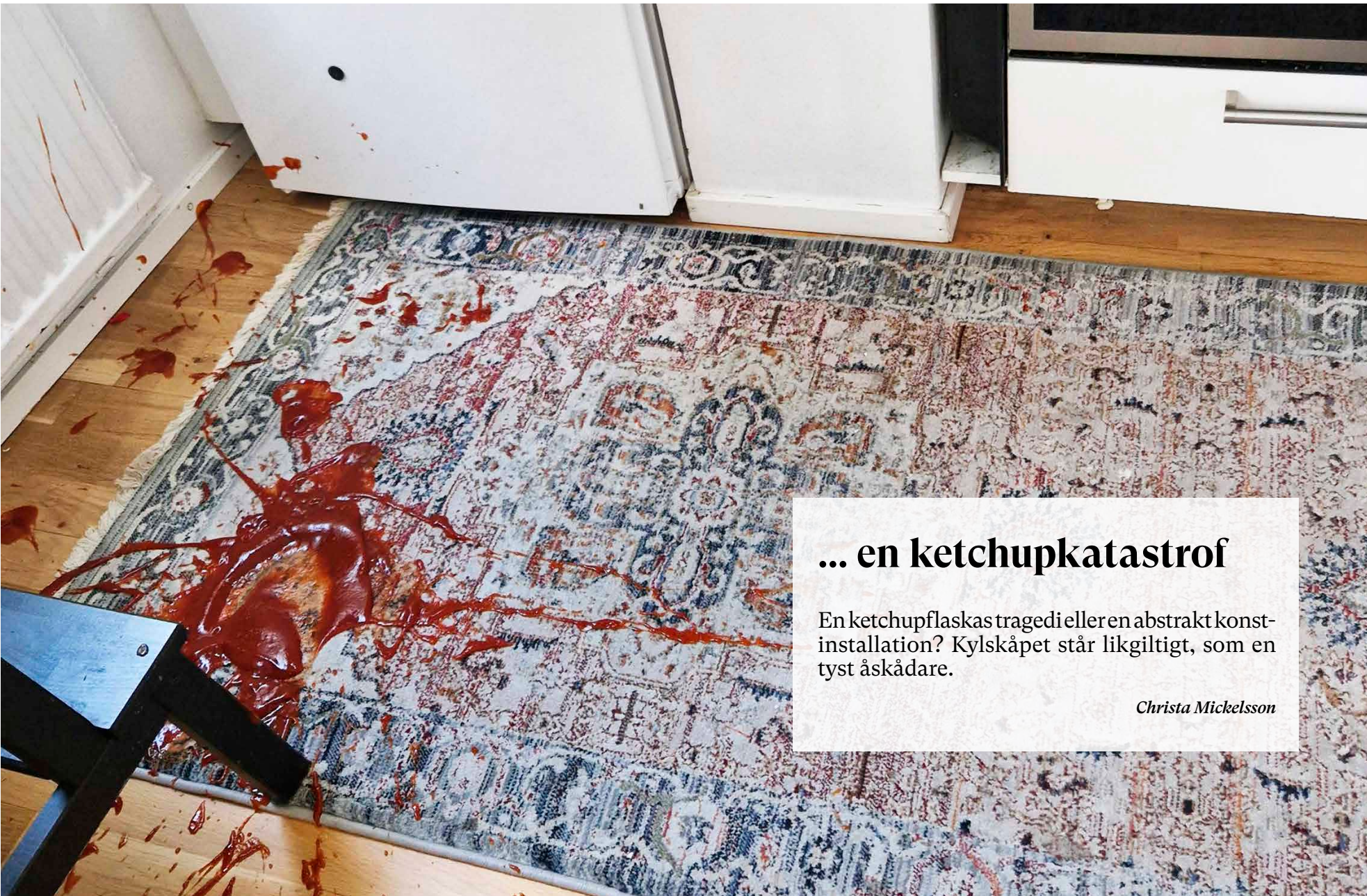
debatt och etiska frågor. Jag brinner för andligt språk och själavård. För ungdomarna i kyrkan känner jag alldeles särskilt. Jag har faktiskt ägnat nästan 30 år åt att formulera tro fast inte så jättemånga har varit intresserade. Men jag har gjort det med glädje för jag har älskat och därför har jag också varit förtvivlad. Ilskan har varit kärlekens konsekvens, också för mig.

"VREDEN KAN förstås få oss att synda men det är inte syndigt att bli arg", sa någon andlig ledare, men just den meningen når inte riktigt fram i organisationer som inte tillåter negativa känslor eller kan erkänna negativa erfarenheter. Vi vet alla vad som händer i familjer där man inte kan vara rasande och bli förstådd och förlåten, där blir man inte nära. Vi vet alla vad som händer i ett parförhållande när man inte vågar lyfta upp svårigheter, där glider man isär. Att kunna vara förbannad, bli förstådd och sen förlåten är den sunda relationens sigill, men det är också något som är nödvändigt för vår utveckling. En församling eller ett samfund som inte kan bemöta sina svårigheter stagnerar. En stagnerad organisation är kanske inte heller en engagerad organisation och då förlorar man lätt sina medlemmar.

Maria Sundblom Lindberg är präst, psykoterapeut och publicist.

JAG HAMNADE I ...

Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

... en ketchupkatastrof

En ketchupflaskas tragedi eller en abstrakt konstinstallation? Kylskåpet står likgiltigt, som en tyst åskådare.

Christa Mickelsson

JAKOB EDMAN

När Guds kärlek tar en omväg

TÄNK PÅ ett tillfälle då du upplevt Guds kärlek och omsorg.

En del tänker kanske på en situation då de varit ensamma med Gud. Men jag tror att åtminstone lika många tänker på en stund då någon annan människa varit involverad.

Någon har sagt precis de rätta orden. Någon har dykt upp med hjälp eller tröst i rätt stund. Någon har förmedlat förlåtelse, hopp eller omsorg. Någon har varit den hjälpende hand du behövt. Och du har förstått att det här samtidigt är en hälsning från Gud.

De flesta av oss kan hitta exempel i våra liv då vi märkt att Gud låtit sin kärlek till oss ta omvägen genom en annan människa. Kanske vi till och med kan hitta ett tillfälle då vi fått nåden att vara använda av Gud på motsvarande sätt för någon annan.

I BERÄTTELSEN om Jesu mor Maria blir det tydligt att Gud gillar att jobba så här. Jesus är det yttersta beviset på Guds kärlek. Som vi läser i Johannesevangeliet, i den vers som vi brukar kalla för Lilla Bibeln: "Så älskade Gud världen, att han gav den sin ende Son ..."

Men på vilket sätt ger Gud världen sin ende Son och bevisar sin kärlek? Jo, genom en människa. Genom Maria.

»Någon har dykt upp med hjälp eller tröst i rätt stund. Någon har förmedlat förlåtelse, hopp eller omsorg.«

ÄNGELN GABRIEL kommer till Maria med kallelsen från Gud att föda Jesus till världen. Maria kallas att bli den person genom vilken det yttersta beviset för Guds kärlek tar omvägen. Och Maria svarar *ja* på den kallelsen: "Må det ske med mig som du har sagt." Genom henne förmedlar Gud sin kärlek åt alla folk.

Maria bebådelse påminner oss om det som många av oss redan upplevt: att Guds kärlek ofta tar omvägen genom oss människor. Genom sin kallelse och genom sitt gensvar blir Maria därför den stora förebilden för kyrkan. För vår uppgift som kristna är att låta Guds kärlek ta omvägen genom oss – så att vi får vara människor genom vilka andra får lära känna Guds kärlek.

Jakob Edman är kaplan i Jakobstads svenska församling. **Han väntar** på våren. **Hans tips** är att vid dagens slut blicka tillbaka på dagen och fundera på vilket sätt Gud under dagen mött en med sin kärlek.

SÖNDAG 23.3.2025, Marie bebådelsedag

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

kallas Marie bebådelsedag och handlar om hur ängeln Gabriel förutsade Jesu födelse. Ängels budskap till Maria har också gett namn åt denna helg på olika språk. I löftet till Maria uppenbaras Guds nåd i hela sin rikedom. Temat för söndagen är **Herrens tjänarinna**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jes. 7:10–14

ANDRA LÄSNINGEN

Rom. 9:2–8

EVANGELIUM

Luk. 1:26–38

"I den sjätte månaden blev ängeln Gabriel sänd från Gud till en ung flicka i staden Nasaret i Galileen."

Läs mera i Luk. 1:26–38.

Psalmförslag

58
57
809
227

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Gud, hjälp mig att idag få vara en person genom vilken din kärlek får ta omvägen.

Bönen är skriven av Jakob Edman.

SÖNDAG 30.3.2025, Fjärde söndagen i fastan

Nästa söndag

kallas också *Laetare*, som betyder *Gläd er*. Namnet uttrycker att denna söndag är ett slags rastställe, en uppfriskande oas i fastetidens ökenvandring. En annan benämning är brödsöndagen eftersom texterna berättar om hur Jesus ger mat åt de femtusen. Jesus själv är också livets bröd. Han delar ut sina goda gåvor till oss och lär oss att dela med oss av vårt eget till dem som behöver det. Temat för söndagen är **Livets bröd**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

5 Mos. 8:2–3

ANDRA LÄSNINGEN

1 Kor. 10:1–6

EVANGELIUM

Joh. 6:1–15

"När Jesus lyfte blicken och såg att så mycket folk var på väg till honom sade han till Filippos: Var skall vi köpa bröd så att alla dessa får något att äta?"

Läs mera i Joh. 6:1–15.

Psalmförslag

844: 1–3, 8
486
314
224

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Fira Earth Hour i församlingen

WWF:s Earth Hour – världens största klimatmanifestation – firas lördagen den 22 mars kl. 20.30–21.30 också i flera församlingar. Du kan exempelvis gå på konsert i Esbo domkyrka, delta i Earth Hour-bön i Gran-kulla eller i ljusmessa i Johannes församling i Helsingfors. Du kan också välja att släcka lampan därhemma.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

HÖGMÄSSOR:

Olars kyrka, finska sidan lö 22.3 kl.

12.00: Konfirmation av City-gruppen, Sironen, Dannholm, Kronlund, Malmgren.

Esbo domkyrka sö 23.3 kl. 12.15: Vi firar Marthornas kyrksöndag. Sironen, Kronlund, Malmgren, Brunell. Kyrkkaffe i Sockenstugan.

Esbo domkyrka sö 30.3 kl. 12.15: Lohi, Malmgren.

Olars kyrka sö 30.3 kl. 17.00: Mässa med lovsånger. Sironen, Kronlund, Brunell. Kvällsté.

Esbo domkyrka renoveras 2025–2027

Efter påsken börjar renoveringen av domkyrkan. Olars kyrka blir Esbo svenska församlings huvudkyrka för ca två år.

BARN OCH FAMILJ

Familjeklubbar för dig som är hemma med småbarn: Ti–fr kl. 9.30 och måndagar kl. 17. Kolla dag / plats: esboforsamlingar.fi

Dagklubbar för 2–5-åringar hösten 2025: Dagklubbarna med utbildade barnledare finns på fyra platser i Esbo. Elektronisk

anmälan 1–31.3 på esboforsamlingar.fi. Kontakt: Helena Aitti-Lindberg, 040 763 6250, helena.aitti-lindberg@evl.fi

Musiklek för barn under skolålder: på fyra platser och barnkören Sångbubblan för barn mellan 5–8 år.

Gemensam anmälningsstid 23.4–23.5. Kontakt och frågor Catharina ”Katja” Lindroos, catharina.lindroos@evl.fi eller 050 5652 796.

Unga: må 24.3 och må 31.3 kl. 17 Ungdomskväll i Sode; spela spel, chilla och umgås med andra unga. Sökövägen 13. **Församlingens övriga verksamhet** för småbarn, föräldrar och unga hittas på esboforsamlingar.fi

Solrosorna: ti 25.3 kl. 13.00–14.30 Esbo domkyrkas församlingsgård. Det blir pys-sel när Solrosorna träffas.

Symamsellerna: ti 18.3 och ti 1.4 kl. 16.00–19.00 Esbo domkyrkas församlingsgård. För mera information kontakta Nina Wallenius tfn 050 432 4323

Torsdagsträffen: 3.4 kl. 13.00 Södrik kapell. Torsdagsträffens tema är intressebevakning och upprättande av testamente.

MUSIK

Olars kyrka, finska sidan fr 21.3 kl. 19.00 ”Soluppgång”: Smålands Nations Vokalensemble från Sverige bjuder på ett varierande program med körstycken på flera

nordiska språk. Fritt inträde.

Esbo domkyrka lö 22.3 kl. 20.20 Earth hour-konsert 2025: Den stämmingsfulla Earth hour-konserten börjar kl. 20.20 i skenet av levande ljus. Musik av bl.a John Cage och Sebastian Fagerlund. Artturi Aalto, cello; Iivari Aalto, piano; Rebecca Roozeman, violin; Charlotta Westerback, altviolin. Fritt inträde.

Köklax kapell sö 30.3 kl. 16.00 ”Vårvin-dar”: Gemensamt ansvar-konsert med flöjtmusik. Åsa Dalkarl-Gustavsson, Carolina Bjön & Gustav Nyström. Fritt inträde. Kollekt till Gemensamt ansvar.

Esbo domkyrka må 31.3 kl. 19.00 Rot-Fest: Öppningskonserten har sprudlande spelmagii Väsen-Duo & Maria Kalanemi, dragspel & Timo Alakotila, piano. I konserten av Väsen Duo (SE) & Maria Kalanemi och Timo Alakotila möts den svenska och finska folkmusikens toppduos. Fritt inträde.

Våra diakoner stöder och hjälper:

Vi har möjlighet att hjälpa med en matkasse om du har ansträngd ekonomi. Diakoner: Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Ani 050 597 3313, ani.iivanainen@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi samt WhatsApp eller elektronisk tidsbokning; asiointi.espoonseurakunnat.fi. Mer info esboforsamlingar.fi

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 10 betjänar per telefon må–to kl. 9–12, e-post; esbosvenskaforsamling@evl.fi Kansliet öppet för besök enligt överenskommelse.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning: Bokningstjänster, 09 8050 2601, Begravnings-tjänster, 09 8050 2200, Beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: 09 8050 2600. Hindersprövning, medlemsregister: Esbo regioncentralregister, 09 8050 2600.

GRANKULLA

Ti 18.3 kl. 9.30–12: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula.

Kl. 18–20: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 19.3 kl. 14–15.30: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.

To 20.3 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Kl. 18: Fyren. Meditativ kvällsgudstjänst i Sebastos kapell. Ulrik Sandell, Heli Peitsalo.

Lö 22.3 kl. 10–13: Loppis för barnfamiljer i kyrkan. Lekhörna och café. Daniela

Hildén, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo, Carola Wikström. Cafésamarbete med Grankulla scoutkår. Intäkterna går till Gemensamt Ansvar.

Sö 23.3 kl. 12: Familjemässa på Marie bebådelsedag, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo, Daniela Hildén. Grankulla Scoutkår och kören Änglaklang medverkar. Kyrklunch i övre salen efteråt.

Ti 25.3 kl. 9.30–12: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.
Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.
Kl.13.00–13.30: Sångstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.
Kl. 13.30–15.00: Tisdagsträffen i övre salen, Catherine Granlund, Carola Wikström, Barbro Smeds. Gäst: Stefan Härus, programledare för musikprogrammet Tack och Lov i 34 år.
Kl. 18–20: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 26.3 kl. 14–15.30: Kyrkosyfsöreningen i övre brasrummet.

To 27.3 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.
Kl. 18–19: Samtal om budorden i övre brasrummet, pastor och ped. mag. Henrik Nymalm. Teservering.

Fr 28.3 kl. 18–22: Ungdomskväll i Klubb97, Jona Granlund.

Lö 29.3 kl. 20.30–21.30: Earth Hour-bön i Sebastos. Vi ber för världen, landet, vår stad och miljön. Catherine Granlund, Carola Wikström.

Sö 30.3 kl. 12: Högmässa, Ulrik Sandell, Barbro Smeds. Kaffe i nedre brasrummet.

KYRKSLÄTT

Fr 21.3 kl. 13–15.30: Effa på Hörnan
Sö 23.3 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka
Må 24.3 kl. 18.30: Sång och bön i S:t Mikael's kyrka
Ons 26.3 kl. 10: Avigt och Rätt på Mikaeligården
Ons 26.3 kl.18–29: KITT/HÅSE tvåspråkigt evenemang för spejarscouter i Veikola församlingshem. Anmälan via din egen scoutledare senast 24.3.
To 27.3 kl. 10: Förmiddag på Hörnan
Fr 28.3 kl. 13–15.30: Effa på Hörnan

Lö 29.3 kl. 17.30: Vox-barnköreerna uppträder på barnkonsert i Lovisa kyrka tillsammans med andra församlingars barnkörer.
Sö 30.3 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka
Ti 1.4 kl. 14: Seniorgruppen träffas på Hörnan
Ons 2.4 kl. 10: Avigt och Rätt på Mikaeligården
To 3.4 kl. 10: Förmiddag på Hörnan

Elektroniska anmälan till Sommar-Dax öppnas: 1.4 på församlingens hemsida.
Behöver du hjälp? Boka tid till diakonikansliet via Diakonihjälpen tel. 050 478 4227
Noggrannare information finns på hemsidan: www.kyrkslattsforsamlingar.fi – tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Sön. 23.3 kl. 11 Högmässa: i Gamla kyrkan. Janne Heikkilä, Anna Arola.
Tis. 25.3 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet. Anmälan till barnledare Piu Heinämäki, 040 804 8587.
Tis. 25.3 kl. 12.15–15.15 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntykatu 6.
Ons. 26.3 kl. 13 Onsdagskaffe: Ewa Kirjavainen: Från Sverige till Finland. OBS! Vi samlas på Svenska Klubben.
Fre. 28.3 kl. 15 Tyskaklubben: i Svenska Hemmet. Silvia Salminen: Hamburg heute und gestern.
Sön. 30.3 kl. 11 Gudstjänst: i Svenska Hemmet. Janne Heikkilä, Paula Sirén.
Tis. 1.4 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet. Anmälan till barnledare Piu Heinämäki, 040 804 8587.
Tis. 1.4 kl. 12.15–15.15 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntykatu 6.
Ons. 2.4 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet. Kaj-Mikael Wredlund från Kyrkans utlandshjälp är vår gäst.

VANDA

HELSENGE KYRKA S:T LARS Kyrkov. 45
Kvällsmässa: sö 23.3 kl. 18. Gästtalare Jean Banyanga.
Högmässa: sö 30.3 kl. 10. Eva Ahl-Waris och Anders Ekberg.
DICKURSBY KYRKA, Stationsv. 12 a
Musiklek: fr 21.3, 28.3 kl. 10–11.
Öppet café: ti 25.3 kl. 13–14.
Sångstund för alla: on 26.3, 2.4 kl. 18–19.
Ungdomskväll: on 26.3, 2.4 kl. 18–20.
MYRBACKA KYRKA, Strömfåv. 1
Familjecafé: ti 25.3, 1.4 kl. 9.30–11.

GRANKULLA

Loppis och lek

Loppis för barnfamiljer lördag 22.3 kl. 10–13: i kyrkan. Lek-hörna och café. Cafésamarbete med Grankulla scoutkår. Daniela Hildén, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo, Carola Wikström. Intäkterna går till Gemensamt Ansvar.

Träffpunkten: ti 1.4 kl.11.30–13.
HÅKANSBÖLE KYRKA, Håkansbölev. 48
Sottungsby-Håkansböle pensionärskrets: to 27.3 kl. 13–14.
FOLKHÄLSANHUSET, Vallmov. 28
Allsång på Folkhälsanhuset: on 26.3 kl. 14.30–15.30.
ÖVRIGT
Sportklubben!: Varje tisdag kl. 16–17 i Dickursby skola.
ViAnda-kören: övar på Helsinggård varje on kl. 12–14.
Vivandi-kören: övar på Bygård varje torsdag kl.18–20.
Skaparklubben: to 3.4 kl. 15–16.15 i Dickursby skola.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES GUDSTJÄNSTER

Lördag 22.3, Earth hour ljusmässa: kl. 20.30 i Johanneskyrkan.
Söndag 23.3, Marie bebådelsedag, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan. S:t Jacobskören och Tomas vokalensemble medverkar. Kyrklunch i Högbergssalen efter mässan.
Tisdag 25.3, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.
Onsdag 26.3, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.
Onsdag 26.3, veckomässa: kl. 18 i Johanneskyrkan.
Söndag 30.3, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.
Missa inte! Söndag 30.3, kvällsmässa: kl. 18 i Tomaskyrkan.
Tisdag 1.4, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.
Onsdag 2.4, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.
Onsdag 2.4, korsvägsandakt: kl. 18 i Johanneskyrkan.
GEMENSKAP
Johannes vardagsrum: Öppet tisdagar kl. 9.30–19. Stolgympa kl. 11, lunch kl. 11–13, program kl. 13.30: 25.3: Annika Luther berättar om Laurin Zilliacus – Tölörektor som kände hela världen. Kl. 14: Första april-knasigheter. Eftermiddagskaffe kl. 15. Frissan är på plats 1.4! Boka tid via Viivi: 050 407 5165.
Diakoniträff: torsdag 27.3 kl. 13 i Pärnan i Drumsö kyrka, C-trappan.
Vardagsrummets handarbetscafé: Fredagar 28.2–11.4 kl. 15–18. Kom med och umgås och handarbeta tillsammans med andra! Vill du göra egna kort, få hjälp med att sticka hälen på sockan, laga trasiga kläder, lära dig virka mormorsrutor, eller något annat? Alla är välkomna oberoende av nivå. Vi kan lära oss av varandra! En del material finns, men ta gärna med dig om du behöver något särskilt. Vill du bara dricka kaffe och äta en bulle är du lika välkommen!
Träffpunkt: torsdag 3.4 kl. 14. Dagens gäst: Johan Westerlund. Obs! I Johanneskyrkans krypta.
Anmälan till sommardagar för äldre på Labbnäs 9–13.6: Priset är 350 euro och inkluderar helpension och resor. Antalet platser är begränsat. Mera information och anmälan: Gunvor Frände, 050 316 3160 gunvor.frande@evl.fi.
MUSIK
Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.
FÖR FAMILJER OCH BARN
Familjecafé med musiklek: måndagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Hörnan.

Tisdagar kl. 10–11 (musiklek kl. 10) i Kään-töpaikka, Arabiastrandens invånarhus.
Tisdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Johannes vardagsrum i Tomaskyrkan.
Torsdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Pärnan i Drumsö kyrka, C-trappan.
Tvåspråkigt familjecafé med gröt: Ett samarbete med Lauttasaaren srk. Varje fredag kl. 9–11 i Drumsö kyrka, utrymmet Pärnan, C-trappan.
Musiklek efter dagis: tisdagar kl. 17.30 i Johannes vardagsrum.
Fritids: För barn i klasserna 3–6. Kom och chilla, var med kompisar, spela spel, pyssla, äta mellanmål! En trygg vuxen ledare finns alltid på plats. Fritids i Pärnan på Drumsö: måndagar och tisdagar kl. 13–16. Fritidsledare Nanne: 0469217512. Fritids i Hörnan: tisdagar och fredagar kl. 13–16. Fritidsledare Martina: 050 380 0823. Fritids i Johannes vardagsrum: måndagar och torsdagar kl. 13–16. Fritidsledare Oscar: 050 439 2618.
Missa inte! Family fun: 2.4 kl. 17–19 i Johannes vardagsrum. Tema: Bibelns djur. Mat, program, sång och andakt.
Johannes barnkör: torsdagar kl. 15 i Pärnan i Drumsö kyrka, C-trappan.
Påskvandring för daghem: i Drumsö kyrka 1.4 och i Gamla kyrkan 3.4 på förmiddagen. Även familjer är välkomna, kontakta Helena Hollmerus för mera information och anmälan: 050 401 0390.
Information om verksamheten för unga hittar du på ungdomsverksamhetens egen hemsida: johannesungdom.wordpress.com. Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida: helsingforsforsamlingar.fi/johannes. Följ oss på instagram och fb: @johannesforsamling

MATTEUS

Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan. Förutom den söndag vi firar
Kvällsmässa: söndag 23.3 kl. 18. Regnbågsmässa med Trygve Cederberg som talare och Amigo Choral som gästande kör. Mässan innehåller mycket musik och en bönevandring. Kvällste efter kvällsmässan.
MU-mässa: (Matteus Ungdom): Onsdagar kl. 18 + kyrkfika. Alla är välkomna, oberoende av ålder!
Molnet: Ett tillfälle för bön varannan torsdag, jämna veckor, kl. 18 i Populus, bredvid köket. Tillsammans delar vi det som vi är tacksamma för och det som tynger oss. Kontakt Mia Westerling 045 341 8441. Gemensam middag från kl. 17 framåt. Varmt välkommen att delta i gemenskapen kring matbordet, bönestunden eller båda.
BARN, UNGDOM OCH FAMILJ
Kontakt: barnverksamhet Catarina Bär-lund-Palm catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050 380 3936, musik och körer Daniela Strömsholm daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769, ungdomsverksamhet Tonja Weckström tonja.weckstrom@evl.fi, tfn 050 380 3988 och Daniel Jakobsson daniel.jakobsson@evl.fi, tfn 050 380 0710
Musiklek med familjecafé: Tisdagar. Klapp & klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Ingen anmälan behövs. Kom och sjung och dansa med ditt barn! Kaffe med lite tilltugg efteråt. Ingen musiklek v. 14!
Tweentisdag för åk 3–7: Tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Ingen tweentisdag v. 14!
Öppet hus för ungdomar: onsdagar från

kl. 15. MU-mässa kl. 18. Följ oss på IG @matteusungdom för mer info om hjälpe-
darutbildningar, läger, resor och anmäl-
ningar.

Matteus barnkör och pysselklubb: I skolorna på Matteus församlings områ-
de, torsdagar på eftistid. Catarina Bär-
lund-Palm leder pysselklubben, Daniela Strömsholm barnkören. Köre-
na har paus v. 14!

Barnklubb för 4-8-åringar: Torsdagar, lett program kl. 17-19, man får stanna till 19.30. Barnpassning för yngre barn från 17-19.30.

MUSIK

Matteus kyrkokör: sjunger de gamla klas-
siska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Övning tisdagar kl. 18-20 i kyrksalen tillsammans med kantor Sirkku-Liisa Niemi 050 566 9418

Popkören: Sjunger svängiga låtar på svenska och engelska, tisdagar kl. 15.30. För åk 3-7.

Barnkören: Övar i lågstadieskolorna på eftistid. För åk 1-2.

Körledare för Barn- och Popkören: Da-
niela Strömsholm, daniela.stromsholm@
evl.fi, 050 596 7769.

Nya sångare välkomna i alla körer!
GEMENSKAP

Kontakt: Matteus kansli matteus.fors@
evl.fi eller 09 2340 7300 (tis och tors kl. 10-14)

Matteuslördag 22.3: Öppet hus i Matt-
euskyrkan för alla åldrar kl. 10-13. Mu-
siklek 10-10.30, sångstund för äldre barn kl. 11. Stort pyssel, spel och aktiviteter, samvaro och servering. Kravlös lördag, ett lätt sätt att komma och umgås i Matteus. Ingen förhandsanmälan behövs. Mer info: Catarina Bärlund-Palm: 050 380 3936

Matteus Afterwork: Torsdagar kl. 17 er-
bjuder församlingen pizzamiddag i för-
samlingsalen. Maten kostar 3 € och det ordnas även frivilligt program (bl.a. bö-
negrupp, bibelstudie och stickkafé) samt barnklubb och barnpassning.

Stickklubben: Stickklubben träffas kl. 11-13 torsdagar jämna veckor. Kontakt Carita Riitakorpi 050-380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Träffas var tredje vecka. Gruppen läser utgående från en på förhand utvald bok. Klubben fortsätter läsa Maria Küchens bok Livets vatten. Nya deltagare varmt välkomna att pröva på! Måndagar 17.3 och 7.4 kl. 14. Kontakt Annica Söderström, 050 568 0085.

Kvinnor mitt i livet: Kom som du är och dela livet en stund. Månadens första måndag kl. 18 i Matteuskyrkan. Kontakt Stina Hjelt 050 300 5911.

Samling för män: En fredag i månaden i Matteuskyrkan. Fredagen den 11 april kl. 18. Peter Andersson berättar om Förbun-
det Kyrkans Ungdom. Därefter diskussion kring gruppens verksamhet och andra aktuella frågor.

Bibelstudium med Stefan Djupsjöbacka: För dig som vill fördjupa dig och diskutera. Torsdag 27.3 kl. 18 i Matteuskyrkan.

MatTroPrat: en torsdag i månaden i sam-
band med Afterwork. 3.4 kl. 18. Middag med samtal om livets stora frågor för unga vuxna och vuxna.

Jumppa i Matteus: Torsdagar kl. 18 i Matt-
euskyrkan. Ta med egen jumppamatta!

Waste&Feast i Matteuskyrkan: Ät en bit mat för 3 €/6 € och lär känna nya människor vid samtalsbordet. Maten lagas på överbliven mat från mataffärer. Må-to kl. 11-13.

Följ oss på Facebook och Instagram: för våra senaste uppdateringar samt bilder och gemenskap i vardagen @matteusfor-
samling. Evenemang och info hittas också på vår webbsida:
www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

PETRUS

Varmt välkommen på gudstjänst!

Söndagens högmässor: kl. 10 Petruskyr-
kan, Skogsbäcksvägen 15. kl. 13 Munkshöj-
dens kyrka, Raumovägen 3. (23.3 Anne Koivula, 30.3 Ronny Thylin) Kyrkkaffe!

Petrus Puls: Söndagar kl. 15.30 i Pet-
ruskyrkan. Puls är en ledigare gudstjänst med mera utrymme för lovsång, bön och bibelundervisning. Kyrkkaffe, välkommen!

ÅRSMÖTE

Björkebo sommarhem rf:s årsmöte: Med-
lemmar i Föreningen Björkebo sommar-
hem rf. kallas till årsmöte i Petruskyrkan söndag 30.3.2025 kl. 11.30. Utöver normala stadageenliga ärenden behandlas ett för-
slag till hur inkomsterna från försäljningen av Björkebo lägergård skall användas.

BARNFAMILJER

Musiklek: torsdagar kl. 10 i Södra Haga (Hagasalen). Välkommen med i vårt gla-
da gäng! Musikleken är speciellt för dig med barn 0-5 år. Vi sjunger och leker tillsammans, och umgås efteråt en stund. Kontakta Anne Koivula för mer info: anne.koivula@evl.fi. Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för mer aktuell info!

UNGDOMAR

Ambient: Ungdomssamling kl. 18.30 i Petruskyrkan varannan fredag. (28.3) Kvällarna bjuder på andakt och varierande program tex. film, matlagning och tävling-
ar. Följ @petrusyouth_ på instagram för mer info eller kontakta nadine.mabinda@evl.fi. Välkommen med!

EVENEMANG OCH KURSER

Petrafrukost: Lördag 22.3 kl. 10-12 i Pet-
ruskyrkan, för kvinnor i alla åldrar. Sarah Tiainen från Ekumeniska rådet gästar oss under en förmiddag med frukost och ge-
menskap. Ingen anmälan behövs, frivillig avgift.

Fredagscafé i Petruskyrkan: Fredagar kl. 17-19. Kom och drick en kopp kaffe eller te och prata bort en stund. Välkommen ensam, med familj eller vänner!

Mission och sång med Furahakören: 21.3 kl. 19 i Petruskyrkan, i samband med fredagscafé. Sång och aktuell information från missionsfältet.

Dagscafé för daglediga: Varannan tisdag kl. 13-14.30 i Petruskyrkan. (25.3) Mer in-
formation av Tua Sandell 0503442711 eller Gunilla Riska 0505334774.

ANDAKT OCH BÖN

Förbön och tack: Tvåspråkig förbönsväll varannan tisdag kl. 19 i Munkshöjdens kyr-
ka (OBS! ny adress: Raumovägen 3). Lov-
sångskören övar kl. 18. (25.3 Jan Nygård)

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

SJUNG I KÖR

Petrus Vokalensemble: För dig som kan-
ske sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. Varannan to kl. 18 i Äggelby gamla kyrka (3.4) För mer information: mathias.sandell@evl.fi, 050-4709222.

Kingdom Singers: En ekumenisk lovsångs-
kör som leds av Fiona Chow. Repertoar på finska, engelska och svenska. Petruskyr-
kan. Två må i månaden. fionachow@gmail.com

ESBO

Fira Earth Hour med musik

Earth Hour-konsert 2025 lördag 22.3 kl. 20.20 i Esbo domkyrka: Den stämningsfulla Earth Hour-konserten börjar kl. 20.20 i skenet av levande ljus. Musik av bl.a John Cage och Sebastian Fagerlund. Artturi Aalto, cello; livari Aalto, piano; Rebecca Roozeman, violin; Charlotta Westerback, alt-
violin. Fritt inträde.

Lovsångsgruppen: Varannan ti kl. 18. Med-
verkar under Förbön och Tack-kvällarna i Munkshöjdens kyrka. mathias.sandell@evl.fi

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA GUDSTJÄNSTER I VÅRA KYRKOR

Sön 23.3

Högmässa kl. 10: i Ekenäs. Konfirmation.

Högmässa kl. 12: i Snappertuna

Musikandakt kl. 16: i Tenala

Sön 30.3

Avslutningshögmässa kl. 10: i Ekenäs. Efter mässan är det fest i Ekenäs förs. hem med god mat, glada samtal och en möjlighet att tacka Anders för alla hans år i församlingen. Anmälningar till festen i församlingshemmet: 019-2411060 var-
dagar kl. 10-12, senast 19.3, begränsat antal platser. Vi erbjuder buss till Ekenäs kyrka vid behov. Start från Bromarvs kyrka kl. 8.30 och från Tenala kyrka kl. 8.50. Bussen åker tillbaka efter festen. Skjuts från Snappertuna ordnas vid be-
hov, meddela detta när du anmäler dig. Varmt välkommen att fylla Ekenäs kyrka och Ekenäs församlingshem med värme och gemenskap under Anders Lind-
ströms sista dag i tjänst som kyrkoherde i Ekenäsneijden.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fre 21.3:

- kl. 10.00 Israelisk dans: Församlings-
hemmet. Unnerus.

Sö 23.3:

- kl. 10.00 Tvåspråkig högmässa.

Marthornas kyrkhelg: Ingå kyrka. Wil-
man, Nygård, Gaudete.

Må 24.3:

- kl. 13.00-15.00 Pysselklubb: Försam-
lingshemmets nedre våning. Nylund,
Sköld-Qvarnström.

Ti 25.3:

- kl. 10.00-12.00 Familjecafé: Försam-
lingshemmets nedre våning. Nylund,
Sköld-Qvarnström.

- kl. 10.00-14.00 Öppet hus & mini-lop-
piset öppet: Strandvägen 11. Kakko.

- kl. 14.00 Stick-, virk- och pysselcafé:
Strandvägen 11. Kakko.

Ons 26.3:

- kl. 12.00-13.45 Allsång (tvåspråkig)
med kantor Pia Nygård: Prästgården.
Samarbete med Ingå kommun. Kaffeser-
vering. Kakko.

- kl. 13.00-16.30 After school: Försam-
lingshemmets nedre våning. Öppna dör-
rar för barn i årskurs 1-6.

Nylund, Sköld-Qvarnström.

- kl. 14.00 Missionssyfoeringen: Präst-
gården. Björklöf.

- kl. 15.30-17.30 Ungdomskväll: Ung-
domshuset. Wilman, Ahlfors.

- kl. 18.00 Familjerådgivaren Lillemor
Gustafsson föreläser om "Vår parrela-
tion - vårt ansvar, men hur?": Försam-
lingshemmet. Kaffeservering. Nylund,
Sköld-Qvarnström. Möjlighet till barn-
passning, anmälning tfn 050 501 1755
eller noora-elina.nylund@evl.fi.

To 27.3:

- kl. 10.00-14.00 Öppet hus & mini-lop-
piset öppet: Strandvägen 11. Kakko.

- kl. 11.30-13.00 Matservering: Försam-
lingshemmet. 4 €/person. Sköld-Qvarn-
ström.

- kl. 17.30 Bönegrupp (tvåspråkig):
Strandvägen 11. Kakko.

Fre 28.3:

- kl. 9.00-11.00 Fredagsbrunch för män
(2 €): Strandvägen 11. Kakko.

Lö 29.3: 19.00-21.00 Kvinnokväll: Ingå
kyrka. Nylund, Sköld-Qvarnström, Ny-
gård. Anmälning senast 26.3.2025 tfn
050 501 1755 eller noora-elina.nylund@
evl.fi.

Sö 30.3:

- kl. 10.00 Tvåspråkig högmässa: Deger-
by kyrka. Sjöblom, Jormanainen.

Må 31.3:

- kl. 13.00-15.00 Einsteinklubb: För-
samlingshemmets nedre våning. Nylund,
Sköld-Qvarnström.

Ti 1.4:

- kl. 8.30-10.00 Frukost: Strandvägen 11.
Vuxna 2 €, barn under 7 år gratis. I sam-
arbete med Inkoon martat. Kakko.

- kl. 10.00-12.00 Familjecafé: Försam-
lingshemmets nedre våning. Nylund.

- kl. 10.00-14.00 Öppet hus & mini-lop-
piset öppet: Strandvägen 11. Kakko.

Ons 2.4:

- kl. 13.00-16.30 After school: Försam-
lingshemmets nedre våning. Fri samvaro.
Nylund, Sköld-Qvarnström.

- kl. 15.30-17.30 Ungdomskväll: Ung-
domshuset. Wilman, Ahlfors.

To 3.4:

- kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-loppiset öppet: Strandvägen 11. Kakko.
- kl. 11.30–13.00 Matservering: Församlingshemmet. 4 €/person. Sköld-Qvarnström.
- kl. 17.30 Bönegrupp (tvåspråkig): Strandvägen 11. Kakko.

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Sö 23.3

- kl. 10 Högmässa: i Karis kyrka.
- kl. 12 Högmässa: i Pojo kyrka.
On 26.3 kl. 8.30 Stillhetens bön: i Pojo församlingshem.
Fr 28.3 kl. 17.30 Prova på klang- och klingbad samt meditativ gång: i Karis kyrka.
Sö 30.3 kl. 12 Högmässa: i Pojo kyrka.
Ingen högmässa i Karis kyrka.
Ti 1.4 kl. 16 Bibelgruppen: i Karis församlingshem. Vi bjuder på kaffe och te.
To 3.4 kl. 18.30 Stillhetens bön: i Karis kyrka.
Se församlingens alla evenemang på: www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Sö 23.3 kl. 13.00 Marie bebedelsedags högmässa: i Virkby kyrka. Marthorna medverkar. Kyrktaxi, kyrkkaffe.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Lö 22.3 kl. 16 Knattekyrka: i Domkyrkan, Lundgren, Chow, bibelutdelning till 6-åringarna
Sö 23.3 kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan. Jäntti, Eisentraut-Söderström, Chow, Hätönen, Gunvor Flykts gudstjänstgrupp. Välsignelse av hjälpledare
Sö 23.3 kl. 14 Teckenspråkiga: Lundagatans kapell. Dövräst Maria Lindberg
To 27.3 kl. 19 Kvällsmässa: i Domkyrkan, Eisentraut-Söderström, ungdomar

HELSINGFORS

Regnbågsmässa med Amigo Choral och Trygve Cederberg i Matteuskyrkan

Välkommen på Regnbågsmässa i Matteuskyrkan **söndagen den 23 mars kl. 18!**
Talare: Trygve Cederberg, präst och lärare i religion, psykologi och filosofi.
Kören Amigo Choral, under ledning av Sören Lillkung, medverkar med bl.a. gospellåtar ”Walk in the light” och ”Let freedom ring”.
Efter kvällsmässan är alla välkomna på kvällste.

Matteus välkomnar alla. Det är nolltolerans mot diskriminering och våld. Vi tar dig på allvar om du berättar om mobbning eller trakassering. Kyrkan ska vara en trygg plats för alla. Adress: Åbohusvägen 3 i Östra centrum.

Sö 30.3 kl. 10 Gudstjänst: Kullo bykyrka, Jäntti, Chow
Sö 30.3 Högmässa: i Domkyrkan, Eisentraut-Söderström, Lundgren, Chow, Tollander Gaudeamuskören, Marit Björkbackas gudstjänstgrupp
KONSERT
Lö 22.3 kl. 20.30 Earth Hour konsert-meditativ musik: Anne Hätönen, piano och Reidar Tollander, orgel
Sö 23.3 kl. 18 Mariakonsert: med Ceciliaören och barockorkestern Galantina.
FAMILJEARBETE
To 27.3 & 3.4 kl. 9–11.45 Familjeträff: i Domprostgården, Finnbyvägen 6.
Må 31.3 kl. 13–15 Familjeträff: i Domprostgården
VUXNA
Fr 21.3 kl. 14–18 Öppet hus: – Välkommen hem till församlingshemmet

Lö 22.3 kl. 19 (Obs! Tiden!) Peace Café, festsalen, Lundagatan 5
Ti 25.3 & 1.4 kl. 12 Andakt och lunch för pensionärer och arbetssökande: i Festsalen, Lundag. 5
On 26.3 Anmäl dig till Retreatdagen: 6.4. som leds av diakonen Henrika Lemberg och prästen Andreas Lundgren, som båda är utbildade retreatledare. Pris: 10 €, måltider ingår. Anmälan med ev. dieter senast 26.3 till Henrika, henrika.lemberg@evl.fi.
To 27.3 kl. 14 Kråkökretsen: Sjötorp, Kråkö
To 27.3 kl. 16 Missions- och bibelkväll: Café på Lundag. 5
Sö 30.3 kl. 13.30 Församlingslunch: Festsalen Lundag. 5
ÖVRIGT
Fr 28.3 kl. 17.30 – 19.30 Messy Church: i Mariagården, Slingervägen 1, i Gammelbacka. Du kan komma tillsammans med

din familj, ensam eller med en vän. Messy Church är öppet för alla, precis som man är. Du som vill hjälpa till, kom kl.16:30. Medverkande Heidi Jäntti och Reidar Tollander. Kom ihåg parkeringsskivan!

SIBBO

Sö 23.3 kl. 10 Högmässa: Söderkulla kyrka. Marie bebedelsedag och marthornas kyrksöndag. Kyrkokören medverkar. Efter mässan serveras våfflor i församlingssalen.
Må 24.3 kl. 18 Virkborg: Söderkulla kyrka. Handarbetsgrupp.
Ti 25.3 kl. 11.30 Lunch för närstående vårdare: Kyrkoby församlingshem. För dig som sköter en långtidssjuk anhörig hemma. Också den vårdbehövande kan delta i lunchen. Anmälan till Lena Blomstedt 050 566 3691.
Ti 25.3 kl. 18 Så skönt är livet: Kyrkoby församlingshem. En föreställning kring sorg med Åsa Hansson och Anna Brummer. Fritt inträde, frivillig slant till Gemen-samt Ansvar.
On 26.3 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Nattvard.
On 26.3 kl. 12 Åttaeuros lunch: Kyrkoby församlingshem. Lunch och samvaro för daglediga.
To 27.3 kl. 12 Box missionskrets: Bykyrkan Tabor i Box.
Lö 29.3 kl. 18 Romanskonsert: Sibbo kyrka. Födelsedagskonsert, 110 år, med nordiska romanser. Camilla Wiksten-Rönnebacka, sopran, Mikael Grönroos, tenor. Vid pianot Eric-Olof Söderström. Program 10 € som går oavkortat till Gemensamt Ansvar-insamlingen. Efter konserten bjuder jubilarerna på födelsedagskaffe i Församlingshemmet.
Sö 30.3 kl. 12 Människa – kom fram-mässa: Sibbo kyrka. Nattvardsmässa av Stefan Myrskog. Solister och kompgupp deltar.
Må 31.3 kl. 14 Kyrkoby missionskrets: Kyrkoby församlingshem.
Ti 1.4 kl. 13.30 Paipis missionskrets: Info Ann-Britt Olenius-Steffansson, tfn 050 523 3918.
On 2.4 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

Att hitta sina rötter

KOLUMN

Åsa Westerlund är överläkare samt barnbarns barnbarns barnbarn till Katarina från Pörsänmäki.

I MÅNGA ÅR kände jag att jag inte hörde hemma någonstans. Jag växte upp i södra Afrika, dit mina farföräldrar hade åkt för missionsarbete. När vi flyttade tillbaka till Finland hade jag länge svårt att svara på frågan varifrån jag kommer. Ogärna ville jag göra mig märkvärdig genom att berätta den långa historien med Afrikaspåret. Istället svarade jag att mina föräldrar bor i Mellanland eller att jag är född i Esbo, trots att min släkt

inte har minsta anknytning till dessa orter.

Länge tyckte jag att jag kunde liknas vid en ampelväxt med luftrötter, istället för en perenn med djupa rötter. Mig kunde man flytta mellan fönster, eller från ett hus till ett annat, med luftrötter där jag råkade hamna. Känslan av rotlöshet var påtaglig långt upp i medelåldern.

SLÄKTFORSKNINGSHOBBYN började när jag i stundens inspiration sökte upp kyrkböcker på nätet och hittade farfars farfars namn i kommuniboken. Men några klick öppna-

»Genom släktforskningen har en ny värld med berättelser öppnat sig. Berättelser om människor som byggt sitt liv och rest sig efter motgångar.«

de sig en ny värld. Logiken i anteckningarna var så tydlig att jag på några timmar kunde rita ut generationer av släktingar. Släktforskarföreningar har gjort de flesta handlingar lätt-tillgängliga för alla, långt innan digiterande blev obligatoriskt för församlingarna. Numera kan man läsa kyrkböckerna och skattelängderna bekvämt i hemsoffan.

Genom släktforskningen har en ny värld med berättelser öppnat sig. Berättelser om människor som byggt sitt liv och rest sig efter motgångar. Berättelser om människor som vågat ta båten, tåget eller studenten. Och om människor som låtit sig inspireras av ny teknik och nya tankar och andliga vindar.

UNDER RESAN har känslan av rotlöshet försvunnit. Numera har jag hundratals personer i mitt släktträd. Det har visat sig att rötterna har spridning i hela Svenskfinland med starka utstickare i Savolax och Tavastland. Under ytan av det urbana samhället vet jag nu att mina rötter ligger djupt i den finska myllan.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Tro som mer än en kliché

William Mutka och Arthur Lindqvist är engagerade i beslutsfattandet i sin församling. – Jag har alltid varit intresserad av att göra en skillnad, säger William Mutka.

TEXT: REBECCA PETERSSON

BORGÅ William Mutka och Arthur Lindqvist är båda 17 år och går i Borgå Gymnasium för andra året. Något annat de har gemensamt är att de är engagerade i påverkansgruppen för unga i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

Förutom sitt engagemang i församlingen är William Mutka också politiskt aktiv.

– Jag har alltid varit intresserad av att göra en skillnad i samhället omkring mig och är väldigt social, säger han.

Enligt kyrkoordningen behöver varje församling ha en påverkansgrupp för unga, men hur grupperna ser ut och agerar är upp till varje enskild församling att bestämma.

Då Borgå svenska församling skulle tillsätta en påverkansgrupp nappade William Mutka på förfrågan. Sen blev han vald till ordförande.

Hur vill du se församlingen förändras eller utvecklas?

– Mer brett över hela Finland tänker jag på det som UK tog ställning för angående samkönade äktenskap inom kyrkan.

– Sen skulle jag vilja att unga skulle engagera sig ännu mer i församlingen. Att tro inte ska vara en kliché eller något man ska skämmas för.

Vad kan kyrkan göra för att fler unga ska vilja engagera sig?

– Jag tänker att kyrkan behöver tänka på alla möjliga mässor och evenemang, som Rockmässor och Messy Church som ordnas här i Borgå, och se på allt i ett nytt perspektiv. Man ska hela tiden göra nya saker. Då det händer något nytt intresserar det folk.

Hans personliga favoritverksamhet är dock läger.

– Gemenskapen som uppstår på läger kan man inte få på något annat sätt. Det är något som församlingar i hela Finland gör jättebra.

Blir unga hörda i församlingen?

– I Borgå tycker jag att vi hörs jättebra, men jag har hört exempel från andra delar av Finland där det inte funkar lika bra.

– På UK bestämdes att Borgå stift ska få en gemensam arbetsordning för påverkansgrupperna. Det kunde vara ett sätt att förbättra situationen i församlingar där unga inte hörs.

Lisa Lampinen, Emilia Schild (verksamhetsledare), Matias Munkberg, Arthur Lindqvist och Antonia af Hällström (viceordförande) ingår i påverkansgruppen. Från bilden saknas ordförande William Mutka och medlem Cira Ådahl.

FOTO: PRIVAT

Viktigt med kontakt

Också Arthur Lindqvist upplever att mycket redan funkar bra i församlingen, men han värdesätter att påverkansgruppen för unga ger ungdomarna en inblick i vad som beslutas i deras församling. En representant från påverkansgruppen brukar delta i församlingsrådets möten, och vice versa.

– Det finns en kontakt, säger Arthur Lindqvist.

Påverkansgruppen har också en årlig budget som de fogar över och som det senaste året gått bland annat till en spelkonsol, fotbollsmål och en uppdatering av brädspelen i ungdomsgården.

– Nu på våren ordnar vi också ett läger för ungdomar i församlingen. Vi ska be om ytter-

ligare lite pengar från församlingsrådet för att det ska bli så billigt som möjligt för deltagarna.

Vad fick dig att bli engagerad i församlingen?

– Som riktigt liten har jag nog varit med i någon av församlingens klubbar, men jag har inte ansett att jag hört hit. Sen gick jag i skriban och trivdes inte heller jättebra på lägret.

– Efter det var det en kompis som frågade om jag ville komma med till ungdomsgården en dag i augusti. Det ville jag verkligen inte men jag vågade inte säga nej.

– Det var ändå klokt av honom att fråga mig. Min negativa inställning kom kanske lite från att jag inte såg någon vits i att träffa nytt folk, säger Arthur Lindqvist.

Men vid ungdomsgården upplevde han atmosfären som öppen och accepterande. Det var var trevligt helt enkelt.

– På Höstdagarna var det en person från en annan församling som sa att det är som om ni från Borgå skulle vara en familj. Det var hurja poetiskt tyckte vi.

»En kompis frågade om jag ville komma med till ungdomsgården. Det ville jag verkligen inte men jag vågade inte säga nej.«

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Earth hour – en timme för jorden i skenet av levande ljus lö 22.3 kl. 20.30 – 21.30: i Lappträsk kyrka. Musik, meditation och kvällste. Musikgruppen Capella Anima medverkar.

Med hela min kropp vill jag sjunga – konsert lö 29.3 kl. 17.30: i Lovisa kyrka. Barn från församlingarna i Sjundeå, Kyrkslätt, Sibbo Borgå och Agricola sjunger tillsammans. Lauri Palin, piano; Christer Romberg, gitarr; Patrik Frisk, bas; Thomas Törnroos, trummor. Helena Björk, Sirpa Lilius, Rebecka Stråhlman och Vera Tollander. Andakt av Minna Silfvergrén. Frivillig programavgift till insamlingen Gemensamt Ansvar, som i år stöder ungas möjligheter att drömma och bygga en trygg framtid.

Palmsöndagen 13.4 – Vi får säga pappa mässa: i Lappträsk kyrka kl. 13. Välsignelse av hjälpledare. Barnklängen medverkar. Efteråt jippo för Gemensamt ansvar på kyrkans parkeringsplats.

BORGÅ

Lö 22.3 kl. 16 Knattekyrka: i Domkyrkan, Lundgren, Chow, bibelutdelning till 6-åringarna
Sö 23.3 kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan. Jäntti, Eisentraut-Söderström, Chow, Hätönen, Gunvor Flykts gudstjänstgrupp. Välsignelse av hjälpledare
Sö 23.3 kl. 14 Teckenspråkiga: Lundagatans kapell. Dövpriest Maria Lindberg
To 27.3 kl. 19 Kvällsmässa: i Domkyrkan, Eisentraut-Söderström, ungdomar
Sö 30.3 kl. 10 Gudstjänst: Kullo bykyrka, Jäntti, Chow
Sö 30.3 Högmässa: i Domkyrkan, Eisentraut-Söderström, Lundgren, Chow, Tollander Gaudeamuskören, Marit Björkbackas gudstjänstgrupp

KONSERT

Lö 22.3 kl. 20.30 Earth Hour konsert-meditativ musik: Anne Hätönen, piano och Reidar Tollander, orgel
Sö 23.3 kl. 18 Mariakonsert: med Ceciliakören och barockorkestern Galantina.

FAMILJEARBETE

To 27.3 & 3.4 kl. 9–11.45 Familjeträff: i Domprostgården, Finnbyvägen 6.
Må 31.3 kl. 13–15 Familjeträff: i Domprostgården

BORGÅ Musik

Konsert för planeten – och till hyllning av Maria

Lördag 22 mars kl. 20.30: Earth Hour-konsert med mediativ musik. Låt dig svepas med av de lugnande tonerna från Anne Hätörens piano och Reidar Tollanders orgel. En kväll för att reflektera och finna inre ro medan vi tillsammans stödjer en hållbar framtid.

Söndag 23 mars kl. 18.00: Mariakonsert med Ceciliakören och barockorkestern Galantina. Njut av en storslagen musikupplevelse där klassiska verk framförs med passion och precision. En konsert som hyllar Maria och bjuder på en oförglömlig kväll i musikens tecken.

BORGÅ Stillhet

Retreatdag i fastan

Söndagen den 6 april bjuder Domkyrkoförsamlingen in till en retreatdag i Borgå. Vi är mitt i fastan och retreatdagen erbjuder en möjlighet till att stanna upp och reflektera.

Dagen inleds i Domprostgården kl. 9.00 och avslutas omkring kl. 15.30. Programmet består av andakter, mässa, lunch och kaffe, egen tid och möjlighet till enskilda samtal. En stor del av dagen tillbringas i tystnad.

Retreatdagen leds av diakonen Henrika Lemberg och prästen Andreas Lundgren, som båda är utbildade retreatledare. Pris: 10 €, måltider ingår. Anmälan med ev. dieter senast 26.3 till Henrika, henrika.lemberg@evl.fi.

VUXNA

Fr 21.3 kl.14–18 Öppet hus:– Välkommen hem till församlingshemmet
Lö 22.3 kl.19 (Obs! Tiden!) Peace Café:, festsalen, Lundagatan 5
Ti 25.3 & 1.4 kl. 12 Andakt och lunch för pensionärer och arbetssökande: i Festsalen, Lundag. 5
On 26.3 Anmäl dig till Retreatdagen: 6.4. som leds av diakonen Henrika Lemberg och prästen Andreas Lundgren, som båda är utbildade retreatledare. Pris: 10 €, måltider ingår. Anmälan med ev. dieter senast 26.3 till Henrika, henrika.lemberg@evl.fi.

To 27.3 kl. 14 Kråkökretsen:, Sjötorp, Kråkö
To 27.3 kl. 16 Missions- och bibelkväll: Café på Lundag. 5
Sö 30.3 kl. 13.30 Församlingslunch:, Festsalen Lundag. 5

ÖVRIGT

Fr 28.3 kl. 17:30 –19:30 Messy Church: i Mariagården, Slingervägen 1, i Gammelbacka
Du kan komma tillsammans med din familj, ensam eller med en vän. Messy Church är öppet för alla, precis som man är. Du som vill hjälpa till, kom kl.16:30. Medverkande Heidi Jäntti och Reidar Tollander. Kom ihåg parkeringsskivan!

VANDA Musik

Vårkonsert i Dickursby kyrka

Gospel & Godbitar – vårkonsert med Helsingbygdens kör fre 4.4 kl. 19.00 i Dickursby kyrka. Dirigent: Marcus Söderström. Fritt inträde, programblad 15 € vid dörren.

SIBBO Scenkonst

Föreställning kring sorg i Sibbo

På tisdagen den 25.3 kl. 18 besöker Åsa Hansson och Anna Brummer Kyrkoby församlingshem med sin föreställning *Så skört är livet*. Föreställningen tar publiken genom en sorgetid med dikter, broderier och musik. Presentationens längd är ca 30 minuter och efteråt kan man bekanta sig med Åsa Hanssons broderier, ställa frågor och samtala. Fritt inträde och servering. Försäljning av Gemensamt Ansvar-produkter.

SIBBO

Sö 23.3 kl. 10 Högmässa: Söderkulla kyrka. Marie bebådelsedag och marthornas kyrksöndag. Kyrkokören medverkar. Efter mässan serveras våfflor i församlingssalen.

Må 24.3 kl. 18 Virkborg: Söderkulla kyrka. Handarbetsgrupp.

Ti 25.3 kl. 11.30 Lunch för närstående-vårdare: Kyrkoby församlingshem. För dig som sköter en långtidssjuk anhörig hemma. Också den vårdbehövande kan delta i lunchen. Anmälan till Lena Blomstedt 050 566 3691.

Ti 25.3 kl. 18 Så skönt är livet: Kyrkoby församlingshem. En föreställning kring sorg med Åsa Hansson och Anna Brummer. Fritt inträde, frivillig slant till Gemensamt Ansvar.

On 26.3 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Nattvard.

On 26.3 kl. 12 Åttaeuroslunch: Kyrkoby församlingshem. Lunch och samvaro för daglediga.

To 27.3 kl. 12 Box missionskrets: Bykyrkan Tabor i Box.

Lö 29.3 kl. 18 Romanskonsert: Sibbo kyrka. Födelsedagskonsert, 110 år, med nordiska romanser. Camilla Wiksten-Rönnebacka, sopran, Mikael Grönroos, tenor. Vid pianot Eric-Olof Söderström. Program 10 € som går oavkortat till Gemensamt Ansvar-insamlingen. Efter konserten bjuder jubilarerna på födelsedagskaffe i Församlingshemmet.

Sö 30.3 kl. 12 Människa – kom fram-mässa: Sibbo kyrka. Nattvardsmässa av Stefan Myrskog. Solister och kompgrupp deltar.

Må 31.3 kl. 14 Kyrkoby missionskrets: Kyrkoby församlingshem.

Ti 1.4 kl. 13.30 Paipis missionskrets: Info Ann-Britt Olenius-Steffansson, tfn 050 523 3918.

On 2.4 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA

HELSINGE KYRKA S:T LARS

Kyrkov. 45

Kvällsmässa: sö 23.3 kl. 18. Gästtalare Jean Banyanga.

Högmässa: sö 30.3 kl. 10. Eva Ahl-Waris och Anders Ekberg.

DICKURSBY KYRKA

Stationsv. 12 a

Musiklek: fr 21.3, 28.3 kl. 10–11.

Öppet café: ti 25.3 kl. 13–14.

Sångstund för alla: on 26.3, 2.4 kl. 18–19.

Ungdomskväll: on 26.3, 2.4 kl. 18–20.

MYRBACKA KYRKA

Strömfårav. 1

Familjecafé: ti 25.3, 1.4 kl. 9.30–11.

Träffpunkten: ti 1.4 kl. 11.30–13.

HÅKANSBÖLE KYRKA

Håkansbölev. 48

Sottungsby-Håkansböle pensionärskrets: to 27.3 kl. 13–14.

FOLKHÄLSANHUSET

Vallmov. 28

Allsång på Folkhälsanhuset: on 26.3 kl. 14.30–15.30.

ÖVRIGT

Sportklubben! Varje tisdag kl. 16–17 i Dickursby skola.

ViAnda-kören övar på Helsinggård: varje on kl. 12–14.

Vivandi-kören övar på Bygård: varje torsdag kl. 18–20.

Skaparklubben: to 3.4 kl. 15.–16.15 i Dickursby skola.

KOLUMNEN

KRISTIAN WILLIS

Tankar från ett besök till Namibia

NAMIBIA ÄR ett av Afrikas mest kristna länder och landet har en av världens mest dynamiska evangelisk-lutherska kyrkor. Till denna kyrka hör Opuwo församling. Jag besökte den nyligen, eftersom den är Vanda svenska församlings vänförsamling sedan över trettio år tillbaka. Jag skulle nu vilja dela tre tankar med dig som resan väckte hos mig:

• **EN FATTIG KYRKA** kan vara en rik kyrka och en rik kyrka kan vara en fattig kyrka: Opuwo församling har flera tusen mer eller mindre aktiva medlemmar – och en präst. Kyrkoherden i församlingen ansvarar för ett enormt område där den längsta missionsposten som prästen regelbundet besöker är lika långt borta från Opuwo kyrka som Vanda är från Åbo. Församlingens kyrka är i behov av en grundlig reparation och församlingen har inte alltid haft råd att betala lön åt sekreteraren som är den enda andra anställda i församlingen. Opuwo församling är fattig, men trots de ekonomiska utmaningarna är kyrkan full av gudstjänstdeltagare varje söndag. När nu vår – ännu för tillfället extremt förmodna – kyrka går mot knaprare tider här i Finland kan vi trösta oss med att mindre pengar inte behöver betyda mindre kyrka – det kan också bli tvärtom.

»Mindre pengar behöver inte betyda mindre kyrka – det kan också bli tvärtom.«

• **BYRÅKRATI KAN VARA** en bra sak. Finlands evangelisk-lutherska kyrka beskylls ofta för att ha oflexibla strukturer och långsamma beslutsprocesser. Men har du tänkt på att byråkratin också skyddar kyrkan, dess medlemmar, anställda och lära? Namibias lutherska kyrka är inte en liten kyrka, den har nästan en million medlemmar, men den tampas ständigt med ogenomskinlighet, ineffektiv förvaltning och ekonomisk kortsiktighet. En välskött förvaltning, det vil säga positiv byråkrati, är något som varje kyrka borde ha. Tack gode Gud för finska kyrkans duktiga tjänstemän som förvaltar våra kyrkoskattemedel väl.

• **KYRKAN KOMMER INTE** att försvinna. Det finns gott om lediga sittplatser i de flesta kyrkor i Finland om söndagarna. De tomma kyrksalarna kan få oss att tänka att kristendomen håller på att tappa fotfäste i världen, men globalt sätt är det inte så. Kyrkan håller på att växa i många länder, varav ett är Namibia. När Opuwo församling grundades för cirka tre decennier sedan hade den ett par hundra medlemmar. Nu är medlemsantalet över 4 000. Medan kyrkans tyngdpunkt skiftar från norr till söder är det bra att komma ihåg att Gud fortfarande är lika verklig som han var när våra kyrkor ännu var fulla. Och knappast är Gud klar med att verka i Finland heller. Han brukar överraska när vi förväntar oss det som minst.

Kristian Willis är kyrkoherde i Vanda svenska församling.

BORGÅ Öppet hus

Välkommen hem till Lundagatan!

Fredag 21.3 kl. 14–18 är det öppet hus i församlingshemmet på Lundagatan. Kom och bekanta dig med det nyrenoverade församlingshemmet och träffa anställda som jobbar i huset! Kaffebjudning i festsalen. I det nya caféet finns pyssel för barn och vuxna.

Du har möjlighet att gå runt och bekanta dig i alla våningar och samtala med personalen som visar sina rum. Som avslutning firar vi nattvard i kapellet på fjärde våningen kl. 17.30.

VÄLKOMMEN HEM

Öppet hus i Församlingshemmet
på Lundagatan fredag 21.3 kl. 14 - 18

Renoveringen i församlingshemmet på
Lundagatan 5 är färdig. Kom och bekanta dig
med de nya utrymmena!

Kaffe | Allsång | Pyssel | Mässa

PORVOON EV. LUT. SEURAKUNNAT
BORGÅ EV. LUTH. FÖRSAMLINGAR

domkyrkan.fi

”Det behövs bensin och böner”

Församlingen i Opuwo kämpar med långa avstånd och stora behov av diakonal hjälp. Men många vill vara med – församlingen växer så det knakar.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

VANDA I Opuwo i norra Namibia har Vanda svenska församling en vänförsamling. Samarbetet började efter att Namibia blivit självständigt år 1990.

Vanda kyrkliga samfällighet understödde då den lutherska kyrkan i Namibia genom att låta bygga en kyrkobyggnad på den lilla orten i bergstrakten i Kaoko. Kyrkan i Opuwo invigdes den 19 oktober 1994.

Då samarbetet mellan församlingarna inleddes hade församlingen i Opuwo 200 medlemmar. Idag är motsvarande siffra 4 000, och församlingsmedlemmarna bor utspridda över ett stort område. Det innebär vissa utmaningar för pastor Olavi Reinhold som sedan juli 2006 jobbat som pastor i Opuwo.

Avstånden en utmaning

Olavi Reinhold växte upp i ett kristen familj och säger att han i barndomen fick ett gott exempel från sina föräldrar. De gillade kyrkan och de gillade att sjunga.

Då han som liten följde med till kyrkan och såg hur pastorn predikade, hur han förde sig och klädde sig, blev han imponerad. Han ville ta modell.

– Då jag kom hem från kyrkan tog jag mina böcker, gick in på mitt rum och imiterade exakt vad pastorn hade gjort.

2002 blev Olavi Reinhold antagen till studier i teologi och vid det teologiska seminariet var hans bästa ämne missionsvetenskap, läran om mission.

– Då jag avslutat mina studier sa de ”Vi måste sända honom till Opuwo” eftersom det finns flera olika stammar här omkring. Och jag gillar Opuwo. Jag gillar staden och jag gillar mitt jobb, säger Olavi Reinhold.

Han beskriver församlingen i Opuwo som något av en ö i förhållande till andra församlingar, med omkring 200 kilometer till närmsta grannförsamling.

Till församlingen hör elva missionsstationer

Opuwo församlings kyrkoherde Olavi Reinhold med Jeje Eklöf och Kristian Willis från Vanda svenska församling. FOTO: PRIVAT

– en typ av utlokaliserade samlingsplatser. Fem av missionsstationerna är bemannade med missionärer, men som ensam pastor reser Olavi runt till alla elva för att hålla förrättningar. Han är ensam om att döpa och begrava.

Med sikte på framtiden

I februari besökte Vanda svenska församlings kyrkoherde Kristian Willis och församlingsrådets viceordförande Jeje Eklöf vänförsamlingen i Opuwo. Samtidigt undertecknade de ett samarbetsavtal som innebär att Vanda svenska församling fortsätter att stöda sin vänförsamling ekonomiskt i tre år framåt.

– Pengarna hjälper oss att nå ut till missionsstationerna. Du kan inte gå 200 kilometer till fots. Det behövs bensin och det behövs böner, säger pastor Olavi.

Några av missionsstationerna är belägna i

bergstrakterna och stundvis är det krångligt och farligt att röra sig där. Särskilt under regnperioden då vägarna kan blockeras.

Men framför allt konstaterar pastor Olavi att församlingen behöver ekonomiskt stöd för att kunna utarbeta en finansiell plan för framtiden. Mycket av det stöd som i tiderna lagts in till den lutherska kyrkan i Namibia har också dragits bort.

Den dag allt externt stöd upphör måste man klara av att upprätthålla församlingen. Samtidigt är behoven i församlingen många. Det finns stora behov av diakonal hjälp.

– Ni har bett för oss och haft oss i era tankar. Vi ber er att fortsätta be. Att ni stöttar oss, det är Gud som använder er församling för att vi ska kunna göra missionsarbete. Allt kommer från Gud. Genom bön kan vi lyckas, säger pastor Olavi.

Men även om det finns utmaningar i Opuwo så finns där också en växande församling med engagerade medlemmar.

– Det börjar i undervisningen. Många tycker om att höra om Gud. Människor ser också att församlingen hjälper dem som inte har något att äta och ber för de sjuka.

»Det börjar i undervisningen. Många tycker om att höra om Gud.«

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Att hitta sina rötter

KOLUMN

Åsa Westerlund
är överläkare
samt barnbarns
barnbarns barn-
barns barnbarn
till Katarina från
Pörsänmäki.

I MÅNGA ÅR kände jag att jag inte hörde hemma någonstans. Jag växte upp i södra Afrika, dit mina farföräldrar hade åkt för missionsarbete. När vi flyttade tillbaka till Finland hade jag länge svårt att svara på frågan varifrån jag kommer. Ogärna ville jag göra mig märkvärdig genom att berätta den långa historien med Afrikaspåret. Istället svarade jag att mina föräldrar bor i Mellanland eller att jag är född i Esbo, trots att min släkt

inte har minsta anknytning till dessa orter.

Länge tyckte jag att jag kunde liknas vid en ampelväxt med luftrötter, istället för en perenn med djupa rötter. Mig kunde man flytta mellan fönster, eller från ett hus till ett annat, med luftrötter där jag råkade hamna. Känslan av rotlöshet var påtaglig långt upp i medelåldern.

SLÄKTFORSKNINGSHOBBYN började när jag i stundens inspiration sökte upp kyrkböcker på nätet och hittade farfars farfars namn i kommunboken. Men några klick öppna-

»Genom släktforskningen har en ny värld med berättelser öppnat sig. Berättelser om människor som byggt sitt liv och rest sig efter motgångar.«

de sig en ny värld. Logiken i anteckningarna var så tydlig att jag på några timmar kunde rita ut generationer av släktingar. Släktforskarföreningar har gjort de flesta handlingar lätt-tillgängliga för alla, långt innan digiterande blev obligatoriskt för församlingarna. Numera kan man läsa kyrkböckerna och skattelängderna bekvämt i hemsoffan.

Genom släktforskningen har en ny värld med berättelser öppnat sig. Berättelser om människor som byggt sitt liv och rest sig efter motgångar. Berättelser om människor som vågat ta båten, tåget eller studenten. Och om människor som låtit sig inspireras av ny teknik och nya tankar och andliga vindar.

UNDER RESAN har känslan av rotlöshet försvunnit. Numera har jag hundratals personer i mitt släktträd. Det har visat sig att rötterna har spridning i hela Svenskfinland med starka utstickare i Savolax och Tavastland. Under ytan av det urbana samhället vet jag nu att mina rötter ligger djupt i den finska myllan.

Hallå där Pia Kummel-Myrskog!

Hon tycker det aldrig är för sent för dop.

LÖRDAGEN 26.4 ordnar de svenska församlingarna i Helsingfors en öppen dopdag för den som vill döpa sig eller sitt eller sina barn.

– Jag tror att många tänkte på att ha dop men så kom annat i vägen. Särskilt epidemitiden ställde till mångas planer. Nu vill vi i församlingarna säga att det inte är för sent. Det går bra och enkelt att ordna och vi firar gärna tillsammans med er, säger tf kyrkoherde Pia Kummel-Myrskog i Petrus församling.

DOP HANDLAR OM glädje över livets gåva, Guds kärlek, tillhörighet och gemenskap.

– Jag hoppas på en lagom kaotisk dag med mycket spring och varm anda. Jag är också glad att fjolårets lucia Daniela Owusu kommer och sjunger. Det blir fint.

Dopdag 26.4: Mera info och anmälan på hemsidan helsingforsforsamlingar.fi.

TEXT: NINA ÖSTERHOLM FOTO: EDIT KOSKINEN

Matteus församling

Andligt liv

Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan. Förutom den söndag vi firar

Kvällsmässa: söndag 23.3 kl. 18. Regnbågsmässa med Trygve Cederberg som talare och Amigo Choral som gästande kör. Mässan innehåller mycket musik och en bönevandring. Kvällste efter kvällsmässan.

MU-mässa: (Matteus Ungdom): Onsdagar kl. 18 + kyrkfika. Alla är välkomna, oberoende av ålder!

Molnet: Ett tillfälle för bön varannan torsdag, jämna veckor, kl. 18 i Populus, bredvid köket. Tillsammans delar vi det som vi är tacksamma för och det som tynger oss. Kontakt Mia Westerling 045 341 8441. Gemensam middag från kl. 17 framåt. Varmt välkommen att delta i gemenskapen kring matbordet, bönestunden eller båda.

Barn, ungdom och familj

Kontakt: barnverksamhet Catarina Bär-lund-Palm catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050 380 3936, musik och körer Daniela Strömsholm daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769, ungdomsverksamhet Tonja Weckström tonja.weckstrom@evl.fi, tfn 050 380 3988 och Daniel Jakobsson daniel.jakobsson@evl.fi, tfn 050 380 0710

Musiklek med familjecafé: Tisdagar. Klapp & klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Ingen anmälan behövs. Kom och sjung och dansa med ditt barn! Kaffe med lite tilltugg efteråt. Ingen musiklek v. 14!

Tweentisdag för åk 3–7: Tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Ingen tweentisdag v. 14!

Öppet hus för ungdomar: onsdagar från kl. 15. MU-mässa kl. 18. Följ oss på IG @matteusungdom för mer info om hjälpledarutbildningar, läger, resor och anmälningar.

Matteus barnkör och pysselklubb: I skolorna på Matteus församlings område, torsdagar på eftistid. Catarina Bär-lund-Palm leder pysselklubben, Daniela Strömsholm barnkören. Köreerna har paus v. 14!

Barnklubb för 4–8-åringar: Torsdagar, lett program kl. 17–19, man får stanna till 19.30. Barnpassning för yngre barn från 17–19.30.

Musik

Matteus kyrkokör sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Övning tisdagar kl. 18–20 i kyrksalen tillsammans med kantor Sirkku-Liisa Niemi 050 566 9418

Popkören: Sjunger svängiga låtar på svenska och engelska, tisdagar kl. 15.30. För åk 3–7.

Barnkören: Övar i lågstadieskolorna på eftistid. För åk 1–2.

Körledare för Barn- och Popkören: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769.

Nya sångare välkomna i alla körer!

Gemenskap

Kontakt: Matteus kansli matteus.fors@evl.fi eller 09 2340 7300 (tis och tors kl. 10–14)

Matteuslördag 22.3: Öppet hus i Matteuskyrkan för alla åldrar kl. 10–13. Musiklek 10–10.30, sångstund för äldre barn kl. 11. Stort pyssel, spel och aktiviteter, samvaro och servering. Kravlös lördag, ett lätt sätt att komma och umgås i Matteus. Ingen förhandsanmälan behövs. Mer info: Catarina Bär-lund-Palm: 050 380 3936

Matteus Afterwork: Torsdagar kl. 17 erbjuder församlingen pizzamiddag i församlingssalen. Maten kostar 3 € och det ordnas även frivilligt program (bl.a. bö-negrupp, bibelstudie och stickkafé) samt barnklubb och barnpassning.

Stickklubben: Stickklubben träffas kl. 11–13 torsdagar jämna veckor. Kontakt Carita Riitakorpi 050–380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Träffas var tredje vecka. Gruppen läser utgående från en på förhand utvald bok. Klubben fortsätter läsa Maria Küchens bok Livets vatten. Nya deltagare varmt välkomna att pröva på! Måndagar 17.3 och 7.4 kl. 14. Kontakt Annica Söderström, 050 568 0085.

Kvinnor mitt i livet: Kom som du är och dela livet en stund. Månadens första måndag kl. 18 i Matteuskyrkan. Kontakt Stina Hjelt 050 300 5911.

Samling för män: En fredag i månaden i Matteuskyrkan. Fredagen den 11 april kl. 18. Peter Andersson berättar om Förbundet Kyrkans Ungdom. Därefter diskussion kring gruppens verksamhet och andra aktuella frågor.

Bibelstudium med Stefan Djupsjöbacka: För dig som vill fördjupa dig och diskutera. Torsdag 27.3 kl. 18 i Matteuskyrkan.

Missa inte! MatTroPrat: en torsdag i månaden i samband med Afterwork. 3.4 kl. 18. Middag med samtal om livets stora frågor för unga vuxna och vuxna.

Jumppa i Matteus: Torsdagar kl. 18 i Matteuskyrkan. Ta med egen jumppamatta!

Waste&Feast i Matteuskyrkan: Ät en bit mat för 3 €/6 € och lär känna nya människor vid samtalsbordet. Maten lagas på överbliven mat från mataffärer. Må-to kl. 11–13.

Följ oss på Facebook och Instagram för våra senaste uppdateringar samt bilder och gemenskap i vardagen @matteus-forsamling.

Evenemang och info hittas också på vår webbsida:

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med. Kontakta diakoniarbetare Carita Riitakorpi 050–380 3986.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: Kansliet är öppet vardagar kl.

10–14, telefon tid ti och to kl. 10–14, 09 2340 7300, matteus.fors@evl.fi.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Regnbågsmässa med Amigo Choral och Trygve Cederberg i Matteuskyrkan

Välkommen på Regnbågsmässa i Matteuskyrkan **söndagen den 23 mars kl. 18!**

Talare: Trygve Cederberg, präst och lärare i religion, psykologi och filosofi.

Kören Amigo Choral, under ledning av Sören Lillkung, medverkar med bl.a. gospellåtar ”Walk in the light” och ”Let freedom ring”.

Efter kvällsmässan är alla välkomna på kvällste.

Matteus välkomnar alla. Det är nolltolerans mot diskriminering och våld. Vi tar dig på allvar om du berättar om mobbning eller trakassering. Kyrkan ska vara en trygg plats för alla. Adress: Åbohusvägen 3 i Östra centrum.

Johannes församling

Gudstjänster

Lördag 22.3, Earth hour ljusmässa: kl. 20.30 i Johanneskyrkan.

Söndag 23.3, Marie bebådelsedag, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan. S:t Jacobskören och Tomas vokalensemble medverkar. Kyrklunch i Högbergssalen efter mässan.

Tisdag 25.3, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 26.3, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 26.3, veckomässa: kl. 18 i Johanneskyrkan.

Söndag 30.3, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Missa inte! Söndag 30.3, kvällsmässa: kl. 18 i Tomaskyrkan.

Tisdag 1.4, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 2.4, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Missa inte! Onsdag 2.4, korsvägsandakt: kl. 18 i Johanneskyrkan.

11–13, program kl. 13.30: 25.3: Annika Luther berättar om Laurin Zilliacus – Tölörektorn som kände hela världen. Kl. 14: Första april-knasigheter. Eftermiddagskaffe kl. 15. Frissan är på plats 1.4! Boka tid via Viivi: 050 407 5165.

Diakoniträff: torsdag 27.3 kl. 13 i Pär-lan i Drumsö kyrka, C-trappan.

Vardagsrummets handarbetscafé: Fredagar 28.2–11.4 kl. 15–18. Kom med och umgås och handbeta tillsammans med andra! Vill du göra egna kort, få hjälp med att sticka hälen på sockan, laga trasiga kläder, lära dig virka mormorsrutor, eller något annat? Alla är välkomna oberoende av nivå. Vi kan lära oss av varandra! En del material finns, men ta gärna med dig om du behöver något särskilt. Vill du bara dricka kaffe och äta en bulle är du lika välkommen!

Träffpunkt: torsdag 3.4 kl. 14. Dagens gäst: Johan Westerlund. Obs! I Johanneskyrkans krypta.

Missa inte! Anmälan till sommarkor för äldre på Labbnäs 9–13.6: Priset är 350 euro och inkluderar helpension och resor. Antalet platser är begränsat. Mera information och anmälan: Gunvor Frände, 050 316 3160 gunvor.frande@evl.fi.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

MATTEUS Barnläger

Vårläger för årskurs 1–4

Vårläger på Korpisauha lägergård i Sjundeå 25–27 april. Start från Matteuskyrkan fredag kl. 17, tillbaka söndag kl. 14.30. Lägeravgift 70 €. Möjligt att anhölla om nedsatt avgift eller friplats. Om det är någon som inte vågar komma ensam till lägret så får man ta en förälder/vuxen med. Anmälan **SENAST 3.4** till Catarina Bär-lund–Palm, catarina.barlund-palm@evl.fi, 050–3803936.

PETRUS Frukost

Petrafrukost och gemenskap

Lördag 22.3 kl. 10–12 blir det Petrafrukost i Petruskyrkan. Sarah Tiainen från Ekumeniska rådet gästar oss under en förmiddag med frukost och gemenskap. För kvinnor i alla åldrar. Ingen anmälan behövs, frivillig avgift. Välkommen!

ker tillsammans, och umgås efteråt en stund. Kontakta Anne Koivula för mer info: anne.koivula@evl.fi. Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för mer aktuell info!

Ungdomar

Ambient: Ungdomssamling kl. 18.30 i Petruskyrkan varannan fredag. (28.3) Kvällarna bjuder på andakt och varierande program tex. film, matlagning och tävlingar. Följ @petrusyouth_ på instagram för mer info eller kontakta nadine.mabinda@evl.fi. Välkommen med!

Evenemang och kurser

Petrafrukost: Lördag 22.3 kl. 10–12 i Petruskyrkan, för kvinnor i alla åldrar. Sarah Tiainen från Ekumeniska rådet gästar oss under en förmiddag med frukost och gemenskap. Ingen anmälan behövs, frivillig avgift.

Fredagscafé i Petruskyrkan: Fredagar kl. 17–19. Kom och drick en kopp kaffe eller te och prata bort en stund. Välkommen ensam, med familj eller vänner!

Missa intel! Mission och sång med Furahakören: 21.3 kl. 19 i Petruskyrkan, i samband med fredagscafé. Sång och aktuell information från missionsfältet. **Dagscafé för daglediga:** Varannan tisdag kl. 13–14.30 i Petruskyrkan. (25.3) Mer information av Tua Sandell 0503442711 eller Gunilla Riska 0505334774.

Andakt och bön

Förbön och tack: Tvåspråkig förbönsväll varannan tisdag kl. 19 i Munkshöjdens kyrka (OBS! ny adress: Raumovägen 3). Lovsångskören övar kl. 18. (25.3 Jan Nygård)

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Sjung i kör

Petrus Vokalensemble: För dig som kanske sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. Varannan to kl. 18 i Äggelby gamla kyrka (3.4) För mer information: mathias.sandell@evl.fi, 050–4709222.

Kingdom Singers: En ekumenisk lovsångskör som leds av Fiona Chow. Repertoar på finska, engelska och svenska. Petruskyrkan. Två må i månaden. fionachow@gmail.com

Lovsångsgruppen: Varannan ti kl. 18. Medverkar under Förbön och Tack-kvällarna i Munkshöjdens kyrka. mathias.sandell@evl.fi

PETRUS FÖRSAMLING

www.helsingforsförsamlingar.fi/johannes
petrusförsamling

Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09–23407100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12, Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12.

JOHANNES Earth Hour

Ljussmessa under Earth Hour

Välkommen att delta i en meditativ messa med många levande ljus under Earth Hour. Vi samlas i Johanneskyrkan **lördag 22.3 kl. 20.30**. Sofia Lindroos och Anna Maria Böckerman sjunger ur Birgittasystrarnas medeltida sångsamling Cantus Sororum. Vi ber tillsammans för världsläget, klimatet och framtiden för vår jord.

För familjer och barn

Familjecafé med musiklek: måndagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Hörnan. Tisdagar kl. 10–11 (musiklek kl. 10) i Kääntöpaikka, Arabiastrandens invånarhus. Tisdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Johannes vardagsrum i Tomaskyrkan. Torsdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Pärilan i Drumsö kyrka, C-trappan.

Tvåspråkigt familjecafé med gröt: Ett samarbete med Lauttasaaren srk. Varje fredag kl. 9–11 i Drumsö kyrka, utrymmet Pärilan, C-trappan.

Musiklek efter dagis: tisdagar kl. 17.30 i Johannes vardagsrum.

Fritids: För barn i klasserna 3–6. Kom och chill, var med kompisar, spela spel, pyssla, äta mellanmål! En trygg vuxen ledare finns alltid på plats. Fritids i Pärilan på Drumsö: måndagar och tisdagar kl. 13–16. Fritidsledare Nanne: 0469217512. Fritids i Hörnan: tisdagar och fredagar kl. 13–16. Fritidsledare Martina: 050 380 0823. Fritids i Johannes vardagsrum: måndagar och torsdagar kl. 13–16. Fritidsledare Oscar: 050 439 2618.

Missa intel! Family fun: 2.4 kl. 17–19 i Johannes vardagsrum. Tema: Bibelns djur. Mat, program, sång och andakt.

Johannes barnkör: torsdagar kl. 15 i Pärilan i Drumsö kyrka, C-trappan.

Påskvandring för daghem: i Drumsö

kyrka 1.4 och i Gamla kyrkan 3.4 på förmiddagen. Även familjer är välkomna, kontakta Helena Hollmerus för mera information och anmälan: 050 401 0390.

Information om verksamheten för unga hittar du på ungdomsverksamhetens egen hemsida:

johannesungdom.wordpress.com.

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida:

helsingforsförsamlingar.fi/johannes

Följ oss på instagram och fb:

@johannesförsamling

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsförsamlingar.fi/johannes
Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Höbergsgatan 10, tel. 09–2340 7700.

Utrymmen: Johanneskyrkan, Höbergsg. 12, Höbergssalen, Höbergsg. 10 (vån. 2), Hörnan, Höbergsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgatan 6, Drumsö kyrka, Kvarnbergsbrinken 1. Pärilan: Drumsö kyrka, Kvarnbergsbrinken 1 c, Drumsö seniorhus, Norrsvängen 1–3, Arabiastrandens invånarhus, Indragatan 1, utrymmet ”Kääntöpaikka”, Johannes vardagsrum, Tomaskyrkan, Rönnevägen 16, Mejlans.

Petrus församling

Gudstjänster

Varmt välkommen på gudstjänst!

Söndagens högmässor: kl. 10 Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. kl. 13 Munkshöjdens kyrka, Raumovägen 3. (23.3 Anne Koivula, 30.3 Ronny Thyllin) Kyrkkaffe!

Petrus Puls: Söndagar kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en ledigare gudstjänst med mera utrymme för lovsång, bön och bibelundervisning. Kyrkkaffe, välkommen!

Årsmöte

Missa intel! Björkebo sommarhem rf:s årsmöte: Medlemmar i Föreningen Björkebo sommarhem rf. kallas till årsmöte i Petruskyrkan söndag 30.3.2025 kl. 11.30. Utöver normala stadageenliga ärenden behandlas ett förslag till hur inkomsterna från försäljningen av Björkebo lägergård skall användas.

Barnfamiljer

Musiklek: torsdagar kl. 10 i Södra Haga (Hagasalen). Välkommen med i vårt glada gäng! Musikleken är speciellt för dig med barn 0–5 år. Vi sjunger och le-

Matias Nykänen, Ari Salakka och Per Ehrström med barnen Manu, Kasper och Aune är tvåspråkiga i olika grad, men kommer gärna till det gemensamma familjecaféet.

FOTO: ULRIKA LINDBLAD

Morgongröt och bekanta på två språk

Det är fredag förmiddag och full fart i Drumsö kyrkas småbarnsutrymmen: stora och små leker, pratar, äter gröt, eller springer runt i gymnasalen. Johannes församlings och Lauttasaaren seurakuntas nya tvåspråkiga familjecafé är i full gång.

TEXT: ULRIKA LINDBLAD

HELSINGFORS. Det är praktiskt att kunna äta frukost här och träffa bekanta. Vi är en tvåspråkig familj så för oss är det naturligt att byta mellan språken, berättar Per Ehrström som kommit till caféet med dottern Aune den här dagen.

– Jag är glad åt att det ordnas tvåspråkig verksamhet, sådan får det gärna finnas mera av. Dessutom är det bra att utrymmena kommer till användning, det är fina utrymmen.

Oscar Storgårds är Johannes barnledare på plats den här dagen. Han tycker samarbetet är jättefint.

– Då jag pratar svenska med någon

Ingrid och Freja Björkskog tycker det är roligt med många kompisar och massor av leksaker på fredagscaféet.

FOTO: OSCAR STORGÅRDS

här kommer andra ofta fram och börjar prata svenska med oss de också. På Drumsö finns många familjer som talar både svenska och finska; vi hade just en intressant diskussion med några föräldrar om hur man förverkligar tvåspråkigheten i praktiken i just sin familj. Dessutom blir vi från Johannes bekanta med de familjer som annars i huvudsak deltar i Lauttasaaren seurakuntas verksamhet. Det är alltid roligt, inspirerande och givande att träffa nya familjer som är aktiva inom barnverksamheten.

Rolig krydda

Den tydliga tvåspråkigheten på ön är också finskspråkiga Matias Nykänen och Ari Salakka medvetna om.

– Jag kommer från en ort mitt i landet, den har inte ens ett namn på svenska, skrattar Matias. Här i Helsingfors har jag vant mig vid att folk byter språk lite när som helst, det händer både på fritiden och på jobbet. Själv förstår jag bara enstaka svenska ord, men tvåspråkigheten är en rolig krydda i livet.

Ari kommer från Esbo och är upp vuxen med svenska och finska runt sig.

– Min guddotter och flera av mina vänner talar också svenska, så det är en naturlig del av mitt liv, berättar han.

Johannes församlings ledare inom småbarnspedagogik, Helena Hollmerus, berättar att det här är Johannes första tvåspråkiga barn- och familje- verksamhet.

– Jag är verkligen jätteglad åt den. Initiativet kom från Lauttasaaren seurakunta och vi nappade genast på. De har märkt att många familjer som går hos dem är tvåspråkiga.

– Det här är ett bra sätt för oss att närma oss varandra nu när församlingarna har gemensamma utrymmen. Att samarbeta med deras personal är lätt och roligt, alla är så hjälpsamma och snälla. Gruppen består av kring 70 barn och vuxna och är därmed mycket större än de grupper vi har andra dagar i veckan, men det är en trevlig grupp. Allt bara fungerar och rullar på.

Bjuder in till mera tvåspråkighet

Helena berättar att Johannes församling kontaktat andra församlingar, bland annat Paavalin seurakunta, med förslag om liknande samarbeten, och hoppas få napp så småningom.

– Vi skulle gärna ha en svenskspråkig ledare med på något redan etablerat familjecafé, till exempel i Berghäll. Ny verksamhet har vi inte resurser att bygga upp.

Men än så länge är Helena glad åt samarbetet på Drumsö.

Hit har också Johannes vårdlediga kanslist Ingrid Björkskog med dottern Freya hittat.

– Vi tycker om det här familjecaféet. Här är mycket folk och utrymmet är stort, så det finns många roliga leksaker och mycket att göra. Språkbad får vi också.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Församlingens barnkör har drygt tjugo sångare . FOTO: PRIVAT

Många barn i barnkören i Replot

Den största barnkören i Korsholms kyrkliga samfällighet finns i Replot. Där sjunger 22 barn i två olika grupper under ledning av Emily Hagberg och Heidi Lång.

TEXT: JOHAN SANDBERG

REPLIT Barnkören bildades för tre år sedan och redan efter det första året fick man dela upp den i två åldersgrupper. Nu övar först den yngre gruppen och sedan den äldre en kväll i veckan. Ibland övar de tillsammans och oftare inför uppträdanden.

– Vi delade på dem då barnen blev många. De som varit med från början går nu i skolan. De yngre barnen behöver mer lek och rörelse medan de äldre behöver lite mer utmaningar och kanske sjunga någon sång på engelska. Med dem jobbar vi också mer med rytmer och instrument, säger Emily Hagberg.

Hon leder kören tillsammans med kantor Heidi Lång vid pianot.

– Det krävs att man är två när man jobbar med barn, säger Emily.

Den yngre gruppen består av elva barn i ål-

Emily Hagberg. FOTO: PRIVAT

der fyra till sex år och den äldre av lika många barn i skolåldern.

För att hjälpa de yngre barnen som inte kan läsa att lära sig sångerna använder de sig av bildstöd.

– Det har varit uppskattat med bildstöd. De äldre barnen har fått körpärmar, i vilka de förvara sina sångpapper, och det har varit viktigt för dem.

Repertoaren består av både traditionella och nyare barnsånger som är varvade med psalmer.

– Det är sånger med kristet budskap, om vänskap eller sånger som tangerar årstiderna. Heidi och jag hittar dem tillsammans. Det är viktigt för barn att få sjunga sånger som de känner igen och att de känner att de lyckas. Men man kan göra dem med en liten finesse.

Under uppträdandena sjunger grupperna vanligtvis tillsammans. Åldersindelningen sker under övningarna.

– Då brukar kören ha runt tjugo barn. Jag har fått höra att vi med 22 inskrivna barn är den största barnkören bland församlingarna i Korsholm.

Nästa gång barnkören uppträder är under musikgudstjänsten den 30 mars klockan 18 i Replot kyrka.

– Med jämna mellanrum brukar vi ha gudstjänster som innehåller fler musikslag än vanligt. Vi har haft musikcaféer i församlingshemmet som riktar till barnfamiljer, med kortare predikan och med sånger man får sjunga med i.

Musikgudstjänsten är i första hand planerad av Skärikyrkans kör, det vill säga kyrkokören som leds av Heidi.

Emily jobbar till vardags som lärare i småbarnspedagogik. Hon är daghemsföreståndare för Folkhälsan Vålfärd som har daghem i Vasa och Närpes samt ett under planering i Jakobstad. För två år sedan blev hon administrativ föreståndare har inte direktkontakt med barnen längre.

– Genom barnkören får jag hålla kontakten till barnen. Kören berikar mig och ger mig glädje. Dessutom får jag jobba med mitt intresse för sång och musik.

I sin barndom sjöng Emily i församlingens barnkör hemma i Vörrå.

– Dit vi fick taxiskjuts. Sedan dess har jag sjungit. Jag sjöng hela högstadietiden och tog alla tillfällen i akt att uppträda. Gymnasiet gick jag i Fria Kristliga Folkhögskolan för att kunna fortsätta mitt intresse för sång, musik och drama.

»Kören berikar mig och ger mig glädje.«

När Emilys dotter och hennes kompisar började visa intresse för sång diskuterade mammorna att skulle vara bra om någon startade en kör.

– Jag kollade runt på olika håll och församlingen hakade på direkt. Men det ingick inte i min plan var att jag skulle leda kören.

Nya barn är välkomna med i kören eller bara testa.

– Vi kallar den bara barnkören, men vi borde hitta ett namn, funderar Emily.

Musikgudstjänst

Söndag 30.3 kl. 18 i Replot kyrka.

Församlingens barnkör (leds av Emily Hagberg och Heidi Lång) och Skärikyrkans kör (leds av Heidi Lång) medverkar. Sångsolist Lotta Borg. Barn- och vuxenkören sjunger både skilt och tillsammans!

Präst Hans Boije, kantor Heidi Lång.

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Psalmmässa: sö 23.3 kl. 11 i kyrkan, Björklund, Nord-qvist-Källström och Wargh. Korall-kören medverkar.
Högmässa: sö 23.3 kl. 13 i Smedsby fg. Björklund, Nord-qvist-Källström. Kyrkkaffe.
Missionsgruppen: må 24.3 kl. 13.30 i Smedsby fg rum Glöd. Nya deltagare välkomna med.
Bönegruppen: samlas varje ti kl. 18 i Smedsby fg. Nya deltagare välkomna med.
Föräldra-barngrupp: on 26.3 kl. 10–11.30 i Tölby hf.
Konsert med kammarkören NOX: lö 29.3 kl. 18 i kyrkan.
Högmässa: sö 30.3 kl. 11 i kyrkan. Björklund, Nord-qvist-Källström.
Karaträff: ti 1.4 kl. 13 i Smedsby fg. Gröna rummet.
Föräldra-barnträff: on 2.4 kl. 9.30–11 i Karperö, Carpella strandlid.

KVEVLAX

Bön och nattvard: fr 21.3 och 28.3 kl. 8.45 i kyrkan.
Gudstjänst: sö 23.3 kl. 10 i kyrkan. Medverkande: Timo Saitajoki, Rodney Andrén, kyrkokören samt Sofie Jung-arå på tvärflikt.
Föräldra-barngruppen: on 26.3 och 2.4 i Stallet.
Karakaffe: to 27.3 kl. 9.15 i fh. Dagens gäst är Fredrik Björk från Kvevlax sparbank.
Musikalen Vadduvill: to 27.3 kl. 18 i fh. Ca 20 barn och några vuxna. Ack. Rodney Andrén, regi Åsa Österbacka, ljudtekniker Jukka Ihatsu. Servering.
Kvällsgudstjänst: sö 30.3 kl. 18 i fh. Medverkande: Kass, Lithén, familjen Mänsus och Johanna Levälähti.
Syföreningen: on 2.4 kl. 13 i ds.

REPLOT

Bönegruppen: fr 21.3 och 28.3 kl. 10 i fh. Ledare: Leif Galls.
Kvinnobrunch: lö 22.3 kl. 10 i Replot fh. Gäst: Mary Andrén-Pada pratar om sorgebearbetning. Frivillig avgift. Anmälan till pastorskansliet eller till Leif Galls.
Högmässa: sö 23.3 kl. 12.30 i Björkö. Timo Saitajoki, Patrik Vidjeskog. (Obs! Inget kyrkkaffe pga Björkö jakt-vårdsklubbs soppdag.)
Öppet hus för föräldrar och barn: on 26.3 och 2.4 i Replot fh. Lek, sångstund och kaffe med Heidi Lång.
Musikgudstjänst: sö 30.3 kl. 18 i Replot kyrka. Boije, Lång. Medverkande: Solist: Lotta Borg, Skärikyrkans kör, dir. Heidi Lång och församlingens barnkörer, dir. Emily Hagberg och Heidi Lång.

SOLF

Högmässa: sö 23.3 kl. 10. Kanckos, Lång.
Små & Stora: ti 25.3 och 1.4 med drop-in från 9.30 i fh.

REPLOT Brunch

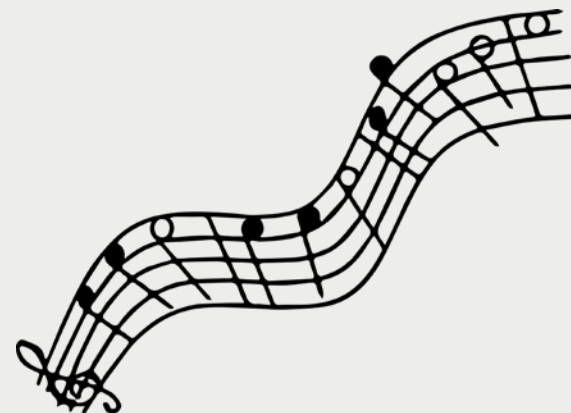
För kvinnor, om sorg

Lördagen 22.3 kl. 10 ordnas en kvinnobrunch i Replot församlingshem. Gäst är Mary Andrén-Pada som pratar om sorgbearbetning. Anmälan görs till pastorskansliet (044 3560 543, replot.forsamling@evl.fi) eller till Leif Galls (044 352 0156, leif.galls@evl.fi) senast to 20.3 kl. 15. Frivillig avgift.

REPLOT Musik

Gudstjänst med körsång

Replots församlings bjuder in till musikgudstjänst i Replot kyrka **sö 30.3 kl. 18**. Skärikyrkans kör med medverkar. Varmt välkomna att lyssna till Skärikyrkans kör med solist Lotta Borg under ledning av Heidi Lång. Även församlingens barnkörer med Emily Hagberg stämmer upp till sång. Väl mött!

Gemensam frukost (ca kl. 10.15), fri lek, samvaro och sångstund.

Pensionärsträff: on 26.3 kl. 13 i fh. Gäst: Leif Erikson som berättar om Dag Hammarskjölds liv och tro.

Koralkören övar: on 26.3 och 2.4 kl. 18.30 i fh. Körledare: Patrik Vidjeskog. Nya sångare välkomna!

Gudstjänst: sö 30.3 kl. 10. Kanckos, Vidjeskog.

Karacafé: må 31.3 kl. 9 i fh. Gäst: Fredrik Nyberg från Hitachi.

MALAX

Sö 30.3 kl. 13–15: Soppdag till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar i Petalax FH. Köttsoffa, pris 10 €/person, 25 €/familj. Tack till Över- och Yttermalax jakt-föreningar för älgköttet!

On 24 och 9.4 kl. 18: Utbildning för nattvardsassistenter, i Malax kyrka.

Bergö

Sö 23.3 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

Sö 30.3 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Kyrkhelgsdag, medverkande Tomas Portin, Max-Olav Lassila, Eivor och Nils

Johansson (sång), Peter Brunell. Kyrkkaffe i församlingshemmet.

Malax

Sö 23.3 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Lax.

Ti 25.3 kl. 13: Syföreningen i Övermalax FH.

On 26.3 kl. 13: Tro i vardagen, i Malax kyrka

Sö 30.3 kl. 12: Gemensam gudstjänst i Petalax kyrka.

Taxi från ÖM FH kl. 11.15, från Socken kl. 11.25. Ekonomichef Tommi Kyyrö välsignas till tjänst.

Su 30.3 klo 18: Lauluilta Yhteisvastuukeräyksen hyväksi. Övermalaxin seurakuntakodissa.

Petalax

Sö 23.3 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

Sö 30.3 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan, gemensam med Malax. Tornberg, Brunell.

Sö 30.3 kl. 13–15: Soppdag till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar i Petalax FH. Köttsoffa, pris 10 €/person, 25 €/familj. Tack till Över- och Yttermalax jakt-föreningar för älgköttet!

Fr 4.4 kl. 13: Fredagssamling i FH.

KVEVLAX För hela familjen

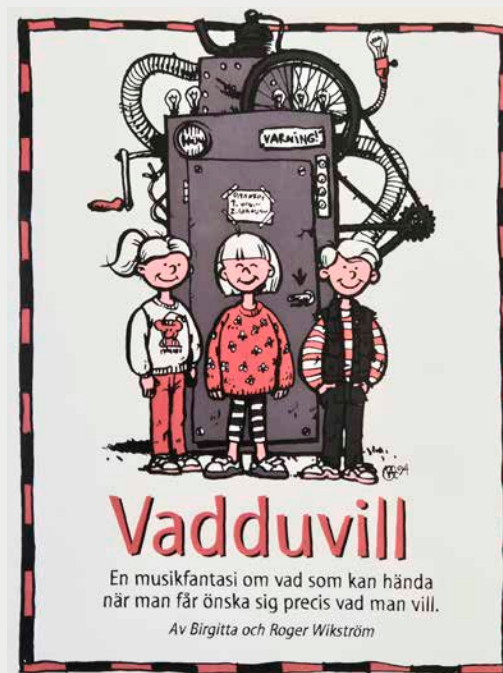
Barnmusikal om vad som gör oss lyckliga

Församlingens barnkör har en ny satsning på gång, nämligen en minimusikal som heter *Vadduvill*. Det är en musikfantasi om vad som kan hända när man får önska sig precis vad man vill. Musikalen tar upp frågan vad som egentligen gör oss människor lyckliga.

Musikalen kretsar kring tre barns önskningar samt farbror Bengt och hans märkvärdiga önskemaskin. En berättare för handlingen framåt. Medverkande är ca 20 barn och några vuxna. Flera av barnen i kören kommenterar händelserna i musikalen med egna repliker.

I musikalen ingår sex sånger med vissa solopartier. Kantor Rodney Andrén ackompanjerar på piano, Åsa Österbacka står för regin och har tillsammans med kantor Rodney övat in musikalen.

Torsdagen den 27 mars kl 18 är alla välkomna till församlingshemmet på premiären av musikalen *Vadduvill*. Efteråt blir det servering.

Psalmmässa med Korall-kören

Det blir psalmmässa i Korsholms kyrka **söndagen den 23 mars klockan 11**. Korall-kören medverkar och sjunger psalmer tillsammans med församlingen. Under mässan ljuder flera välkända psalmer, och församlingen kan delta aktivt i sången.

Mässan leds av kyrkoherde Mats Björklund tillsammans med kantorerna Ann-Christine Nordqvist-Källström och Michael Wargh. Välkommen med och sjung.

Begravningsenheten i Korsholm meddelar:

Om ni önskar beställa gravskötsel på gravar som finns på begravningsplatserna i Korsholm, Kvevlax, Replot, Björkö eller Solf så kan ni beställa gravskötsel på följande sätt:

Via webben:

www.korsholmskyrkligasamfallighet.fi

- Begravningsplatser
- Gravskötsel
- Elektronisk beställning av gravskötsel

Ringa: Tfn 040 3566 398 (må–to kl. 9.30–13.30 och fr kl. 9–12)

E-post: begravningsenheten.korsholm@evl.fi

Sista beställningsdagen är 31.5.2025.

SOLF För pensionärer

Dag Hammarskjölds liv och tro på pensionärsträff i Solf

Onsdagen 26.3 kl. 13 blir det pensionärsträff i församlingshemmet i Solf. Gäst är Leif Erikson som kommer och berättar om Dag Hammarskjölds liv och tro.

Dag Hammarskjöld var en av de mest kända svenskarna i hela världen på 1900-talet. Han var FN:s generalsekreterare, ledamot av Svenska Akademien och han tilldelades till och med Nobels fredspris. Vi vet mycket om hans offentliga uppdrag, däremot vet vi mindre om honom som privatperson. Leif Erikson har även han många strängar på sin lyra. Han är teologie doktor, präst, lärare, rektor och professor. Han är docent i dogmatik och även författare och nu kommer han alltså för att berätta för Solfborna om Dag Hammarskjölds privata sida. Varmt välkommen!

HANS BOIJE

Även i de mörkaste tider finns ett hopp

VÄRLDEN ÄR inte som den var förr – det har säkert de flesta av oss tänkt de senaste veckorna. Vi känner inte igen den och den känns osäker och hotfull. "Vart är vi på väg?" är inte längre en mysfråga i *På spåret* utan en fråga full av verklig osäkerhet.

Vi firar Marie bebådelsedag nästa söndag. Efter ängeln Gabriels besök var Marias värld helt förändrad, och säkert mycket osäker. Hon visste inte hur hennes liv skulle gestaltas men hon litade på Gud och sade enkelt "Jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du har sagt".

JESUS FÖDELSE och död förändrade världen betydligt mer än de förändringar som vi och många av våra förfäder gått igenom inför och under krig och farsoter. Genom honom har världen även i de mörkaste tider fått ett hopp. Jesus besegrade ondskan, och all den ondskan vi ser omkring oss är bara dödsryckningarna av det ondas värde – Guds rike vinner den slutliga segern.

»Ondskan vi ser omkring oss är bara dödsryckningar av det ondas värde.«

NÄR JAG var ung pratades det ganska mycket om de yttersta tiderna. Den diskussionen tycker jag inte har varit lika mycket i fokus på senare tid. Under de senaste veckorna har man i alla fall kanske frågat sig – är det nu? I Lukas-evangeliets 21 kapitel nämner Jesus en del tecken, men att spekulera är inte meningsfullt. Jesus säger ju att ingen utom fadern vet stunden, men den vers jag ofta tänker på är Lukas 21:28: "När allt detta börjar, så räta på er och lyft era huvuden, ty er befrielse närmar sig."

Vi skall inte vara oroliga hur mörkt det än ser ut, vi skall räta på oss. Gud har en plan och i den ingår för världen en total befrielse från ondskan.

DÄR DIN skatt är, där kommer också ditt hjärta att vara. Vi skall hålla vår skatt i Guds rike och vår tillit till Jesus – då kan vi möta vad som än kommer med hopp. Jesus säger i Johannes 16:33: "Var inte oroliga, jag har besegrat världen."

Maria tog på sig det uppdrag hon fick. Många har genom århundradena tagit sina uppdrag av Gud på allvar. De har fört ut evangeliet så att också vi fått del av det hopp som påskens budskap innebär. Vi får räta på oss i vetenskapen om att Jesus har besegrat världen.

Hans Boije är tf kyrkoherde i Replots församling.

Gudstjänst och tacos i Replot

Tacos och lovsång står naturligtvis på programmet när Replot församling bjuder till Tacom och lovom-söndagar i församlingshemmet. Nästa Tacom och lovom ordnas i maj.

TEXT: JOHAN SANDBERG

REPLOTT Tacom och lovom-söndagarna inleds av skriftskolan som har flera lektioner med början klockan 13.

Klockan 17 får resten av församlingen komma med när det serveras mat. Under de kvällar som ordnats hittills har församlingen, som namnet antyder, bjudit på tacos.

– Det är faktisk riktigt mysigt och gott, säger församlingspastor Ruth Vesterlund.

Efter maten börjar kvällsgudstjänsten klockan 18.

Gudstjänsten är lite annorlunda än normalt. Den är uppbyggd med tanke på barnen, barnfamiljerna och skriftskolungdomarna. Barnkören har alltid medverkat i gudstjänsterna.

– Småttingarna orkar inte hålla på hur länge som helst. Det är speciella söndagar och alltid full rulle.

Tanken med Tacom och lovom-kvällarna är att samla alla åldersgrupper och hela familjer från de minsta barnen uppåt.

– Vi har många barn i barnkören. Så är ju ungdomarna i skriftskolan med.

Hittills har det ordnats två Tacom och lovom-gudstjänster i Replot. Nästa planerade söndag är i maj. Något datum är ännu inte spikat.

– Nästa gång har vi planerat att servera kenyansk mat. Vi har haft tacos två gånger så vi tänkte bjuda på lite annat nästa gång.

Namnet antyder också att gudstjänsterna har något med lovprisning att göra. Ingår det också?

– Ja, vi vill försöka få det lovsångsbetonat och lättare. Det beror också på vad barnen kan för sånger. Vi har några psalmer med, men annars är betoningen lättare.

Ruth säger att Tacom och lovom-kvällarna varit uppskattade och trevliga.

– Vi sitter runt borden och äter och jag har sett hur barnfamiljerna med små barn lätt får kontakt med varandra. Det är en mysig stämning över alltihopa.

Kvällarna ordnas i sin helhet i församlingshemmet. Vissa lektioner i skriftskolan kräver närvaro i kyrkan men det gäller ju bara konfirmanderna.

Här serveras tacos. FOTO: HEIDI LÅNG

Replotborna låter sig väl smaka. FOTO: HEIDI LÅNG

Middagen avslutas med gudstjänst. FOTO: LEIF GALLS

Församlingshemmet är nu vattenskadat och golvet ska rivas upp, torka och läggas på nytt. I februari hade det arbetet ännu inte påbörjats.

– För tillfället kan vi inte hitta på nåt extra i församlingshemmet.

Hinner arbetet bli klart innan nästa Tacom och lovom-kväll i maj?

– Jag hoppas verkligen det. De här kvällarna

är något vi verkligen vill satsa på, säger Ruth.

Vill man veta vad som gäller beträffande både de framtida Tacom och lovom-gudstjänsterna och användningen av församlingshemmet i övrigt i vår är det bäst att följa med församlingens annonsering.

Ingen förhandsanmälan behövs till kvällarna. Om man bidra till maten kan man sätta en slant i en framsatt skål.

»Det är faktisk riktigt mysigt och gott.«

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. **Redaktör:** Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

”Lärandet går verkligen åt båda hållen”

I dagklubben får barn lära sig genom att leka och socialisera – men det är inte bara barnen som lär sig. Sedan 2013 har Mariann Flinck-Ahlvik jobbat i församlingens dagklubbar. Under den tiden har hon bland annat lärt sig hur man förvandlas till en dinosaurie då situationen så kräver.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

PEDERSÖRE Nu är anmälan öppen till dagklubbarna i Pedersöre församling, men dagklubben är ju en miljö som vuxna inte alltid vet så mycket om. Det är barnens och ledarnas universum. Så vad händer egentligen i dagklubben?

– Många kanske tror att vi mest leker och sjunger ”Det lilla ljus jag har”, men det är lite mer än så! Dagklubben är kyrkans småbarnspedagogik med kristen fostran, säger Mariann Flinck-Ahlvik, ansvarig för församlingens dagklubbar.

En vanlig dagklubbssdag kan innehålla utevistelse, samling med utgångspunkt i en bibelberättelse, fri lek, ledd lek, pyssel, mellanmål och sångstunder. Dagklubben följer planen för småbarnspedagogik och har en terminsplan där pedagogiska teman ingår.

Församlingen ställer inga som helst krav på att man ska vara engagerad i församlingen eller tro på något särskilt för att ens barn ska vara välkomna i dagklubben.

– Men man behöver förstås veta om och acceptera att vi berättar för barnet att det är skapat av Gud och älskat av Jesus.

I Pedersöre församling ordnas dagklubb i Esse, Kållby, Lepplax och Bennäs. Dagklubben riktar sig främst till barn mellan fyra och fem år, men också treåringar brukar rymmas med även om de äldre barnen har förtur.

Ingen är bara en sak

Då Mariann Flinck-Ahlvik reflekterar över vad hon vill att barnen ska få med sig från dagklubben nämner hon gemenskap och känsla av tillhörighet. Att få slipas lite mot sina klubb-kompisar kan också vara en tillgång.

– Framför allt önskar jag att dagklubben ska vara en trygg plats. Min bön på morgonen är att Gud ska låta mig se de barn som behöver bli sedda just den dagen.

Mariann Flinck-Ahlvik är ansvarig för Pedersöre församlings dagklubbar. Här i stilla rummet där dagklubben håller samling.

»Man behöver veta om att vi berättar åt barnet att det är älskat av Jesus.«

Mariann har jobbat med dagklubbarna i Pedersöre församling sedan 2013. Inför frågan om barnens behov förändrats under de åren tvekar hon en stund.

– Egentligen inte. Det kanske är jag som förändrats mest av att ha fått vara med dagklubbarnas barn i så många år. Jag har insett att ett barn inte bara är livligt eller bara blygt. De är små personligheter allihopa och de har så mycket att ge och lära oss.

– Lärandet går verkligen åt båda hållen. Jag lär mig hela tiden, säger Mariann.

Genom åren har hon bland annat lärt sig att man ibland kan behöva gå in i roll som dinosaurie som kryper in under bordet. En behjälplig avledningsmanöver om spända situationer uppstår!

Hon tipsar om dagklubben som ett bra alternativ för de familjer där en förälder kanske är

hemma med ett yngre syskon. För äldre syskon som trivs med att få lite miljöombyte och eget program är dörrarna till dagklubben vidöppna.

– Om man tvekar eller funderar på något är det bara att ta kontakt!

Dagklubbarna i Pedersöre

Anmälan till Pedersöre församlings dagklubb är öppen fram till den 31.3.

Mer information om dagklubbarna hittas på pedersoreforsamling.fi. Där finns också en länk till anmälan.

Efter att anmälningstiden gått ut avgörs vilka grupper som kan starta.

Vid frågor, kontakta Mariann Flinck-Ahlvik, mariann.flinck-ahlvik@evl.fi eller 040 310 0452.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

Fr 21.3 kl. 19: in da House i Församlingscentrets ungdomsutrymme, Mård.

– **kl. 21:** "Ljus i mörkret", nattvardsmässa i Församlingscentret, Turpeinen, Mård.

Lö 22.3 kl. 19: Körafton med Lina Sandell i Larsmo kyrka. Körerna Adorate, Cantate och Gloria från Jakobstads svenska församling medverkar och leds av Lisen Borgmästare och Annika Wester. Katarina Vestersund berättare, Ronny Enkvist solist.

Sö 23.3 kl. 12: Gudstjänst med små och stora i Jakobstads kyrka, Turpeinen, Wester. Eftis medverkar, Tallgren. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

– **kl. 17.30:** Fokus i Församlingscentret. Undervisning "Från krubban till korset", Thomas Ingo. Lovsång: Kick Östman.

Må 24.3 kl. 18: Fastespår i Församlingscentret.

Vilodag (frihet från överbelastning), J-G Björk.

Ti 25.3 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för stillhet och förbön.

– **kl. 13:** Öppet café i Församlingscentret. Lars Levi Laestadius – igår och idag, Stig-Erik Enkvist. Servering, M Borgmästare.

On 26.3 kl. 17.30: U-klubben i Församlingscentret, Löfs-Snellman, Wester.

To 27.3 kl. 8.30: Morgonmässa i fastan i Församlingscentrets kapell, Edman.

– **kl. 9:** Gemensam frukost i Församlingscentret. Frivillig avgift.

– **kl. 12:** Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Mirkkalea Konttila.

To 27.3 kl. 19: Vardagspaus för kvinnor – mitt i livet i Bonäs prästgård, Englund.

Fr 28.3 kl. 19: in da House i Församlingscentrets ungdomsutrymme, Mård, Nylund-Wentus.

Lö 29.3 kl. 18: Psalmafton i Jakobstads kyrka, Wester, Borgmästare.

Sö 30.3 kl. 12: Högmässa i Jakobstads kyrka, J-G Björk, Borgmästare, Gloriakören. Ulla Nyströms gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

Ti 1.4 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för stillhet och förbön.

To 3.4 kl. 8.30: Morgonmässa i fastan i Församlingscentrets kapell, Edman.

– **kl. 9:** Gemensam frukost i Församlingscentret. Frivillig avgift.

– **kl. 12:** Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Anders Forsman, orgel.

– **kl. 13:** Slegs missionssamling i Församlingscentret, Tomas Klemets.

PEDERSÖRE Psalmer

Hela kyrkan sjunger

Pedersöre församlings alla vuxenkörer bjuder till en psalmafton "Hela kyrkan sjunger!" i Pedersöre kyrka **lördag 22.3 kl. 19.**

Då medverkar Kyrkokören, Manskören, St Olofskören, Församlingskören och Vuxenkören samt församlingens kantorer, Monica Cederberg och scouterna.

Det är fritt inträde till konserten och en kollekt tas upp till insamlingen Gemensamt Ansvar. Insamlingen går i år till Finlands scouter här på hemmaplan, och stöder de ungas möjligheter att bygga en trygg framtid.

Välkommen!

KRONOBY

www.kronobyforsamling.fi

Gudstjänst Sö 23.3 kl 13: Kronoby kyrka, Ann-Mari Audas-Willman, Wallis, Klingenberg. Marthornas kyrksöndag.

Mässa Sö 30.3 kl 18: Kronoby kyrka, Kavilo, Borgmästare. Konfirmanderna deltar.

TERJÄRV

Gudstjänst Sö 23.3 kl 10: Terjärv kyrka, Wallis, Borgmästare.

Mässa Sö 30.3 kl 13: Terjärv kyrka, Wallis, Borgmästare.

NEDERVETIL

Gudstjänst Sö 23.3 kl 10: Nedervetil kyrka, Heikkilä, Klingenberg, Nedervetil damkör, dirigent Anna-Carin Lindbäck-Bergdal.

Mässa Sö 30.3 kl 10: Nedervetil kyrka, Wallis, Smedjebacka, Nedervetil kyrkokör.

LARSMO

Gudstjänsterna strömmas via församlingens YouTube kanal samt direktsändning i Larsmo När-TV.

Må 17.3 kl. 19 Missionsafton: i församlingshemmet, Toni och Emilia Heikkilä medverkar, servering.

To 20.3 kl. 14 Nattvard vid Sandlunden: Nygård, Forsman.

Lö 22.3 kl. 19 Körafton i kyrkan: körerna Adorate, Cantate och Gloriakören sjunger sånger av Lina Sandell, dir. Lisen Borgmästare och Annika Wester, berättare Katarina Vestersund, solist Ronny Enkvist. Fritt inträde. Kollekt för Orgelföreningen i Larsmo.

Sö 23.3 kl. 10 Familjegudstjänst: Sjöblom, Forsman, sång av dagklubbssbarnen.

– **kl. 15 Nattvardsmässa i Bosund bönehus:** Max-Olav Lassila.

To 27.3 kl. 19 Karasamling: se annonsering på församlingens hemsida.

Sö 30.3 kl. 10 Högmässa: Nygård, Forsman, Ulf Axell klarinett, kyrkkaffe. Kyrkvård: Vikarholmen.

LARSMO Musik

Körafton i Larsmo

Lördag 22.3 kl. 19 gästas Larsmo kyrka av körerna Adorate, Cantate och Gloriakören som uppträder med sånger av Lina Sandell. Körerna dirigeras av Lisen Borgmästare och Annika Wester, Katarina Vestersund är berättare och Ronny Enkvist solist. Inträdet är fritt. Kollekt uppbärs för Orgelföreningen i Larsmo. Varmt välkommen!

NYKARLEBY Fest

Fyller du 80 i år?

Torsdagen den 27 mars kl. 13 bjuder församlingen sina medlemmar som under året fyller 80 år på gemensam födelsedagstårta och kaffe i Nykarleby församlingshem.

Mats Edman och diakoniarbetarna medverkar med andakt och lättsammare program. Varmt välkomna med alla!

To 3.4 kl. 18–20 Språkcafé: i huvudbiblioteket i Holm. Vi träffas över en kopp kaffe/te och pratar enkel svenska/finska tillsammans. Arr: Larsmo kommunbibliotek, FRK i Larsmo och Larsmo församling.

NYKARLEBY Gudstjänster

Sö 23.3 kl 10 Högmässa: Nkby kyrka, Edman, Hans Boije, Ringwall, Nkby damkör, söndagsskola
– **kl 12 Gudstjänst:** Munsala kyrka, Östman, Ringwall
– **kl 18 Kvällsgudstjänst:** förbön o lovsång, Jeppo fh, Östman, Mats Sjölin, Kati o Caj Nordström m.fl.
Sö 30.3 kl 10 Gudstjänst: Nkby kyrka, Östman, Ringwall
– **kl 12 Högmässa:** Munsala kyrka, Smeds, Lönnqvist

Samlingar och grupper

Sö 23.3 kl.10 Söndagsskola: Nkby kyrka, tomrummet, inleds i gudstjänsten, även sö 30.3, 6.4, 13.4, 20.4, 27.4, 4.5.
On 26.3 kl 19 Missionskafé: Pensala bönehus, Alf o Mona Wallin
To 27.3 kl 13 Missionsmöte: Jeppo bönehus, Lisen Söderbacka
Sö 30.3 kl 14 Söndagsmöte: Jeppo bönehus, Joakim Förars, gitarrgruppen Salem.
Må 31.3 kl 18 Missionsafton: Nkby fh, Kristian Nyman, Karl-Erik Wikström
To 3.4 kl 13 Missionsmöte: Jeppo bönehus, Albert Häggblom

PEDERSÖRE

www.pedersoreforsamling.fi

Lö 22.3 kl. 19 Hela kyrkan sjunger: Pedersöre kyrka. Församlingens vuxenkörer. Monica Cederberg, Scouterna
Sö 23.3 kl. 10 Högmässa: Pedersöre kyrka. Björk, Östman. Sång av Bel Canto, dir Susanne Westerlund
– **kl. 13 Gudstjänst:** Esse kyrka. Komulainen, Pandey. Strömning i Youtube
– **kl. 13 Högmässa:** Åvist bykyrka. Komulainen, Pandey
– **kl. 14 Sammankomst:** Punsar bönehus
– **kl. 15 Sammankomst:** Flynnängens bönehus

– **kl. 18 Kvällsmöti:** Esse församlingshem. Björk m.fl.
Må 24.3 kl. 13 Symöte: Kållby bönehus. M Björk
On 26.3 kl. 13 Stickcafé för missionen: Esse församlingshem. M Björk
Lö 29.3 kl. 19 Bibeldagar vid Mästarens fötter: Ytteresse bönehus. Jan-Erik Sandström, Lovsångsgruppen Hoppet. Missionsinfo av ungdomar från Safari-24. Familjer särskilt välkomna!
Sö 30.3 kl. 10 Gudstjänst: Pedersöre kyrka. Björk, Östman. Manskvartett. Välsignelse av hjälpledare. Söndagsklubben i sakristian
– **kl. 10 Högmässa:** Esse kyrka. Liturg Portin, predikant Tomas Klemets. Malmsten-Ahlsved. Karakören
– **kl. 10 Högmässa:** Purmo kyrka. Komulainen, Pandey. Strömning i Youtube
– **kl. 14 Bibeldagar vid Mästarens fötter:** Ytteresse bönehus. Tomas Klemets, Maria Ellfolk-Lasén och Mikael Lasén
– **kl. 14 Purmo sjunger!** Konsert i Purmo-gården. LoStones, Christine Sten, Mikael Svarvar. Vuxenkören, EISE, Malmsten-Ahlsved. Inträde vuxna 15/5 euro för 4–12 år
– **kl. 14 Sammankomst:** Punsar bönehus
– **kl. 15 Sammankomst:** Flynnängens bönehus
Må 31.3 kl. 13 Symöte: Forsby bykyrka. Emet
Ti 1.4 kl. 13.30 Sundby-Karby symöte: Sundby byahem
On 2.4 kl. 12 Lunch för daglediga tillsammans med KU:s seniordag: Esse förs.hem. Matti Aspvik, Jukka Sandvik, Björk m.fl. Lunch, program, kaffe, nattvardsmässa. 12 euro. Anmäl senast ti 25.3 till KU:s kansli 045 234 8073, eller Barbro 040 310 0458
To 3.4 kl. 9 Morgonmässa: Pedersöre kyrka. Portin, Pandey

Kom med!

Bibel och bön: Bennäs kyrkhem. Varje tisdag kl. 18
Bön: Purmo kyrkhem. Varje torsdag kl. 18
Samtal och bön: Ytteresse bönehus. Varje torsdag kl. 19

JAKOBSTAD Gemenskap

Mässa och frukost i fastetid

Jakobstads svenska församling ordnar morgonmässa och frukost i fastetid. Vi träffas **torsdag 6.3–10.4** i Församlingscentret.

Mässan börjar klockan **8.30** och frukosten klockan 9.00. Frivillig avgift för frukosten, ingen anmälan behövs. Varmt välkommen!

KOLUMNEN

TUOMO A. KOMULAINEN

Kyrkans varumärke är evangelium

UNDER MINA studieår sommarjobbade jag inom marknadsföring. Vi sålde businesslitteratur som handlade om frågan ”varför lyckas vissa företag bättre och andra sämre”?

Under kaffepauserna bläddrade jag också själv i de här böckerna. Ett framgångsrikt företag måste ha ett varumärke som skiljer det från sina konkurrenter. Bakom ett varumärke finns det ofta en berättelse och en affärshemlighet. Ett bra exempel är Coca-Cola Company, ett av världens starkaste varumärken. Är du hushållslärare kan du många olika recept. Men knappast kan du koka Cokis!

En gång försökte företaget förnya produkten för att få större vinster. De började till exempel sälja citron-cola. Men försäljningen rasade. Några gillade förändringen, den stora majoriteten inte alls.

Man lyckades rädda situationen genom att upphäva förändringen och satsa på ”Coca-Cola original”, den ursprungliga smaken från 1800-talet. Har man ett bra varumärke, då lönar det sig att hålla fast vid det!

»Kyrkans varumärke är det heliga evangeliet, som är helt kostnadsfritt men ändå det viktigaste man kan ha i världen.«

KYRKANS VARUMÄRKE är det heliga evangeliet, som är helt kostnadsfritt men ändå det viktigaste man kan ha i världen. Det är något som jordiska filosofier eller andra religioner inte kan bjuda på.

”Hos ingen annan finns frälsningen, och under himlen finns inget annat namn som människor fått genom vilket vi blir frälsta. (Apg. 4:12.)

Ibland känns det som om vår kyrka vill ändra sitt varumärke för att locka mer människor. Men börjar kyrkan förkunna om klimatförändringen och social rättvisa som sitt viktigaste budskap, glömmmer den bort sin grunduppgift, och kan ändå inte konkurrera med FPA och partierna.

Så klart har kyrkan och företagsvärlden också olikheter. I ett timligt företag har man ofta resultatansvar. Men i Guds rikes arbete är det Gud som ger växten.

Man kan hitta nya sätt att framföra kyrkans budskap, men kyrkan måste hålla fast vid Ordet. Börjar man se Jesus bara som en viktig lärare, börjar man lära att det inte finns förtäppelse eller jungfrufödelse, eller att människan i grunden är god; då förfalskar man Guds ord.

Många kommer till kyrkan med tanken ”Får jag fortfarande höra samma budskap som i min barndom?”

Tuomo A. Komulainen är präst i Pedersöre församling.

En plats för samtal

Man behöver inte ha med sig alla sina vänner för att gå Alpha Youth, och man kan komma fastän man är en mer blyg person. Gemenskapen räcker till alla. Det är Nellie Herrmans och Liljah Hjulfors erfarenheter.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

PEDERSÖRE I fjol ordnades Alpha Youth för första gången i Pedersöre församling. Två av dem som valde att gå kursen var Nellie Hermann och Liljah Hjulfors. I vår är de med som hjälpledare då Alpha Youth ordnas igen.

Liljah Hjulfors fick nys om Alpha Youth genom sina föräldrar, och hon var faktiskt den första som anmälde sig till kursen. Senare visade det sig att många hon kände också var på väg.

Hon ville gå Alpha Youth för att förstå sin personliga tro bättre, men med facit på hand lärde hon inte bara känna sig själv bättre.

– Varje gång fick man lära känna de andra deltagarna lite mer. Jag hade sedan tidigare en ganska bra inblick i vem alla var, men jag kände dem inte på ett djupare plan.

Konfirmandundervisningen är ju också en slags grundkurs i tro. På vilket sätt skiljer sig Alpha Youth från den?

– På Alpha är det en mer avslappnad miljö och man diskuterar inte bara frågor om Gud, utan också andra frågor som kan leda in till djupare perspektiv och frågor om tro.

– Man har större utrymme att diskutera med en grupp som delar samma intresse och glädje, säger Liljah Hjulfors.

Hon kan rekommendera Alpha Youth till alla som vill ta reda på mer om tro, oberoende av om man är troende eller inte.

– Om man är lite blygare eller inte har så mycket att göra på en fredag kväll skulle jag uppmana att man kommer och testat, för jag tycker att man blir väldigt väl omhändertagen.

”Det var riktigt roligt”

Nellie Hermann blev också tipsad om Alpha Youth av sin pappa och bonusmamma som varit engagerade i Alpha för vuxna i Jakobstad. De hade pratat gott om Alpha som koncept och Nellie var beredd att testa.

– Och jag tyckte att det var riktigt roligt. Det blev många diskussioner om sådant man kanske inte tar upp på andra ställen. Det var fint att ha en plats där man kunde prata djupare om sådana saker.

Hon uppskattade gemenskapen och att genom gruppdiskussionerna få olika perspektiv på hur människor tänker.

»Man får säga vad man tycker. I skriftskolan lyssnar man ju mest.«

I fjol gick Nellie och Liljah Alpha Youth. I år är de med som hjälpledare. Deras uppgift är inte att leda diskussioner, men nog att vara med och skapa gemenskap. FOTO: PRIVAT

– Jag fick också med mig att Gud är med oss oberoende av var vi är i tron, och att hans kärlek är enormt stor.

Finns det något som ännu kunde förbättras med Alpha Youth?

– Man kunde marknadsföra det mer så att fler skulle få upp ögonen för det. Jag tror att många skulle uppskatta det. Och alla kanske inte är inne och kollar vad som händer i församlingen hela tiden.

Precis som Liljah är Nellie inne på att Alpha Youth är en bra kurs att gå om man inte har något särskilt program om fredagarna och söker gemenskap.

– Nu har det också kommit ett nytt Alpha Youth-material, och det är nästan bättre än det gamla, säger hon.

Alpha Youth

Alpha Youth är en grundkurs i kristen tro riktad till unga oberoende av bakgrund. Målgruppen är personer i åldern 13 till 18 år.

Programmet under kvällarna utgår från en video som funkar som en ingång till ett tema med koppling till tro. Sen fortsätter det med diskussion om liv och tro i små grupper.

Just nu pågår en Alpha Youth-kurs, men tanken är att Alphan ska fortsatt ordnas som en del av ungdomsverksamheten i Pedersöre församling.

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Vid GloriaDei-mässan i Luthergården i februari medverkade Yousif Abujalha och Tomas Klemets. Maria Forsblom hade hand om barnprogrammet. FOTON: PRIVAT

Katrine Skrifvars hälsade välkommen och David Forsblom bidrog med sång.

GloriaDei – för alla åldrar

Med jämna mellanrum firas GloriaDei-mässa i Närpes. Men hur skiljer den sig egentligen från en vanlig högmässa? Tomas Klemets och Katrine Skrifvars berättar.

TEXT: REBECCA PETTERSSON OCH PIAN WISTBACKA

NÄRPES En gång i terminen ordnas det GloriaDei-mässa i Luthergården. Mässorna är ett samarbete mellan Närpes församling och Svenska lutherska evangeliföreningen (Slef), men själva konceptet är utvecklat av Slef för flera år sen.

Vad är egentligen en GloriaDei-mässa?

– Stommen är som en normal högmässa. Det som skiljer den från en vanlig mässa är att **Niklas Lindvik** har komponerat egna melodier till liturgin. Jag tycker de är jättefina, säger Slef's hemlandsledare **Tomas Klemets**.

Hela idén kring GloriaDei är egentligen importerad från Norge. Ett gäng från Slef var i ti-

»Melodierna är fina och lättsjunga.«

derna på besök till en församling i Norge där det ordnades en flerspråkig mässa, och blev inspirerade.

Hemma i Vasa hade Evangeliska folkhögskolan startat upp en studiehelhet för nyfinländare och hade många studerande med andra modersmål än svenska eller finska.

– Man ville ta konceptet till Vasa för att inkludera de här studerandena, säger Tomas Klemets.

I dag har behoven förändrats. Det har uppstått fler engelskspråkiga och flerspråkiga gudstjänstgemenskaper runtom i Österbotten, men behovet av en kvällsmässa med barnpassning och gemenskap finns kvar. För GloriaDei har inte bara fokuserat på tillgänglighet vad gäller språk, utan också på att hela familjen ska kunna delta.

På vilket sätt kompletterar GloriaDei-mässorna församlingarnas övriga verksamhet?

– De har alltid ordnats på eftermiddags- eller kvällstid för att inte sammanfalla med församlingens huvudgudstjänst. Det har kanske inte varit så tokigt för en del människor.

– Att satsa på barnfamiljerna är också en styrka, säger Tomas Klemets.

”Alla är välkomna!”

I Närpes har GloriaDei-mässa firats sedan 2019. **Katrine Skrifvars** är med i verksamhetskommittén för Luthergården, och hon har varit med om GloriaDei-mässorna ända från start.

– Vi har tyckt att vi gärna vill hålla fast vid den.

Alla församlingsbor är välkomna! säger hon.

Hur upplever du att GloriaDei-mässan skiljer sig från en vanlig högmässa?

– Det är lite andra melodier i de här mässångerna, och de tilltalar mig. Jag tycker att de är fina och lättsjunga. Men annars är det i princip en vanlig nattvardsgudstjänst med textläsning och böner, säger Katrine Skrifvars.

Det ges också möjlighet att skriva ner egna böneämnen.

– Vi har också försökt ha lite internationella inslag. Ibland använder vi lite engelska, arabiska, swahili eller något annat språk, till exempel så att textläsningen är på annat språk och den svenska texten på vägg.

Också barnens mässa

Nattvardsmässan är anpassad för olika åldrar. Bland annat har barnen egen undervisning under predikan.

– Själv är jag engagerad i en barngrupp i Luthergården som samlas en gång i veckan, så jag brukar bjuda med dem.

I GloriaDei-mässan strävar man efter att fördela uppgifterna bland många medverkande.

– Vi brukar engagera ungdomar och äldre som pianister, textläsare och sångare. Ibland är någon förebedjare. Så behövs det någon som sköter om att texten kommer på väggen, det finns många olika uppgifter! Och efter mässan brukar det alltid vara servering.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Pilgrimsmässa sö 23.3 kl. 11: i Korsnäs kyrka, se PUFF
Promenad må 24.3 kl. 11: börjar med kaffe och sedan promenad i egen takt
Liten & stor ti 25.3 kl. 9.30–11.30: i församlingshemmet
Träffpunkt i Taklax ti 25.3 kl. 14: i bönehuset
Kyrkans barntimme ti 25.3 kl. 18: i Taklax bönehus
Baltikumvännernas loppis: öppet varje tisdag kl. 13–18 på Gruvvägen
Matutdelning och kaffestund: varje onsdag kl. 10.00
Kyrkans barntimme ons 26.3 kl. 18: i församlingshemmet
Gudstjänst sö 30.3 kl. 11: i Korsnäs kyrka, Friman, Lolax
Liten & stor ti 1.4 kl. 9.30–11.30: i församlingshemmet
Karacafé ti 1.4 kl. 18.30: i Taklax bönehus
Kyrkans barntimme on 2.4 kl. 18: i församlingshemmet
Måltidsgemenskap fre 4.4 kl. 11: i församlingshemmet. För dig som annars äter ensam (på egen bekostnad). Anmäl före 3.4 till Hanna, 044–4101825
Baltikumvännernas loppis: lördagsöppet lö 5.4 kl. 13–16
Årsmöte ti 8.4 kl. 18: i Taklax bönehus

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Fr 21.3 kl. 18.30: Ekumenisk bönesamling i Metodistkyrkan.
Lö 22.3 kl. 19: Lovsångskväll med nattvard i kyrksalen i Lfds förs.hem. Norrback, af Hällström, Hannus. Tove Metsäranta håller bibeltanke. Servering efter mötet.
Sö 23.3 kl. 12: Gudstjänst i Krs kyrka. Teir, Lolax.
Sö 23.3 kl. 18: Högmässa i kyrksalen i Lfds förs.hem. Teir, Lolax.
Må 24.2 kl. 15: Träff för män som vårdar/vårdat sin anhörig. På restaurang Ström.
Ti 25.3 kl. 12: Härkmeri missionssyfsörening träffas hemma hos Anne Grahn. Andakt, gemenskap och servering. Vi samlar in medel till Härkmeri bönehus.
Ti 25.3 kl. 18: Gemenskap kring Bibeln i Krs kyrka. Gäst Kerstin Mitts.
On 26.3 kl. 11.30: Pensionärssamling i Lfds förs.hem. Mat, gemenskap och program. Eivor Kronlöf, Debora Hannus och Olle Nilsson medverkar.
Sö 30.3 kl. 12: Högmässa i Krs kyrka. Norrback, Martikainen, sångtersett.
Sö 30.3 kl. 15: Högmässa i Sideby kyrka. Norrback, Martikainen.
Ti 1.4 kl. 13: Kenya syfsörening i Lfds förs.hem.
Ti 1.4 kl. 18: Möte om Borgå stifts vägledning i Lfds förs.hem för alla anställda och förtroendevalda.

To 3.4 kl. 11.30: Pensionärssamling i Metodistkyrkan. Mat, gemenskap och nattvard. Norrback och Martikainen medverkar.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes

Sö. 23.3 kl. 14: Samling i Nämptäns bönehus. Berndt Snickars berättar och visar bilder från sin resa som volontär på Samos i Grekland. Servering, kaffe och väflar. Välkommen!
Sö. 23.3 kl. 18: Innerlighetens mässa i kyrkan. Strömbäck, Lindén-Liljehage. Servering.
Lö. 29.3 kl. 18: Aftonmusik i S:ta Maria. Sam Lindén orgel.
Sö. 30.3 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Pred. Sundqvist, Lit. Strömbäck, Kantor Lindén-Liljehage.
Sö. 30.3 kl. 16: Konst- och musikeftermiddag i Arken. Konstnären Barbro Finne från Malax ställer ut tavlor, sång av David Strömbäck. Lindén-Liljehage.
Sö. 30.3 kl. 18: Samling i Luthergården. Daniel Norrback, Miriam Otieno, Elias Jakobsson.
Må. 31.3 kl. 10: Utdelning av matkassar, Café Albert.
On. 2.4 kl. 19: Bokcafé i Norrnäs bönehus. Lillemor Enlund, Desiré Valsberg-Småros.
Övermark
Fr. 21.3 kl. 18.30: Karasamling i församlingshemmet. Blomberg.
Sö. 23.3 kl. 10: Gudstjänst i Övermark bönehus. Leif Erikson och Elias Jakobsson.

Sö. 30.3 kl. 10: Högmässa i församlingshemmet. Toivonen, Granholm.

Pörtom

Sö. 23.3 kl. 10: Gudstjänst i församlingshemmet. Sundqvist, Lindén-Liljehage.
On. 26.3 kl. 13: Karasamling i församlingshemmet. Blomberg.

KORSHOLMS PROSTERI

MALAX

Sö 30.3 kl. 13–15: Soppdag till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar i Petalax FH. Köttsoffa, pris 10 €/person, 25 €/familj. Tack till Över- och Yttermalax jaktföreningar för älgköttet!
On 24 och 9.4 kl. 18: Utbildning för nattvardsassistenter, i Malax kyrka.

Bergö

Sö 23.3 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.
Sö 30.3 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Kyrkhelgsdag, medverkande Tomas Portin, Max-Olav Lassila, Eivor och Nils Johansson (sång), Peter Brunell. Kyrkkaffe i församlingshemmet.

Malax

Sö 23.3 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Lax.
Ti 25.3 kl. 13: Syfsöreningen i Övermalax FH.
On 26.3 kl. 13: Tro i vardagen, i Malax kyrka
Sö 30.3 kl. 12: Gemensam gudstjänst i Petalax kyrka. Taxi från ÖM FH kl. 11.15, från Socken kl. 11.25. Ekonomichef Tommi Kyyrö välsignas till tjänst.
Su 30.3 klo 18: Lauluilta Yhteisvastuukeräyksen hyväksi. Övermalaxin seurakuntakodissa.

Petalax

Sö 23.3 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.
Sö 30.3 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan, gemensam med Malax. Tornberg, Brunell.
Sö 30.3 kl. 13–15: Soppdag till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar i Petalax FH. Köttsoffa, pris 10 €/person, 25 €/familj. Tack till Över- och Yttermalax jaktföreningar för älgköttet!
Fr 4.4 kl. 13: Fredagssamling i FH.

KRISTINESTAD Diskussion

”Gå med mig!” Om stiftets vägledning

Kom och delta i mötet om Borgå stifts vägledning ”Gå med mig” i Lappfjärds församlingshem. Mötet tisdag **1.4 kl. 18** är menat för alla anställda och förtroendevalda, medlemmar i distriktsråden och direktioner. Vi diskuterar Borgå stifts nya vägledning tillsammans, och hur vi kan jobba med den i vår församling.
Välkommen!

MALAX Frivillig

Utbildning för nattvardsassistenter

Vill du hjälpa till att dela ut nattvarden vid församlingens högmässor? Vi ordnar utbildning för nattvardsassistenter, med genomgång av mässans och nattvarden betydelse och praktisk övning. Du förbinder dig inte till något genom att delta i utbildningen.

Välkommen med! Utbildningen äger rum två onsdagskvällar, **2.4 och 9.4 kl. 18–19.30** i Malax kyrka.

Pilgrismässa med vernissage i Korsnäs

Vi firar pilgrismässa söndagen **23.3 kl. 11** i Korsnäs kyrka. Vernissage av helgontavlor (läs mer om tavlorna på s. 16). Pilgrimsgruppen medverkar, Ann-Sofi Backgren berättar om St Olavs anknytning till Korsnäs. Det blir sång av församlingskören och mingel med salt och sött i kyrkan efteråt. Välkomna!

NÄRPES Musik & utställning

Välkommen på en eftermiddag fylld med konst och musik i Arken!

Söndag **30.3 kl. 16** är det dags för en konst- och musikeftermiddag i Arken. Konstnären Barbro Finne från Malax ställer ut tavlor, och det blir sång av David Strömbäck. Gerd Lindén-Liljehage medverkar.

HANS BOIJE

Även i de mörkaste tider finns ett hopp

VÄRLDEN ÄR inte som den var förr – det har säkert de flesta av oss tänkt de senaste veckorna. Vi känner inte igen den och den känns osäker och hotfull. "Vart är vi på väg?" är inte längre en mysfråga i *På spåret* utan en fråga full av verklig osäkerhet.

Vi firar Marie bebådelsedag nästa söndag. Efter ängeln Gabriels besök var Marias värld helt förändrad, och säkert mycket osäker. Hon visste inte hur hennes liv skulle gestaltas men hon litade på Gud och sade enkelt "Jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du har sagt".

JESUS FÖDELSE och död förändrade världen betydligt mer än de förändringar som vi och många av våra förfäder gått igenom inför och under krig och farsoter. Genom honom har världen även i de mörkaste tider fått ett hopp. Jesus besegrade ondskan, och all den ondska vi ser omkring oss är bara dödsryckningar av det ondas välde – Guds rike vinner den slutliga segern.

»Ondskan vi ser omkring oss är bara dödsryckningar av det ondas välde.«

NÄR JAG var ung pratades det ganska mycket om de yttersta tiderna. Den diskussionen tycker jag inte har varit lika mycket i fokus på senare tid. Under de senaste veckorna har man i alla fall kanske frågat sig – är det nu? I Lukas-evangeliet 21 kapitel nämner Jesus en del tecken, men att spekulera är inte meningsfullt. Jesus säger ju att ingen utom fadern vet stunden, men den vers jag ofta tänker på är Lukas 21:28: "När allt detta börjar, så räta på er och lyft era huvuden, ty er befrielse närmar sig."

Vi skall inte vara oroliga hur mörkt det än ser ut, vi skall räta på oss. Gud har en plan och i den ingår för världen en total befrielse från ondskan.

DÄRDIN skatt är, där kommer också ditt hjärta att vara. Vi skall hålla vår skatt i Guds rike och vår tillit till Jesus – då kan vi möta vad som än kommer med hopp. Jesus säger i Johannes 16:33: "Var inte oroliga, jag har besegrat världen."

Maria tog på sig det uppdrag hon fick. Många har genom århundradena tagit sina uppdrag av Gud på allvar. De har fört ut evangeliet så att också vi fått del av det hopp som påskens budskap innebär. Vi får räta på oss i vetskapen om att Jesus har besegrat världen.

Hans Boije är tf kyrkoherde i Replots församling.

Församlingsmästare Frank Hydén, Camilla Moliis och Sol-Britt Båskman från pilgrimsgruppen samt kantor Deseré Granholm är stolta över den historia som finns i Korsnäs.

Församlingsmästarvikarie Isak Lindholm provar en möjlig plats för en av helgontavlorna. FOTON: PRIVATA

”Helgonstatyerna är tal utan ord”

Korsnäs är en församling med historia. Nu lyfts några av de statyer och helgonbilder som funnits på orten tidigare fram i Korsnäs kyrka.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

KORSNÄS Pilgrimsprojektet St Olav Ostrobothnia har inspirerat det historiska intresset i Korsnäs församling stort. Vid gudstjänsten på Marie bebådelsedag den 23 mars är det vernissage för ett antal bilder som så småningom ska hitta sin plats i kyrkan. Det är fråga om helgonstatyer, två altarskåpsdörrar och en bild av Johannes, som funnits i Korsnäs på medeltiden. Bilderna är i naturlig storlek.

– Helgonstatyerna och Johannesstatyn förvaras i Nationalmuseet, altarskåpsdörrarna i Österbottens museum, berättar kyrkoherde **Rose-Maj Friman**.

Bakstycket till helgonskåpet på vilket dörrarna med Sankt Olav och Sankt Erik eventuellt var fästade upphittades i samband med en renovering för cirka fem år sedan.

– Det är fascinerande att kunna se samma statyer som människorna på 1400-talet såg då de kom till kapellet i Korsnäs. Helgonstatyerna är tal utan ord, tysta och närvarande, säger Rose-Maj Friman.

En resa tillbaka i tiden

Pilgrimsgruppen i Korsnäs har deltagit aktivt i arbetet. I gruppen är man glad över att helgontavlorna som återknyter till en äldre tid nu ”hittat hem”.

Hur känns historiens vingslag genom tavlorna? Några av medlemmarna i gruppen kommenterar:

CAMILLA MOLIIS

– Jag fascinerar främst av hur välbevarade helgontavlorna verkar vara, och att vi genom dessa tavlor får en glimt

av historisk tid. Sättet man avbildat helgonen på, deras uttryck och färg, vittnar om en svunnen tid.

– Genom helgontavlorna får vi en tankeväckande inblick i historien, en historia som nu får sitt sammanhang här i Korsnäs. Samtidigt ger helgontavlorna också en självklar koppling till St Olav Ostrobothnia.

SOL-BRITT BÅSKMAN

– Det är fint att man gjorde helgontavlor redan på medeltiden och att de bevarats! Jag vandrar dagligen på en del av pilgrimsvandringsleden St Olav Ostrobothnia.

– Det är intressant att man började vandra till Nidaros, som fram till 1500-talet var ett av de största pilgrimsmålen i Nordeuropa. Den lutherska reformationen satte stopp för pilgrimsvandringar i Norden, och pilgrimsvandringen föll i glömska men inte den lokala historien kring Olav.

»Vi kan bara föreställa oss vad helgonbilderna betydde för människorna på den tiden.«

– Under 1980-talet började intresset öka igen. Man kan känna trygghet och gemenskap, man är inte ensam även om man vandrar själv.

ANN-SOFI BACKGREN

– Tavlorna är vackra, intressanta, tilltalande. De väcker också en nyfikenhet och förundran samt förtrostan hos betraktaren.

– Att betrakta helgonbilderna möjliggör en resa tillbaka i tiden. Vi kan bara föreställa oss hur livet var då, vad dessa helgonbilder betydde för de lokala människorna på den tiden. Jag tänker att de säkert gav mycket kraft, hopp och tröst.

– Det känns mycket stort att tänka sig att de här helgonbilderna faktiskt har funnit just här i Korsnäs. Eftersom jag varit med från början i St Olav-projektet i Österbotten, främst som medlem i en styrgrupp, så hade jag möjligheten att resa i St Olavs fotspår till Stiklestad och Nidarosdomen för en tid sedan. Det känns fascinerande att tänka sig att St Olav faktiskt fanns avbildad på en dörr till ett altarskåp i Korsnäs. Det har vi bildbevis på här. Det säger något om den historiska kopplingen mellan Korsnäs och Nidarosdomen, som är St Olav-ledarnas slutdestination och där också St Olav lär vara begravd.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Kursen i bokstavsillustration med Sofie Björkgren-Näse inspirerade Tove Peltoniemi i arbetet. FOTO: TOVE PELTONIEMI

Fortbildning är inspirerande!

I Åbo svenska församling uppmuntras personalen till fortbildning. I vår har personalen fått delta i dramaworkshop, ta sånglektioner eller lära sig illustrera.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

ÅBO Att få gå på fortbildning ökar välmåendet i arbetet. Det säger Åbo svenska församlingens informationssekreterare **Tove Peltoniemi**, och kollegerna **Maiju Laurila** och **Jänna Koivunen** håller med.

– Jag räknar fortbildning som bonus och tack för ett gott arbete, säger Tove.

I år har personalen fått lite extra fortbildning i form av dramaworkshop, sånglektioner och en kurs i bokstavsillustration. Kyrkoherde **Mia Bäck** delade in personalen i tre grupper och försökte hitta det som var och en skulle uppskatta och ha nytta av.

– För min del var det verkligen en fullträff, säger tf ungdomsarbetsledaren Jänna.

Hon fick ta tre sånglektioner och öva på att sjunga sånger och psalmer som hon ofta sjunger på jobbet.

– Jag tycker om att sjunga med barn, med dem kan jag sjunga fritt, men med

»För min del var det verkligen en fullträff.«

vuxna undrar jag alltid om jag vågar sjunga så att min röst hörs. Så jag fick jättebra tips och självförtroende att våga sjunga och släppa loss.

Att utvecklas och lära sig nytt

Tf kantorn och barnkörsledaren **Maiju** gick på dramaworkshop.

– Det var ett bra val för mig – jag fick verkligen med mig sådant jag kan använda på jobbet. Vi lekte dramalekar, och jag har redan testat några med barnkören.

Tove gick en kurs i bokstavsillustration med **Sofie Björkgren-Näse**.

– Vi fick öva oss på att rita och illustrera bostäver på olika sätt – jag textade senast för 25 år sedan då jag skrev prislappar i en klädbutik. Det var verkligen min grej. Det var också roligt att jobba med sådana kolleger jag inte annars jobbar så mycket med.

Alla tre håller med om att både fortbildning och arbetshandledning är ett viktigt stöd i arbetet. De uppskattar att deras församling ser till att inte bara prästerna får gå i pastoralutbildning på arbetstid, utan att alla yrkesgrupper får utbilda sig i lika stor omfattning.

– På det viset får man nya synvinklar och blir inte sittande i samma grop, säger Tove.

Vad hjälper dig orka på jobbet?

Anställda i Åbo svenska församling om vad som ger dem kraft på jobbet:

”Arbetsgemenskapen och en rättvis, kunnig och lyhörd kyrkoherde. Varierande arbetsuppgifter är också ett plus samt att man får vara kreativ och utveckla både sig själv och arbetet enligt sina styrkor och intressen.”

”Goda arbetskamrater och ett arbetsklimat där det känns bra att dela och prata om både jobbelaterat och annat man har i sitt liv (om man så vill).”

”Människorna som jag får möta i jobbet och att jag har medarbetare som vill varandra väl och som jobbar mot samma mål. Det som också hjälper mig att orka är att jag har möjlighet att gå i arbetshandledning och att jag har goda rutiner och tydliga gränser.”

”Det som ger kraft och mening med mitt arbete är när jag får träffa och möta människor i både sorg och glädje t.ex. i förrättningar (jordfästningar, dop och vigslar).”

”Bra kolleger som stöttar.”

”Tro på Gud och på det goda.”

”Arbetskompisarna är viktiga, av dem får man stöd och kraft.”

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas sockenförsamling:

Sö 23.3 kl. 10: Marie bebådelsedags högmässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen. Marthornas kyrk-söndag. Pargas Damkör medverkar i högmässan. Efter högmässan våfflor till förmån för Gemensamt Ansvar i församlingshemmet.

On 26.3 kl. 18: Kvällsmässa i Pargas kyrka, Marith Leppäkari-Lindberg, Hanna Lehtonen.

Sö 30.3 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Marith Leppäkari-Lindberg, Hanna Lehtonen.

On 2.4 kl. 18: Kvällsmässa i Pargas kyrka, Marith Leppäkari-Lindberg, Patrik Sundell, Hanna Lehtonen.

Nagu sockenförsamling:

Sö 23.3 kl. 11: Marie bebådelsedags högmässa i Nagu kyrka, Marith Leppäkari-Lindberg, Hanna Kamlin, Harri Kahlos. Våfflor till förmån för Gemensamt Ansvar i församlingshemmet efter högmässan.

Sö 30.3 kl. 11: Högmässa i Nagu kyrka, Otto Lindén, Harri Kahlos.

Korpo sockenförsamling:

Sö 30.3 kl. 11: Högmässa i Korpo kyrka, Janette Lagerroos, Mikael Granlund.

Houtskärs sockenförsamling:

Sö 23.3 kl. 11: Marie bebådelsedags högmässa i Houtskärs kyrka, Janette Lagerroos, Robert Helin. Våfflor till förmån för Gemensamt Ansvar i prästgården efter högmässan.

Sö 30.3 kl. 15: Söndagsmässa i Houtskärs kyrka, Otto Lindén, Harri Kahlos.

Iniö sockenförsamling:

Sö 30.3 kl. 13: Gudstjänst i Iniö kyrka, Marika Torp. Kyrk-kaffe i kyrkan efter gudstjänsten.

ÅBO

lör 22.3:

- **kl. 20.30:** Earth hour – musikstund i Ijusens sken, Aurelia. Åbo Damkör (dir. Larissa Krook) medverkar. Kvälls-andakt. Kvällste kl. 20. Fritt inträde. Kollekt till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar.

sön 23.3:

- **kl. 12:** Högmässa, Domkyrkan. Clas Abrahamsson (pred), Mårten Andersson (lit), Schauman, Söderlund. Aurokakören (dir. Misa Ståhl-Norholm) och gudstjänst-grupp Aron medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe.

MARIEHAMN Retreat

Tyst retreat på Lemböte lägergård i maj

Ge dig själv utrymme för vila, tystnad, bön och eftertanke. Tyst retreat på Lemböte lägergård **16–18.05.2025**. Retreatledare Katarina Gäddnäs. Anmälningar på www.mariehamnsforsamling.fi Förfrågningar till Katarina Gäddnäs, tfn. 0457 529 3003 eller e-post: katarina.gaddnas@evl.fi Pris: 110€ för församlingsmedlemmar, 200€ för medlemmar från andra församlingar, 250€ för övriga.

mån 24.3:

- **kl. 13–15:** Café Orchidé, Aurelia. Mari Nurmi: Om symboler och olika former av kors.

- **kl. 19–20:** Stillhetens yoga, Domkyrkan. Ta med underlag.

tis 25.3:

- **kl. 12–12.15:** Lunchbön, Domkyrkan.

- **kl. 14.30–18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

- **kl. 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 26.3:

- **kl. 10–12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem. I samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

- **kl. 13:** Frukostklubben, Teini (Nylandsg. 1, Åbo). Siv Sandberg: Kommunalvalet. Anmälan senast 24.3 kl. 10 hedlu50@gmail.com.

- **kl. 13.30–16:** Barnhålan för åk 3–6, Aurelia.

- **kl. 18–19.30:** Äventyrsklubben, Aurelia. För 3–9-åringar, max 25 barn/gång. Anmälan senast 11.3 janna.koivunen@evl.fi.

- **kl. 18–19.30:** Bibeln i vår tid, Aurelia. Pekka Lindqvist: Vem eller vad är Israel i Bibeln.

tor 27.3:

- **kl. 9.30–11.30:** Familjecafé, Aurelia.

- **kl. 18–19.30:** Vardagsrum – på svenska, S:t Karins kyrka. Hjärtgymnastik med korsord. I samarbete med Röda Korset, Folkhälsan i S:t Karins.

- **kl. 19:** Veckomässa, Skarpskyttekapellet. Björkgren-Vikström.

fre 28.3:

- **kl. 10.30–12:** Närstående café, Kvarterklubben (Henriksg. 9, Åbo). I samarbete med Folkhälsan, Egentliga Finlands Minnesförening. Anmälan senast 27.3 Eva Björkqvist tfn 040–5165 679.

sön 30.3:

- **kl. 12:** Högmässa, Domkyrkan. Björkgren-Vikström (pred), Bäck (lit), Knuts-Söderlund, Danielsson, Söderlund. Gudstjänstgrupp Sefanja medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe.

mån 31.3:

- **kl. 12–12.15:** Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.

JOMALA Våffeldag

Festmässa & våfflor på Marie bebådelsedag

Söndag 23.3 kl. 11

Vi firar Marie Bebådelsedag med festmässa med stora och små. Barnkörer medverkar. Efter mässan äter vi våfflor. Det gamla namnet för Marie bebådelse är Vårfrudagen – därifrån har vi fått våffeldagen!

JOMALA Meditation

I den goda tystnadens inre rum

Tyst meditation i Olofsgården på **måndagar kl. 19–20**. Efter en kort intro sitter vi oss till inre stillhet med hjälp av enkla böneord och tystnad. Ledare: Stig Petrone.

VÄSTÅBOLAND Musik

Johannespassionen i Pargas kyrka

Johann Sebastian Bachs verk Johannespassionen uppförs lördagen den **5 april kl. 18.15** i Pargas kyrka. Orkesterpartierna framförs av Esbo Barock under ledning Anna Rainio, körpartierna av Musica Vocale under ledning av Tomi Satomaa. Solister är Linnéa Sundfaer Casserly, Katariina Heikkilä, Simo Mäkinen, Mats Lillhannus, Veikko Valli-noja och Jussi Merikanto. För arrangemangen svarar Pargas Barocksällskap i samarbete med Esbo Barock, Pargas församlingar och Lundo församling.

Johannespassionen är ett av de mest imponerande och älskade verken som brukar framföras inför påskfirandet. Biljett kostar 25 € (studerande 10 €, personer under 18 år gratis) och kan köpas på förhand via NetTicket eller vid dörren.

- kl. 13-15: Café Orchidé, Aurelia. Vi gör påskkort.
- kl. 17.30-19: På djupet, Aurelia. För dig som är 15-30 år och funderar på Bibel, bön och tro.
- kl. 19-20: Stillhetens yoga, Domkyrkan. Ta med underlag.

tis 1.4:

- kl. 14.30-18.30: Ungdomshålan, Aurelia.
- kl. 18: Tyst meditation, Aurelia.

ons 2.4:

- kl. 10-12: Familjecafé, Papinholma församlingshem. I samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.
- kl. 13.30-16: Barnhålan för åk 3-6, Aurelia.
- kl. 18-19.30: Familjepyssell, Aurelia. Anmälan senast 1.4 till janna.koivu-nen@evl.fi.
- kl. 18.30: Sång och te, Aurelia.

tor 3.4:

- kl. 9.30-11.30: Familjecafé, Aurelia.
- kl. 19: Veckomässa, Skarpskyttekapellet. Bäck.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Sön 23.3 kl. 11 Festmässa: Äng, Erlandsson
Mån 24.3 och 31.3 kl. 19 Meditation: i Olofsgården
Fre 28.3 kl. 13.30 Andakt: på Rönngården
Sön 30.3 kl. 11 Högmässa: Serell, Hansen
Tors 3.4 kl. 12 Herrlunch: på Rönngården. Anmälan till kansliet senast 1.4

MARIEHAMN

SÖ 23.3 kl. 11.00
Högmässa: i S:t Görans kyrka. *

TO 27.3 kl. 11.30
Lunchmässa: i S:t Görans kyrka.
TO 27.3 kl. 12.00
Sopplunch: i församlingshemmet.

SÖ 30.3 kl. 11.00
Litterär högmässa: Susanne Ringell predikar, blockflöjtsgrupp medverkar. * Kyrkkaffe.

TO 3.4 kl. 11.30
Lunchmässa: i S:t Görans kyrka.
TO 3.4 kl. 12.00
Sopplunch: i församlingshemmet.
TO 3.4 kl. 18.30
Fastesamtal: i S:t Görans kyrka, Mikael Kurkiala.

* = Livestreaming på församlingens Facebooksida.

ÅBO Miljö

Earth Hour – musikstund i ljusens sken

22.3.2025 kl. 20.30-21.30 Aurelia, Auragatan 18 i Åbo.

Vi släcker lamporna och tänder ett hopp för miljön!

Åbo Damkör (dir. Larissa Krook) medverkar, samt Nicholas Söderlund och Malena Björkgren. Kvällsandakt. Från kl. 20 serveras kvällste.

KOLUMNEN

KRISTIAN WILLIS

Tankar från ett besök till Namibia

NAMIBIA ÄR ett av Afrikas mest kristna länder och landet har en av världens mest dynamiska evangelisk-lutherska kyrkor. Till denna kyrka hör Opuwo församling. Jag besökte den nyligen, eftersom den är Vanda svenska församlings vänförsamling sedan över trettio år tillbaka. Jag skulle nu vilja dela tre tankar med dig som resan väckte hos mig:

• **EN FATTIG KYRKA** kan vara en rik kyrka och en rik kyrka kan vara en fattig kyrka: Opuwo församling har flera tusen mer eller mindre aktiva medlemmar – och en präst. Kyrkoherden i församlingen ansvarar för ett enormt område där den längsta missionsposten som prästen regelbundet besöker är lika långt borta från Opuwo kyrka som Vanda är från Åbo. Församlingens kyrka är i behov av en grundlig reparation och församlingen har inte alltid haft råd att betala lön åt sekreteraren som är den enda andra anställda i församlingen. Opuwo församling är fattig, men trots de ekonomiska utmaningarna är kyrkan full av gudstjänstdeltagare varje söndag. När nu vår – ännu för tillfället extremt förmögna – kyrka går mot knaprare tider här i Finland kan vi trösta oss med att mindre pengar inte behöver betyda mindre kyrka – det kan också bli tvärtom.

»Mindre pengar behöver inte betyda mindre kyrka – det kan också bli tvärtom.«

• **BYRÅKRATI KAN VARA** en bra sak. Finlands evangelisk-lutherska kyrka beskylls ofta för att ha oflexibla strukturer och långsamma beslutsprocesser. Men har du tänkt på att byråkratin också skyddar kyrkan, dess medlemmar, anställda och lära? Namibias lutherska kyrka är inte en liten kyrka, den har nästan en million medlemmar, men den tampas ständigt med ogenomskinlighet, ineffektiv förvaltning och ekonomisk kortsiktighet. En välskött förvaltning, det vil säga positiv byråkrati, är något som varje kyrka borde ha. Tack gode Gud för finska kyrkans duktiga tjänstemän som förvaltar våra kyrkoskattemedel väl.

• **KYRKAN KOMMER INTE** att försvinna. Det finns gott om lediga sittplatser i de flesta kyrkor i Finland om söndagarna. De tomma kyrksalarna kan få oss att tänka att kristendomen håller på att tappa fotfäste i världen, men globalt sätt är det inte så. Kyrkan håller på att växa i många länder, varav ett är Namibia. När Opuwo församling grundades för cirka tre decennier sedan hade den ett par hundra medlemmar. Nu är medlemsantalet över 4 000. Medan kyrkans tyngdpunkt skiftar från norr till söder är det bra att komma ihåg att Gud fortfarande är lika verklig som han var när våra kyrkor ännu var fulla. Och knappast är Gud klar med att verka i Finland heller. Han brukar överraska när vi förväntar oss det som minst.

Kristian Willis är kyrkoherde i Vanda svenska församling.

Så här fullt var
det i kyrkan under
GA-konserten ifjol.
FOTO: JAN VALLI

Väståbo siktar på 1,50 per medlem

Gemensamt ansvar-insamlingen har långa och glada anor i Väståboland. Den innebär allt från ärtsoppa på vändagen till våffelstekning på Vårfrudagen. – I år höjer vi ribban.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

VÄSTÅBOLAND – Vi följer ganska långt våra traditioner, säger diakon **Linnéa Nygård**, som ansvarar för Gemensamt ansvar-insamlingen i Väståbolands svenska församling.

– Det är konsert, ärtsoppa på vändagen, lunch på fastlagstisdagen och våfflor på Marie bebådelsedag. Vi vill inte ändra på ett fungerande koncept!

Gemensamt ansvar är den evangelisk-lutherska kyrkans årliga välgörenhetsinsamling. De första insamlingsbössorna dök upp redan år 1969.

I Väståboland har man bestämt sig för att höja ribban i år.

– Ifjol valde vi att sätta upp ett mål, en eu-

ro per medlem, vilket är ungefär 7 000 euro. Vi samlade över 9 000 euro, så vi uppnådde målet med råge. I år siktar vi på 1,50 per medlem, vilket blir omkring 10 000 euro. Det motiverar, säger Linnéa Nygård.

I mars går exempelvis intäkterna från Missionsbodens försäljning till GA-insamlingen.

Ät middag för GA

Tidigare har insamlingen mest varit koncentrerad till Pargas, men nu händer det en del också i Nagu, Korpo och Houtskär.

– Där ordnas det exempelvis pilgrimsvandringar, under vilka man samlar pengar till GA.

– En annan sak vi gör i församlingen är att en gång i månaden inbjudas till något vi kallar vardagsmiddag. Den som inte har råd att laga mat eller inte orkar laga mat i vardagen kan komma till oss och äta. Under våren uppbär vi en frivillig avgift för GA där. Så man kan också komma dit och äta för att understöda GA.

Insamlingen innebär en hel del extra stress för personalen. Är det mest stressigt eller mest roligt med GA?

– Konserten engagerar vår kantor Hanna mycket, men det brukar vara jätteroligt. Luncherna och våfflor är både stressiga och roliga. Det är roligt att satsa när man märker att församlingen vill komma och ge. Gemensamt ansvar lever starkt i församlingsbornas hjärtan – och då blir det också roligt, säger Linnéa Nygård.

Från sparbössor till konsert

Martina Nikander var länge diakonissa i Väståbolands svenska församling, och gick i pen-

sion för några år sedan. Hon har många minnen från olika GA-insamlingar genom åren.

– Jag minns att jag på 70-talet hjälpte till i Lukas församling i Helsingfors och var med om att posta sparbössor på talko.

Också i Pargas postade man i tiden sparbössor. Sedan övergick man så småningom till att posta inbetalningskort – det gjorde man ännu när Martina Nikander började i församlingen år 2004.

– Det som jag var ganska ivrig på var bössinsamling, för jag kände att man då nådde ut till så många fler än till dem som kommer till de kyrkliga jippona.

Mot slutet av april, när det var varmt, stod hon och frivilliga insamlare med sina insamlingsbössor utanför de två största butikerna i Pargas i två dagar.

– Det var många som var engagerade, både unga och äldre. Det var jätteklara att stå där och människor var så positiva – det var ett pussel men det var värt det. Bössinsamlingen föll bort i samband med covid.

Har det känts meningsfullt att samla pengar för GA?

– När jag började och fick höra att jag ska bli insamlingschef var jag förskräckt. Men år efter år fick jag en starkare känsla av att det var bra och att jag var motiverad.

Vilket är ditt bästa insamlingsminne?

– Jag skulle nog säga att det är konserterna. Jag sjunger själv i kyrkokören och spelar numera också i amatörorkestern. Det är roligt att vara engagerad på många sätt tillsammans med andra musikhänkningar.

»Att ha ett mål är motiverande.«

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 21.3 Isabella Ström-Kaipio, Jakobstad

Måndag 24.3 Marika Kivinen, Åbo
Tisdag 25.3 Maria Björkskog, Esse (repris från 14.8.2020)

Onsdag 26.3 Stefan Forsén, Helsingfors (repris från 24.5.2022)

Torsdag 27.3 Stefan Forsén, Helsingfors (repris från 31.5.2022)

Fredag 28.3 Stefan Forsén, Helsingfors (repris från 7.6.2022)

Måndag 31.3 Marika Kivinen, Åbo
Tisdag 1.4 Maria Björkskog, Esse (repris från 16.9.2020)

Onsdag 2.4 Christer Romberg, Borgå
Torsdag 3.4 Markus Österlund, Helsingfors

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 21.3 Camilla Ekholm, Borgå

Lördag 22.3 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 23.3 Kalle Sällström läser ur Svenska Bibelsällskapets provöversättning av Markus-evangeliet.

Måndag 24.3 Kristian Vuoristo, Esbo

Tisdag 25.3 Kristian Vuoristo, Esbo

Onsdag 26.3 Monica Heikel-Nyberg, Grankulla

Torsdag 27.3 Monica Heikel-Nyberg, Grankulla

Fredag 28.3 Monica Heikel-Nyberg, Grankulla

Lördag 29.3 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 30.3 Kalle Sällström läser ur Svenska Bibelsällskapets provöversättning av Markus-evangeliet.

Måndag 31.3 Sofia Böckelman, Vasa (repris från 5.9.2022)

Tisdag 1.4 Sofia Böckelman, Vasa (repris från 6.9.2022)

Onsdag 2.4 Sofia Böckelman, Vasa (repris från 7.9.2022)

Torsdag 3.4 Monica Slotte, Borgå

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 23.3 Gudstjänst med Gamla-karleby svenska metodistförsamling. Predikant: Sarah Tiainen. Mötesledare: Jenny Jansson. Sångare och musiker: Tobias Elfving (sång, bas), Siri Elfving (fiol), Marius Myhre (sång och gitarr), Joni Pyykkö (cajon) och Manne Tiainen (sång och piano). Textläsare: Gabriel Jansson. Vittnesbörd: Anette Pyykkö. Söndagsskolbarnen leder bönen Fader vår. Gudstjänsten spelades in den 9 mars 2025. Det är också möjligt att titta på gudstjänsten som sändning på Arenan 23.3.2025.

Söndag 30.3 Gudstjänst med Jakobstads Adventförsamling. Predikant: Sebastian Jacobsson.

Håll fast! KYRKHELG SYD 5-6.4.2025

Lördag 5.4.2025
Suomen Raamattuopisto,
Helsingforsvägen 11,
Grankulla

Söndag 6.4.2025
Heliga Hjärtats kapell,
Kristinegatan 1, H:fors

Leif Nummela, Jockum Krokfors, Henrik Perret, Tuomas Rosqvist m.fl

kyrkhelg.fi

Gudstjänst i Gamlakarleby svenska metodistförsamling

På Marie bebådelsedag firas en gudstjänst i Karleby där Jenny Jansson är mötesledare och Sarah Tiainen predikant. Tobias Elfving spelar bas och leder bandet, som består av Siri Elfving på violin, Marius Myhre på gitarr, Joni Pyykkö på cajan och Manne Tiainen på piano. Textläsare är Gabriel Jansson. Vittnesbörd delas av Anette Pyykkö, som också är en av förebedjarna. Övriga förebedjare är Asmo Piirto och Muriel Åström. Bildregi Minna Mäkelä.

Gudstjänsten finns att ses på **arenan** **den 23.3**, och samma dag sänds den också på **Yle Vega kl. 13.03**.

Sarah Tiainen predikar i gudstjänsten.

FOTO: MINNA MÄKELÄ

Prepkurs inför äktenskap ordnas i Vasa

Par som är nygifta (max 2 år) eller som går i giftastankar är varmt välkomna till en prepkurs inför äktenskapet som ordnas på Evangeliska folkhögskolan i Vasa 4-6 april.

Kurskonceptet är välbeprövat och härstammar från den engelska församlingen Holy Trinity Brompton. Föreläsare är Tanja och Mathias Forsblom, Sara och Torbjörn Sandell samt Emilia och Anders Holmberg, som flera gånger tidigare dragit motsvarande kurs.

Info om priser och innehåll, samt anmälningsformulär hittas på www.efo.fi. Anmälan senast 23 mars. Kursen är också en perfekt bröllops- eller förlovningsgåva.

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Kaplanstjänsten i Nagu sockenförsamling i Västabolands svenska församling

Domkapitlet utfärdar tjänsteförordnande åt Irene Erkko till ordinarie kaplanstjänst i Nagu sockenförsamling i Västabolands svenska församling från 1.4.2025.

Kyrkoherdetjänsten i Ekenäsnejdens svenska församling

Domkapitlet utfärdar tjänsteförordnande åt Wille Westerholm till ordinarie kyrkoherdetjänst i Ekenäsnejdens svenska församling från 1.8.2025

Kaplanen i Ekenäsnejdens svenska församling Wille Westerholm förordnas sköta kyrkoherdetjänsten i samma församling vid sidan av egen tjänst 1.4-31.7.2025.

Wille Westerholm avgår på egen be-

gäran från kaplanstjänsten så att sista dagen på kaplanstjänsten är 31.7.2025.

Kaplanstjänst i Esbo svenska församling

Den ledigförklarande kaplanstjänsten i Esbo svenska församling har inom utsatt tid sökt av:

Pastor Markus Kallatsa
Pastor Tanja Liljestjärna
Pastor Tomas Ray

Domkapitlet har granskat de sökandes behörighet och beslutit följande:

Domkapitlet konstaterar att samtliga tre sökande besitter den skicklighet och förmåga som kaplanstjänsten i Esbo svenska församling förutsätter.

Domkapitlet konstaterar att av de tre sökandena är Tomas Ray den mest lämpade för tjänsten, med Tanja Liljestjärna som näst bäst lämpad.

Förordnanden

Irene Erkko beviljas tjänstledighet från kaplanstjänst i Esbo svenska församling 1.4-30.9.2025.

Pastor Terttu Laaksonen förordnas som tf kaplan i Esbo svenska församling på viss tid 1.4-30.9.2025.

Kyrkoherden i Lemland-Lumparlands församling Benny Andersson beviljas tjänstledighet 3.2-1.6.2025.

Kyrkoherden i Jomala församling Stefan Äng förordnas sköta kyrkoherdetjänsten i Lemland-Lumparlands församling vid sidan av egen tjänst på viss tid 3.2-16.3.2025.

Församlingspastorn i Johannes församling Sini Aschan beviljas tjänstledighet 4.1.2025-16.1.2026.

Kaplanen i Mariehamns församling Jessica Bergström beviljas tjänstledighet 17.2-22.4.2025.

Pastor Wilhelmina Oldmark förordnas som församlingspastor i Mariehamns församling på viss tid 1.3-22.4.2025.

Sammanträden 2026

Datum för domkapitlets och stiftsfullmäktiges sammanträden 2026, präst- & diakonvigningar mm läggs ut på domkapitlets hemsida.

Följande sammanträde 2025

10.4, 20.5, 12.6

Domkapitlet betjänar

Domkapitlet tar emot besök enligt överenskommelse. Domkapitlets personal nås per telefon och epost

Sommarstängt 23.6-3.8.2025

En film om den tyska teologen och motståndsmannen **Dietrich Bonhoeffer** är bioaktuell i vår. Filmen är skrämmande relevant i en tid då auktoritära ledare på nytt utmanar vårt civilkurage.

Ylva Eggehorn, svensk poet, författare och Bonhoeffer-översättare, tycker att filmen är angelägen just idag. – Vi ser en kristendom som allt oftare förknippas med makt och framgång, säger hon.

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**

”DEN DÄR POJKEN FÅNGAR MAN INTE”

Det är svårt att göra en film om en så komplex person som Dietrich Bonhoeffer.

Det säger poeten, författaren och Bonhoeffer-översättaren Ylva Eggehorn.

– I en av de första scenerna säger bror Valter: ”Den där pojken fångar man inte”. Det kan ses som ett motto för hela hans liv, säger Ylva Eggehorn några dagar efter hon har sett en pressvisning av filmen.

Hon var orolig när hon såg hur filmen annonserades internationellt.

– I reklamen för filmen kallas Bonhoeffer för mördare och spion. Han var ingendera. Han var beredd att ta ansvar för sitt engagemang i konspirationen mot Hitler, men att kalla honom mördare är att förenkla för mycket. Och han var ingen spion, men han använde sin täckmantel

inom det tyska försvaret för att sprida motståndets budskap och hjälpa judar att fly.

En film med både styrkor och brister

Bonhoeffer (1906–1945) var en tysk teolog, präst och motståndsmann som starkt motsatte sig nazismen. Bonhoeffer deltog i motståndsrörelsen och konspirationen mot Hitler. Hans aktioner ledde till hans avrättning 1945.

Bekännelsekyrkan var en protestantisk rörelse i Tyskland under 1930- och 40-talet som motsatte sig nazismens inflytande över kyrkan. Rörelsen betonade kyrkans självständighet från staten och att kristen tro inte kunde förenas med nazistisk ideologi.

– En av de saker som gjorde Bonhoeffer unik var hans sätt att förstå kristen tro, säger Eggehorn.

– Han levde i en tid där styrka och makt var

»Han menade att en tro som söker makt och inflytande har förlorat sin själ.«

de högsta idealen, där den starkes rätt var lag. Men han såg det som ett direkt hot mot evangeliets kärna. Hans tro handlade inte om att vinna, om att bli framgångsrik eller mäktig – utan om att tjäna.

Eggehorn ser tydliga paralleller mellan Bonhoeffers tid och vår egen.

– Vi ser en kristendom som allt oftare förknippas med makt och framgång. Men Bonhoeffer stod för något helt annat. Han såg att det verkliga hotet mot kyrkan inte var yttre förföljelse, utan inre korrupktion – att kyrkan skulle kompromissa med sanningen för att vinna inflytande.

Eggehorn pekar på hur Bonhoeffer varnade för en tro som blev ett verktyg för politiska och nationalistiska syften.

– Det var precis det han såg hända i Tyskland. Kyrkan började anpassa sig till nazismen, istället för att stå emot. Det gjorde honom rasande.

Film: Bonhoeffer: Pastor. Spy. Assassin.

Filmen är regisserad och skriven av amerikanen Todd Komarnicki.

Biopremär 28.3.2025. Tyska skådespelaren Jonas Dassler har huvudrollen.

Bekännelsekyrkan

(***Bekennende Kirche***) var en protestantisk rörelse i Tyskland under 1930- och 40-talet som motsatte sig nazismens inflytande över kyrkan. När nazisterna försökte omforma den tyska kyrkan till en regimtrogen institution genom *Deutsche Christen*-rörelsen, bildades Bekännelsekyrkan 1934 som en motståndsrörelse.

Rörelsen betonade kyrkans självständighet från staten och att kristen tro inte kunde förenas med nazistisk ideologi. En av dess mest kända företrädare var Dietrich Bonhoeffer, som tillsammans med andra teologer, som Karl Barth och Martin Niemöller, försvarade en tro grundad i Bibeln snarare än politisk lojalitet. Bekännelsekyrkan förföljdes av nazistregimen, och många av dess medlemmar fängslades eller avrättades.

Filmens Dietrich Bonhoeffer med sin tvillingsyster Sabine i 30-talets Tyskland. FOTO: 2024 CROW'S NEST PRODUCTIONS LIMITED. ALL RIGHTS RESERVED.

Han menade att en tro som söker makt och inflytande har förlorat sin själ.

Hon menar att vi idag ser samma mönster.

– Det finns en rädsla för svaghet, en tro på att det viktigaste är att vinna, att behålla kontrollen. Men Bonhoeffer visade att det kristna livet handlar om något helt annat – om att ge upp sin egen makt, att sätta sig själv i den sista raden, att tjäna istället för att härska.

En förskönad avrättning

– Bonhoeffer var en djupt bildad person, en intellektuell av rang, men också en människa med en stark närvaro i verkligheten. Filmen visar bitvis detta, men jag saknar det där som gjorde honom till mer än bara en historisk gestalt: hans kamp, hans mänsklighet, hans humor.

Eggehorn riktar också kritik mot hur filmen skildrar Bonhoeffers avrättning.

– Filmen visar hur han hängs, men på ett sätt som känns tillrättat. Han är fullt påklädd, och det ser nästan ut som en värdig avrättning. Så var det inte. Han tvingades klä av sig naken innan han avrättades, en sista förnedring från nazisternas sida.

Hon menar att det här är en viktig detalj som förändrar hela bilden av hans sista stund i livet.

– Han dog inte som en stolt martyr i en väl-regisserad scen. Han dog som en av de många som nazisterna ville förnedra och utplåna. Att ta bort den aspekten gör att vi missar något cen-

Dietrich Bonhoeffer

Född 1906 i Tyskland, hängd april 1945 i koncentrationslägret Flossenbürg.

Teolog, präst, motståndsmän. Känd för sin teologi om efterföljelse, etik och civilkurage. Deltog i den tyska motståndsrörelsen och hjälpte judar att fly. Fängslades 1943, efter att han deltog i planer för att störta Hitler.

Växte upp i en akademisk familj; hans far, Karl Bonhoeffer, var en framstående psykiater, och hans mor, Paula, var lärarinna. Han hade sju syskon.

Viktigaste böcker: *Efterföljelse, Liv i gemenskap, Motstånd och underkastelse.*

tralt i hans historia – att han identifierade sig med de svaga och de förföljda ända till slutet.

Eggehorn ser detta som en del av en bredare tendens att vilja skapa "hjältar" som passar en viss berättelse.

– Vi vill att Bonhoeffer ska vara en rakryggad hjälte som dör på ett värdigt sätt. Men hans storhet ligger i att han valde lidandets väg, att han accepterade förlust och svaghet som en del av sin tro. Det gör honom mer mänsklig, inte mindre.

Hans kärlek till Maria

En av de saker Eggehorn saknar mest i filmen är skildringen av kvinnorna i Bonhoeffers liv.

– I filmen finns ingen kvinna utöver hans mamma. Det är en alltför enkel bild av honom som en ensam hjälte. Men Bonhoeffer var en människa med djupa relationer, och den viktigaste kvinnan i hans liv var hans fästmo Maria von Wedemeyer.

Eggehorn berättar om hur hon själv länge undrat om Bonhoeffer någonsin upplevde kärlek och passion utanför sin teologiska och politiska kamp.

– Jag trodde länge att han var en solitär, en akademiker, en präst utan personliga band. Men så hittade jag hans brev till Maria. De kom inte ut förrän på 1990-talet, och de visar en helt annan sida av honom.

Utgående från deras brevväxling har Eggehorn skrivit romanen *Älskade Dietrich, käras-te Maria*.

– Dietrich och Maria förlovade sig strax innan han fängslades, och de fick aldrig leva tillsammans. De fick aldrig träffas utanför fängelsets besöksrum, där en vakt alltid övervakade dem. Men deras brevväxling är fylld av värme, längtan och en kärlek som faktiskt förändrade honom. Man ser hur hans språk förändras i breven – han börjar till och med skriva poesi,

Forts. på följande sida. ►

– Vi vill att Bonhoeffer ska vara en rakryggad hjälte som dör på ett värdigt sätt. Men hans storhet ligger i att han valde lidandets väg, att han accepterade förlust och svaghet som en del av sin tro, säger Ylva Eggehorn. FOTO: 2024 CROW'S NEST PRODUCTIONS LIMITED. ALL RIGHTS RESERVED.

vilket han själv tycker är pinsamt. Det visar att han var mer än bara en teolog och motståndsmän – han var en människa med djupa känslor.

Eggehorn menar att filmens bild av Bonhoeffer som en ensam manlig hjälte gör honom mindre mänsklig.

– Han var en människa av kött och blod, inte bara en martyr eller en ikon. Hans kärlek till Maria visar en annan dimension av honom, en mer sårbar och innerlig sida som också hör till hans historia.

Billig nåd och dyr nåd

Ylva Eggehorn är glad att filmen har gjorts.

– Trots sina brister är filmen om Dietrich Bonhoeffer viktig och sevärd. Den gör hans liv och tankar tillgängliga för en bredare publik och kan, förhoppningsvis, leda fler till att läsa hans texter. Bonhoeffer är en krävande författare, men inte på grund av sitt språk – det är snarare hans kompromisslösa sanningslidelse som gör hans texter så starka. Han skriver med en övertygelse som utmanar och engagerar läsaren, vilket gör att hans ord inte kan skummas igenom. De kräver eftertanke, ibland pauser, men framför allt en vilja att låta sig utmanas.

För den som tar sig an hans texter öppnar sig en värld av djup teologisk reflektion och ett mod som inte bara hör till historien, utan som är lika relevant idag.

Eggehorn lyfter fram Bonhoeffers mest kända begrepp: billig nåd och dyr nåd.

– Billig nåd är den tro som inte kostar oss något – där vi tar emot Guds kärlek utan att det förändrar våra liv. Dyr nåd är något helt annat. Den kräver något av oss. Den kräver att vi går

Ylva Eggehorn översatte Dietrich Bonhoeffers bok "Efterföljelse" till svenska som 25-åring.

FOTO: MAGNUS ARONSSON

Jesu väg, även när den leder oss bort från säkerhet och inflytande.

Bonhoeffers egen väg visar vad han menade, säger Eggehorn.

– Han hade kunnat välja en annan väg. Han hade kunnat leva ett tryggt liv som teolog, hålla sig utanför politiken. Men han insåg att tron måste omsättas i handling.

»Han var en människa av kött och blod, inte bara en martyr eller en ikon.«

Ylva Eggehorn

Är en av Sveriges mest framstående kristna författare, poeter och psalmförfattare. Hon är hedersdoktor i teologi vid Uppsala universitet.

Översatte Dietrich Bonhoeffers bok "Efterföljelse" till svenska som 25-åring.

Har bl.a. skrivit boken "Att ta ansvar för Gud: om hängivenhet som motstånd", en bok om Bonhoeffer och Etty Hillesum.

Aktuell med två nya böcker. I vår utkommer boken "Texter", en omfattande samling av artiklar och essäer publicerade i olika tidskrifter. Till hösten kommer en roman där hon utforskar sina egna erfarenheter av den så kallade Jesusrörelsen på 1960- och 1970-talet.

Parallellerna är tydliga

Hon menar att det här är särskilt relevant i vår tid.

– Vi har idag en stark medvind för auktoritära ledare, för dem som hatar svaghet och bara hyllar makt och framgång. Bonhoeffer såg detta hot och förstod att det aldrig stannar vid en grupp – judarna var de första, men inte de sista som drabbades.

Hon menar att vi idag, liksom på Bonhoeffers tid, saknar facit.

– Vi vet inte hur det slutar. Vi läser historien om andra världskriget med facit i hand, men Bonhoeffer och hans vänner visste inte hur det skulle gå. Vi kan bara följa vårt samvete, precis som han gjorde.

Då vi förenas i vår fastevandring

SE, VI GÅR upp till Jerusalem. Årstiden har kommit då vi förenas i vår fastevandring med andra kristna i världen. Åtminstone i tankarna.

JAG BRUKAR försöka hinna gå min "osteoporosrunda" på cirka 20-25 minuter tre till fyra gånger i veckan. Sträckan är egentligen ointressant och innehåller en lång raksträcka asfalt (med ny hundskit varje dag som människor trampat i). Speciellt under den delen av promenaden måste jag se var jag lägger mina fötter istället för att fästa blicken på någonting runt omkring mig.

JAG KAN INTE säga att omgivningen ger mig välmående, men ibland klarnar tankar, ibland använder jag tiden till att be och så behöver ju var och en av oss vara i rörelse.

BÄST MÅR jag i skogen. Färgerna, trädstammarna, mossor, löv, snö på en grankvist – vad det vara må – alltid finns det någonting som förser min inre mänska med välmående. Välbehaget är bevisat i våra kroppar långt innan det också gjordes vetenskapliga undersökningar om saken: skogen gör oss gott. Själen, psyket mår bra bland träden. Naturen är Guds skapelse och den för oss närmare Honom själv.

»I bästa fall kan vi under veckorna inför påsk komma närmare oss själva, närmare Gud i oss.«

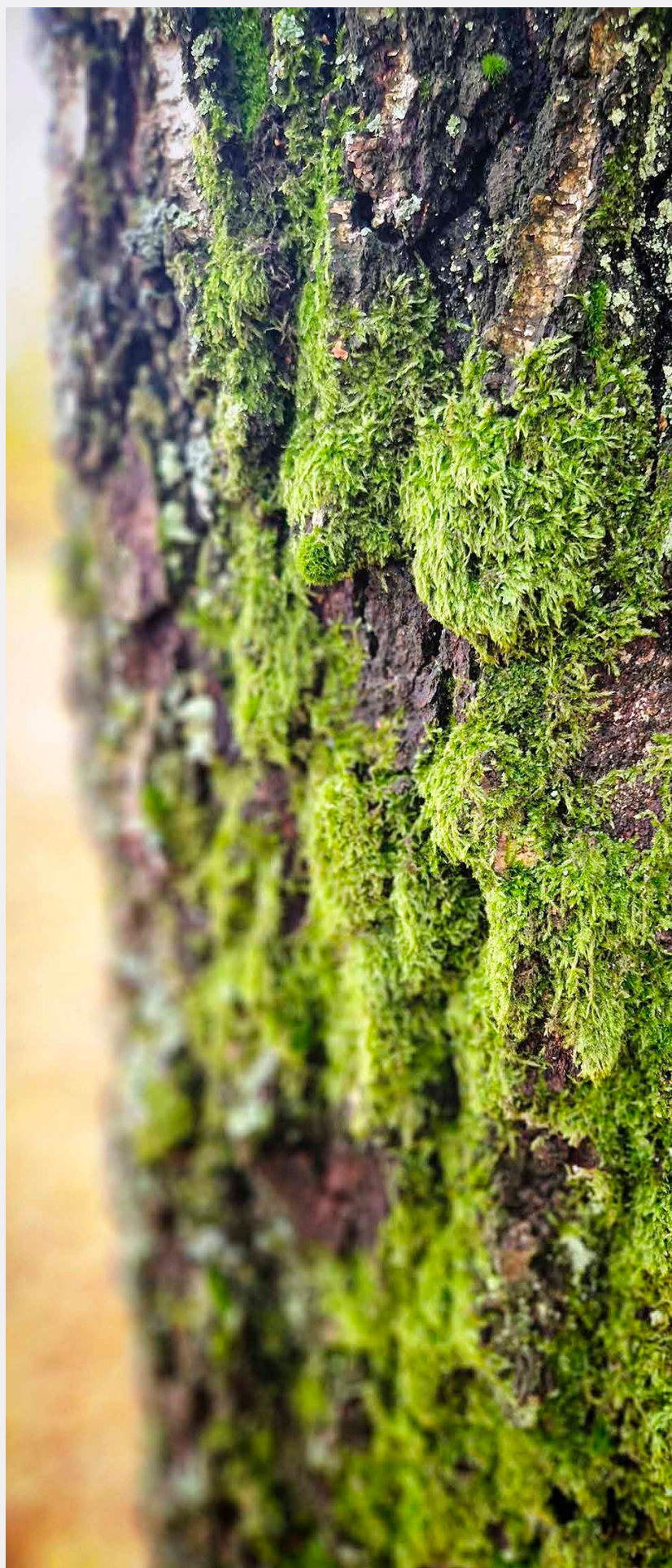
VI SJUNGER, och det står i Bibelns psaltarpsalmer, om att vi finner ro i Gud. Bara i Gud har min själ sin ro. Jesus säger: Min frid ger jag er. Inte en frid av denna världen. Gud skapade himmel och jord och i skapelsen kan vi finna tröst, vi ser delar av Gud själv. Vandrigen i skog och mark, vid hav, bäck och sjö tillför vår mentala hälsa någonting värdefullt. Så gör också den andliga vandrigen upp mot Jerusalem.

I BÄSTA fall kan vi under veckorna inför påsk komma närmare oss själva, närmare Gud i oss. Hans löften är eviga. Hans hand är utsträckt. På sträckorna med Jesus skalas somt av och somt tilläggs. Det brukar bli bra. Och här spelar det yttre landskapet mindre roll.

CATHERINE GRANLUND

Catherine Granlund är diakon i Grankulla svenska församling och författare.

När Trump skällde ut Zelenskyj i Vita huset betraktade den kristna terapeuten **Markku Veilo** scenen med intresse. – Det var ett klassiskt exempel på hur en människa reagerar utifrån sina känslolås och inte klarar av att bete sig vuxet, säger han. Men vi har alla en del i oss som exploderar eller imploderar oväntat – och den kan vi jobba med.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Hitta dina långsamma känslor

Reagerar du alltid på samma sätt inför en liknande situation? Blir du arg, går du i lås och tystnar, drar dig undan, försöker blidka den andra eller ta skulden på dig själv? Då har du kanske stött på ett område där du kämpar med ett känslolås, ett destruktivt livstema.

– Du kan känna på dig att du kämpar med ett känslolås om du inte lugnt klarar av att diskutera en fråga med en person. Det är något med personens ord, sätt att vara eller handla som får ditt känslolås att aktiveras. Det kan leda till att du överreagerar och anfäller personen på ett aggressivt sätt, flyr eftersom du inte klarar av diskussionen, blir helt stum eller också skojar bort hela saken. Om du känner igen det här, och om känslan är stark och du inte finner en lösning själv, då rekommenderar jag samtal med en självavårdare som förstår sig på livsteman och hur man bearbetar dem.

Det säger Markku Veilo, lösningsfokuserad kristen terapeut. I mars leder han tillsammans med sin fru Teija en kurs om känslolås, destruktiva livsteman, vid Evangeliska folkhögskolan i Vasa.

18 destruktiva livsteman – vilket är ditt?

Termen "lifetraps", eller livsfällor, myntades ursprungligen av den amerikanske psykoterapeuten Jeffrey Young. Med livsfällor avsåg han svåra och kroniska psykologiska mönster som aktiveras i utmanande livssituationer. När den finska fackboksförfattaren Kimmo Takanen myntade begreppet i Finland använde han begreppet "tunnelukko", det vill säga ett emotionellt lås eller ett känslolås.

Markku Veilo har tillsammans med sin fru Teija länge föreläst om och arbetat med självavårdsklienter med hjälp av känslolås-metoden. Han tycker att ett bra sätt att börja arbeta med metoden är att göra ett gratistest på nätet, för att se vilka av de 18 olika känslolåsen som är mest aktuella för en själv.

– Vi har alla sådana här lås. Det är bra att veta

Känslolås eller destruktiva livsteman

Den engelska termen "lifetraps" myntades av terapeuten och författaren Jeffrey Young i bästsäljande boken *Reinventing Your Life*. Den svenska översättningen heter "Lev som du vill och inte som du lärt dig". I översättningen används begreppet "livsteman".

Den finska författaren Kimmo Takanen är den finländska föregångaren inom schematerapi och har skrivit flera böcker kring samma begrepp, som på finska är "tunnelukko".

I den här artikeln används en direktöversättning av "tunnelukko", känslolås, parallellt med begreppet livsteman.

vilket är det starkaste och vilket som är mindre problematiskt. När man vet mer är det bra att undersöka hurdana tankar man har om sig själv och sina medmänniskor. Vad har jag för uppfattningar om mig själv? Var har jag fått dem? Ofta härstammar de från den tidiga barndomen. De har mycket att göra med hurdana anknytningsmönster vi har till våra föräldrar. Många av de här uppfattningarna och beteendena är sådana som funnits i slakten, och som föräldrar för vidare till sina barn.

Ta snällhet, exempelvis.

– Den "snälla" har redan som barn förstått att det är nödvändigt att vara snäll, för det har mamma och pappa sagt. "Du måste sitta stilla, du får inte ha ljud, du får inte uttrycka dina känslor." Så uppstår ett livstema, ett känslolås, säger Veilo.

Hur försvårar exempelvis snällhet en människas liv?

– Snällhet anses ofta vara en bra sak i kristna sammanhang, men en snäll människa blir lätt att manipulera och utnyttja. Hon fogar sig under andras auktoritet. Om den personen sedan

»Jag har märkt att människor ofta inte kan sätta ord på sina känslor.«

hittar en äkta hälft med narcissistiska drag, då kan den snälla bli totalt undertryckt, vilket leder till ett väldigt olyckligt äktenskap.

Men också för en snäll människa kommer gränsen någon gång emot – som den gör för oss alla, vilket känslolås vi än kämpar med.

– Smärtan växer så småningom. I något skede står vi inte ut med trycket. De yttre omständigheterna och det inte trycket tvingar oss till att försöka hitta en lösning.

Den kristna metoden

Markku Veilo och hans fru jobbar med både en kognitiv metod och en kristen metod för att hjälpa sina klienter övervinna sina destruktiva livsmönster.

– Först går vi igenom livsteman och hur de uppstår, sedan går vi igenom varje känslolås, och sedan den bibliska modellen för att bli fri från dem. Jag ser att det finns enorma möjligheter att växa och bli helt fri. Som det står i Galaterbrevet 5:1: "Till den friheten har Kristus befriat oss." Sanningen gör oss fria på det sättet att vi börjar bli medvetna om den inre konflikt vi bär på. I Kristus är jag fri, men på grund av alla murar jag byggt i mitt sinne är jag ändå fortfarande bunden.

Han tänker att det givetvis är viktigt att arbeta metodiskt, att undersöka de modeller som vi bär på från barndomen, undersöka vilka relationer som utlöser starka känslor i oss och försöka hitta kopplingar till tidigare livshändelser.

Men sedan finns det också rum för Gud att gripa in.

– Man kan göra mycket själv. Som det står i Psaltaren 37: "Var stilla inför Herren, vänta på honom." En sak jag uppmanar folk att göra är att vara tysta. I tystnad och stillhet vänder man sig inåt, mot sig själv, och börjar möta sitt undermedvetna. Och därifrån stiger så småningom uppdämda känslor. När människan sedan hittar orsaker kan hon börja fundera på hurdana uppfattningar hon bär på och om de kunde bearbetas och byggas på nytt med hjälp av Guds ord.

Han har jobbat med sina egna känslolås på det sättet.

Markku Veilos tips: så kan du börja

Googla fram ett gratis ”tunnelukko”-test på nätet ifall din finska är tillräckligt bra för det. Testet tar upp 18 olika teman, bland dem övergivenhet, misstro och utsatthet, känslomässig försummelse, utanförskap, underkastelse och perfektionism.

Läs på om temat, undersök situationer i din barndom då du drabbats av liknande starka känslor som du ibland upplever som vuxen, situationer då du inte ”handlar vuxet”.

Erkänn att du har ett problem. Bestäm dig för att börja utmana dig själv att handla annorlunda – tvärt emot hur din kropp och alla dina rädslor säger att du borde handla.

Satsa mycket tid på tystnad och begrundan. Undersök dina känslor. Uppsök självvård, be och läs Bibeln för att få stöd.

Markku och Teija Veilo föreläser om känslolås vid Evangeliska folkhögskolan. FOTO: PRIVAT

– Jag hade en pappa som var både kolerisk och melankolisk och hade väldigt stark vilja, och jag hade problem med att jag var för snäll. Jag sa aldrig emot min pappa, protesterade aldrig. När jag tänker på mig själv som förkunna-re för 25 år sedan, när jag började, så var jag ganska ängslig och rädd. Det var något som försvann när jag upplevde en andlig tillväxt

och vande mig vid att uppträda. Jag var tvungen att möta mina rädslor och svagheter. Idag känner jag inte att jag har något känslolås som försvårar mitt liv.

Hans råd är: öva dig på ett göra precis tvärtom. När du stelnar, tystnar och vill springa din väg, försök i stället våga stanna och säga hur det känns.

– Gör det även om det känns illa, även om alla röster inuti dig skriker ”var tyst, säg inte din åsikt”. Då gäller det att bara stiga fram och säga sin åsikt ändå, och då blir låset svagare.

När han studerade till kristen terapeut fick han en lista på hundra känslor i sin hand.

– Jag hade aldrig kunnat föreställa mig att det fanns så många! Jag har märkt att människor ofta inte kan sätta ord på sina känslor. Att namnge en känsla är svårt. Ofta säger en klient: Jag känner rädsla eller ångest. Ångesten är en sorts primärkänsla som ligger över alla andra. Bakom ångesten finns tystare känslor, så kallade långsamma känslor. Det är viktigt att känna dem.

Och hur hittar vi våra långsamma känslor?

– Du kan hitta dem enbart genom att stanna upp och vara tyst. Därför är vår tidsålder inte bra för oss. Den uppmanar oss i stället till att vara där det finns mycket ljud och där det är bråttom. Det leder till att vi fjärmars från oss själva. I en yttlig kultur projicerar vi också vår egen skuld på andra och bort från oss själva. Därför vågar många av oss inte ens försöka vända oss inåt för att se vad där finns – då måste vi möta vår egen verklighet. Istället börjar vi fixa på ytan, genom att försöka vara så fysiskt attraktiva som möjligt. Men problemet finns inuti.

TRANSPORT KENNET WESTERLUND AB

ETT FÖRETAG MED MÅNGA OLIKA TJÄNSTER

Transporter
Jordbyggnad
Rivningsarbeten

Försäljning av grus, matjord pellets och skogsflis

+358 504310658
Transport.Westerlund@gmail.com

TAKLAXVÄGEN 408

**STENHUGGERI
LEVANDER**

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel. 09 387 6284

NÅ 80 000
HUSHÅLL I
SVENSKFINLAND
MED EN ANNONS!

KP
KYRKOPRESSEN

**BOKNINGAR:
040 144 6200**

WEGELIUS SOMMARLÄGER

Musikläger "Miniwegelius"
Österbotten 2.6-6.6.2025

Musikläger "Miniwegelius"
Nyland 10.6-14.6.2025

Blåsorkesterläger
23.6-29.6.2025 för 13+ år
23.6-27.6.2025 för 7-12 år

Stora musikkursen
23.6-29.6.2025

Musikalkurs
23.6-29.6.2025

Mästarkurs för stråkar
24.6-27.6.2025

Kurser för alla
åldrar,
professionella
amatörer och
nybörjare!

Orkester, musikal,
körsång, rytmik,
kördirigering
och mycket mer!

MER INFO OCH ANMÄLAN
www.mwi.fi/kurser

OTTO A. MALMS DONATIONSFOND

Stipendier för verksamhet som främjar
folkbildning och allmänt väl

Stipendierna kan beviljas personer, organisationer eller arbetsgrupper. Ansökningarna jämte alla bilagor sänds i elektronisk form via stiftelsens webbtjänst (<http://www.ottomalm.fi>), där noggrannare anvisningar ges. Vetenskaplig forskning finansieras inte detta år. **Ansökningstiden är 1.-30.4.2025.** En förteckning över beviljade stipendier publiceras på stiftelsens webbsida 1.7.2025. De sökande som beviljats stipendium underrättas då även per e-post.

**God Jul och
Gott Nytt År!**

- Städning
- Byggstädning
- Fastighetsskötsel inom- och utomhus

Firma K. Rusk

Molpe | 046-574 3685
rusk.kristoffer@gmail.com

S&T ÖSTMAN

Allt inom jordbyggnads

Grävmaskiner 1,5-26 tn band & hjul
3D-maskinstyrning
Transporter, Materialförsäljning
Lavett, Krokbi
Borring, Sprängning, Bergkilning

Kontakta för info och offert!

Thomas 050 59 81 666 | [Stostman](https://www.instagram.com/Stostman)

Ett urval av resor 2025

Långhelg i Riga	1-4.5
Österrike och Slovenien	6-13.5
Blomstermarknaden i Türi, Estland	16-18.5
Åland Grönskar	23-25.5
Smakupplevelser på Höga Kusten	5-7.6
Allsång på Skansen	23-26.6 & 14-17.7
Rosornas ö Gotland	30.6-5.7
Norska pärlor med Geiranger	30.7-6.8

Mer information om alla våra resor på vår hemsida!

INGSVA www.ingsva.fi/resor
RESOR • MATKAT info@ingsva.fi
Tel.nr. 06-7811 703

SÖKER DU TOMT?

Vi erbjuder stadsnära landsbygd då den är som bäst.

**KORSHOLM
MUSTASAARI**

06-327 7111
www.korsholm.fi

MALMBYN I ORAVAIS

Parhus och radhus
på ypperligt ställe!

Mer info på storlund.fi/malmbyn
E-post: info@storlund.fi
Tel. 050-345 2656

Mattumäki-
vägen 111, Vörå
www.storlund.fi

H-E STORLUND
BYGGTJÄNST - RAKENNUSPALVELU

**SÄGNING,
RIVNIG &
BORRNING**

- TEGEL
- BETONG
- NATURSTEN

SBS TEAM ☎ **0406573320**
✉ info@sbsteam.fi

Sofiedahlgatan 23 68600 Jakobstad

MARCUS RANTALA

“Samarbetsförmåga,
ömsesidig respekt
och modigt nytänk
är nycklarna
till framtidens
Helsingfors.”

SFP:s borgmästarkandidat i
kommunalvalet i Helsingfors.
Medlem av Helsingfors stadsfullmäktige
och stadsstyrelse sedan 2012.

SFP RKP
marcus.fi

Jubileumserbjudanden: Hilding Anders firar 25 år i Närpes Erbjudandena gäller till 31.03.2025

Eden 6 motorsäng 90 cm
1349€(norm. 2360€)
Priset innehåller säng, fötter,
comfort bäddmadrass och
hemleverans

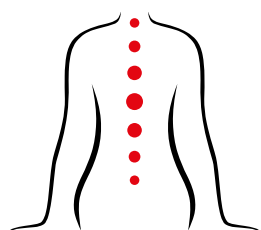

Eden 9 Jenkki 160 cm
1999€ norm. 3290€
Priset innehåller säng, fötter,
comfort bäddmadrass och
hemleverans

Eden 6 ramsäng 160 cm
1349€ (norm. 2265€)
Priset innehåller säng, fötter,
comfort bäddmadrass och
hemleverans

Vi erbjuder 12 månaders räntefri avbetalningsmöjlighet

Bed Invest

Wake up happy everyday

www.bedinvest.fi
Marknadsvägen 3, 65610 Korsholm
Må-Fre kl 12-18 Lö kl 11-16
Tel. 0500 162 423

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Nygift par söker lägenhet i Helsingfors från och med hösten. Vi är intresserade av Valgård, Hermanstad, Fiskehamnen men hör av er med alla erbjudanden. Vi röker inte och är skötsamma. Mail: malin.svenlin@gmail.com

Jurist & ekonom söker 2-3:a i Helsingfors med närområde. Naturvänner! Tel: 050-4305634 / Joakim

Önskas hyra en central etta/tvåa i Helsingfors. Rök- och djurfri. 24 årig studerande. Tel: 044 583 2000/Elmer

UTHYRES

Fin etta i Södra Haga invid Centralparken nära buss och tåg. Fransk balkong, sovalkov. Hyra 650 e/mån +vatten 15 e/pers./mån. 040-5456887/Catarina

Etta med kokvrå, ca 30 m² i Borgå centrum. Hyra: 575 € inkl. vatten. Ej diskmaskin ej balkong. Ledig. Tel. 040-5757581

Tvåa i H:fors på Skatudden Tel 0408229187

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionsbostäder. (cirka 30 m²) i Nordsjö, Hfors. Ej serviceboende. Tel. 050 555 0477 Ons kl. 10-15

Etta med kokvrå i Hertonäs, 29 m². Nära till buss och metro. Hyra 750€ Tel. 040-3528120

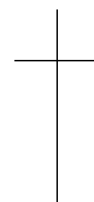
Tvåa i Hagalund Esbo 48m², 2 rum+kokvrå och balkong Hyra 890€/mån inkl.vatten. 0400803556

SÄLJES / UTHYRES

Rymlig etta i Malmgård i norra Helsingfors säljes eller uthyres till pålitlig person. Lägenheten vätter mot luftig stor innergård i trivsamt område och tillhör välkött bostad. Badrummet är precis renoverat med ny tvättmaskin. Mer uppgifter ges av Thorolf Priester, gsm 0449862710 och email: thorolf.priester1@gmail.com.

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbsystem som finns på **www.kyrkpressen.fi**. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 (ej sms) eller via epost till adressen **annons@kyrkpressen.fi** tillkommer en servicekostnad på 5€.

DÖDA

Vår käre

Per-Erik Nybo

* 9.8.1944 Kyrkslätt
† 13.12.2024 Esbo

*Frid viska träden kring
hemmet du älskat.
Tack kvittrar fåglarna som
tyst sjunger vinden farväl.*

Älskad och saknad

Hannele

Erik och Hanne med

familj

Mats och Tytti med

familj

Anja och Kimmo med

familj

Jan och Susanne med

familj

Minnesstunden har ägt rum i närvaro av de närmaste.
Tack för varmt deltagande

Finlands svenska
prästhemsförbund rf.

ÅRSMÖTE

lördag 5.4. kl.12.00 i Åbo

Efter årsmötet, med lunch, besök i Domkyrkan samt mässa i Den Helige Andes kapell med bl.a biskop BG Åstrand. **Välkommen med!**

Anmäl om deltagande senast 31.3 till annkatrin.store@gmail.com tel.050 44 73 750

Plats för årsmöte och lunch meddelas vid anmälning.

**NÅ 80 000
HUSHÅLL I
SVENSKFINLAND
MED EN ANNONS!**

KP
KYRKPRESSEN

**BOKNINGAR:
040 144 6200**

www.kyrkpressen.fi

Your partner in technical solutions

Vi betjänar dig med:

- Båtar & motorer
- Fyrhjulingar
- Snöskotrar
- Tillbehör och reservdelar
- Service och reparationer
- Vinterförvaring
- Hydraulik
- Pneumatik
- Transmission
- Kompressorer
- Ackumulatorer för bilar & industri
- Stugprodukter, solpaneler, invertersystem
- Verktyg & maskiner
- Sågar & gräsklippare

WIKRO AB OY

Vagnsmakarev. 10
68660 JAKOBSTAD

Industrivägen 2
68660 JAKOBSTAD

www.wikro.fi

Parker Store

KRAN

KALLELSE TILL VÅRMÖTE

KRAN rf kallar sina medlemmar till stadgeenligt vårmöte **torsdagen den 10 april 2025 kl. 11.00** virtuellt via Zoom. Vänligen anmäl deltagande till: kran@kran.fi senast 7.4.

KRAN:s vårseminarium med temat *Liberalisering till döds?* Följder av liberaliseringen av alkohollagen ordnas senare samma dag kl. 14-15. Vänligen anmäl deltagande till: kran@kran.fi senast 7.4.

Mer information: verksamhetsledare Mette Strauss, mette.strauss@kran.fi

Välkommen!

Styrelsen

BIOGAS

Naturlig kraft

Västra Jeppovägen 288
(längs med Riksväg 19)
www.jeppobiogas.fi

Nu kan Ni tanka vår biogas i
Jeppo, Jakobstad, Storkyrö,
Edsevä och Vörå

För renare
luft & miljö

Jeppo Biogas Ab
Jepuan Biokaasu Oy

Energi och växtkraft Energiä ja kasvovoimaa

WWW.KYRKPRESSEN.FI

OPINION

Skicka insändaren till: Kyrkpressen/opinion, Södra kajen 8, 01300 Helsingfors. **E-post:** redaktionen@kyrkpressen.fi. **Glöm inte** namn, adress och telefonnummer. **Standardlängden** för de kortare insändarna är 1 200 tecken. **Redaktionen** förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.

Biskop Laajasalos predikan

Ha rätt eller inte ha?

Hela insändarsidan av Kyrkpressen nr 5 behandlade frågan om hur Gud dyrkas rätt. Redan i paradiset tändes vår lust att ha rätt vilket sedan dess har sått split: Kain och Abel hade olika åsikt om hur man skall offra, judarna och samariterna om var Gud skall dyrkas. Kyrkan splittrades för frågor som kyrkans språk, celibat och om bildförbud är ett skilt bud. Luther kritiserade klosterväsendet och läran om skärselden. Fromma kristna brände gummor på bål för häxeri...

Regina Kreander konstaterar att Jesus Kristus är Sanningen. Men kan en människa faktiskt uppfatta hurudan Jesus är, för vi skall ju inte göra oss någon bild av Gud! Kan inte heller. Tittar vi på Honom från olika håll ser vi olika bilder som skiljer sig i detaljerna. Gärna vill vi inbilla oss att vi ser drag av vår egen gudalika spegelbild.

Den som är som ett litet barn är störst i himmelriket. Ett litet

"Att vara kristen är att ta emot nåd trots att vi förblir syndiga och har fel."

barn vet inte vad "ha rätt" betyder. Bara det får sig en torr blöja och magen mätt är det nöjd. Jesus har tagit bort vår skuld och skam och ger oss den näring vi behöver. Det enda som har betydelse är vad Han gör.

Att vara kristen är att ta emot nåd trots att vi förblir syndiga och har fel. Vi kan inte själva förbättra oss så vi kan likväl sluta kämpa med det och slipper frustrationen med att om och om igen misslyckas. Vi är ändå älskade av Gud. Händer det någon förbättring hos en kristen så är det enbart den Heliga Andens verk – låt Anden göra sitt!

KIRSTI RIIPOLA
Nagu

STIFTSRETREAT FRÅN SNOAN 21-23.3 – DELTA HEMIFRÅN

Välkommen att delta i retreat där du finns. Från retreatgården Snoan sänder vi under veckoslutet på Youtube introduktion, tideböner och vägledningar som du kan följa med från ditt hem eller annan plats. Fyll resten av tiden med sådant du vill göra, promenader, vila, läsning, arbete, lugna måltider och annat du tycker om att göra. Du kan delta på egen hand eller tillsammans med en vän eller familjen. På söndagen uppmanar vi alla deltagare att gå till den egna församlingen på gudstjänst som avslutning. Retreaten börjar på fredag kl. 19. Tideböner kl. 9, 12, 18 och 21, Bibelmeditation på lördag kl. 10 och 16, vägledning kl. 14. Följ med på www.youtube.com/@retreatgardensnoan9858 eller www.facebook.com/Snoan

Förfrågningar till retreatkoordinator Birgitta Udd kontakt@snolan.fi eller 040 6307771

VÄLKOMMEN PÅ RETREAT MED HELA BORGÅ STIFT!

SNOAN

Offertbegäran till arkitekt- eller planeringsbyråer på referensplan för modernisering/nybygge på Retreatgården Snoan

Retreatstiftelsen, som äger och förvaltar Finlands äldsta retreatgård Snoan i Lappvik, planerar en modernisering av en av byggnaderna på fastigheten.

Planeringen av arbetet inleds med en offertbegäran, som är öppen för alla intresserade arkitekt- och/eller planeringsbyråer. Offertbegäran gäller en referensplan för projektet, som antingen genomförs så att den nuvarande byggnaden rivs och det byggs en ny, eller så att den nuvarande byggnaden renoveras och byggs till. Vi vill gärna få expertutlåtanden om vilket alternativ som av byggnadstekniska skäl är att föredra. Samma byrå kan ge offert för referensplaner för båda alternativen, eller för bara det ena alternativet.

Offertbegäran i sin helhet och tilläggsinformation om projektet fås av Församlingsförbundets verksamhetsledare Kalle Sällström, kalle.sallstrom@forsamlingsforbundet.fi, 050-3562 475. Besök på platsen för att bekanta sig med den kulturhistoriskt värdefulla miljön och den nuvarande byggnadens skick går att ordna också innan offerter lämnas in inom mars månad 2025. Vi hoppas detta projekt intresserar er.

UPPTÄCKTSRESOR

ROBIN NYMAN

Inat

SOFIA TORVALDS

SAGT OM PODDEN AV LYSSNARE:

Tack, tack, tack för "Hjälp, det bränns". Jag har skrivit ner stora delar av samtalet. Ni ger viktiga synpunkter och tips.

Min kompis tipsade mig om podden. Oj vad jag älskar den.

Det är alldeles underbart hur ni berättar om hur ni tänker och känner. Jag är så glad över de här avsnitten.

Läs mer och lyssna på
upptacksresorinat.podbean.com

*Ny säsong
rullar nu!*

APPLE
PODCASTS

ORD SOM GLÖDER

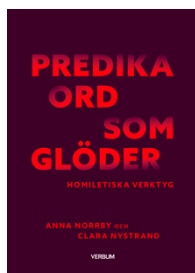
ANNA NORRBY OCH CLARA NYSTRAND

Predika ord som glöder

– Homiletiska verktyg

Hur predikar jag så att det jag säger spelar roll? Det här är en inspirerande och användbar bok för dig som vill bli en bättre predikant – oavsett om du är ny eller erfaren predikant. Målet är att predikan ska skapa förändring.

Verbum, hft. 36,50

MARTIN LÖNNEBO OCH TOMAS SJÖDIN

Väder, vind & livets allvar

Två nära vänner möts i en brevväxling om livets villkor och gränser. Som i alla goda samtal för tankarna vidare till andra ämnen, som arbetet, vänskapen och tron. Nyutgåva med nytt omslag!

Libris, inb. 28,50

MAGNUS MALMGREN

Inför ditt levande ansikte

– En pilgrimsvandring genom kyrkans år

De 120 bönerna i boken speglar allt från tacksamhet och förtrostan till ansvar för skapelsen och kamp för rättvisa. De kan användas för den egna andakten, församlingens gudstjänstliv eller pilgrimsvandringar.

Argument, hft. 22,00

MARTIN LÖNNEBO

Pärlornas sånger

”Ge inte upp! Hoppet finns. Ljus finns!” I sin sista bok inbjuder Martin Lönnbo oss i nio andakter att gå den vackra vägen till tro och ansvar.

Verbum, inb. 34,80

JOHANNA EVENSON

Det var något jag ännu ville säga

Att förlora en förälder är svårt också i vuxen ålder. När Johanna Evensons far hastigt går bort börjar hon skriva meddelanden till honom. De korta breven är hennes sätt att hålla samtalet med pappan vid liv. Samtidigt sätter de ord på sorgen och tomheten i den annorlunda värld som nu stiger fram.

Fontana Media, hft. 26,90

”Pappa har fått en stroke. Det är allvarligt. Kom genast”, stod det i telefonmeddelandet. Under hela den gungiga båtfärden lät jag telefonen ligga avstängd på nattygsbordet. Så länge jag inte tittade på telefonen levde du.

NYHET!

